

AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI
AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ (ASC)

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları və müstəqil auditorun rəyi
31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları və müstəqil auditorun rəyi

MÜNDƏRİCAT

	Səhifə
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI	1
MÜSTƏQİL AUDİTORUN HESABATI	2 - 3
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT	4
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MƏCMU GƏLİR HAQQINDA HESABAT	5
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT	6
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT	7 - 8
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR	9 - 66

**31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ
MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI
RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI**

Bu bəyannamə "Azərbaycan Sənaye Bankı" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra "Bank") və onun törəmə müəssisələrinin (birlikdə "Qrup") konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları ilə bağlı Qrup rəhbərliyinin və müstəqil auditorların göstərilən məsuliyyətlərini fərqləndirmək məqsədi ilə hazırlanmışdır.

Rəhbərlik, 31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə Qrupun maliyyə vəziyyətini, əməliyyat nəticələrini, pul vəsaitlərinin hərəkəti və səhmdar kapitalında dəyişiklikləri əks etdirən Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına ("MHBS") uyğun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının düzgün hazırlanması üçün məsuliyyət daşıyır.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik aşağıda göstərilənlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Uyğun mühasibat prinsiplərinin seçilməsi və mütəmadi olaraq tətbiq edilməsi;
- Mühasibat uçotu siyasəti daxil olmaqla, məlumatları müvafiq, etibarlı, müqayisə edilə bilən və başa düşülən bir şəkildə təqdim edilməsi;
- Maliyyə hesabatlarının MHBS-a müvafiq hazırlanması və ya əgər hər hansı bir kənarlaşma varsa onun maliyyə hesabatlarında bəyan edilməsi və izahı;
- Yaxın gələcəkdə Qrup işini normal şərtlər altında davam etdirdiyi halda, hesabat tarixinə maliyyə hesabatlarının daimilik prinsipi əsasında hazırlanması.

Rəhbərlik, həmçinin aşağıdakı məsələlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Qrup daxilində səmərəli və keyfiyyətli daxili nəzarət sisteminin işlənilib hazırlanması, qurulması və möhkəmləndirilməsi;
- Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının MHBS-a uyğun olaraq düzgün hazırlanması və Qrupun maliyyə vəziyyətini istənilən zaman düzgün əks etdirən mühasibat sisteminin təşkil edilməsi;
- Yerli mühasibat sisteminin qanunvericilik və Azərbaycan Respublikasının mühasibat standartlarına uyğun olaraq təşkil edilməsi;
- Mümkün imkanlardan istifadə edərək Qrupun aktivlərinin mühafizə edilməsinin təşkil olunması; və
- Saxtakarlıq, yanlışlıq və digər qanunauyğunsuzluq hallarının müəyyən edilməsi və qarşısının alınması.

31 dekabr 2024-cü il tarixinə olan maliyyə hesabatları 14 Aprel 2025-ci il tarixində Qrupun İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq edilmişdir.

İdarə Heyəti tərəfindən:

Kenan Orucov
İdarə Heyətinin Sədri

14 Aprel 2025-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Sarvan Mikayılov
Baş Maliyyə İnzibatçısı

14 Aprel 2025-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

MÜSTƏQİL AUDİTORUN HESABATI

Azərbaycan Sənaye Bankı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (ASC) Səhmdarlarına

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının auditi üzrə hesabat

Rəy

Biz Azərbaycan Sənaye Bankı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti (bundan sonra "Bank") və onun törəmə müəssisəsinin (birlikdə "Qrup") 31 dekabr 2024-cü il tarixinə təqdim edilən konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti hesabatı, həmin tarixdə başa çatmış il üzrə konsolidə edilmiş məcmu gəlir, konsolidə edilmiş kapitalda dəyişikliklər və konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatların, habelə əhəmiyyətli mühasibat uçotu prinsiplərinin təsvirindən və digər izahedici qeydlərdən ibarət olan əlavə edilmiş maliyyə hesabatlarının auditini apardıq.

Bizim rəyimizcə, konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları Qrupun 31 dekabr 2024-cü il tarixinə maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə başa çatmış il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (BMUSS) tərəfindən dərc edilmiş MHBS Mühasibat Uçotu Standartlarına uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlər üzrə düzgün və ədalətli əks etdirir.

Rəy üçün əsas

Biz auditi Beynəlxalq Audit Standartlarına (BAS) uyğun aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətimiz əlavə olaraq hesabatımızın "konsolidə *Maliyyə Hesabatlarının Auditinə görə Auditorun Məsuliyyəti*" bölməsində təsvir edilir. Mühasiblərin Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının *Peşəkar Mühasiblər üçün müəyyən etdiyi "Etika məəcəlləsinin"* (Beynəlxalq Müstəqil Standartlar daxil olmaqla) (MBESS məəcəlləsi) tələblərinə uyğun olaraq biz Qrupdan asılı deyilik və biz digər etik öhdəliklərimizi MBESS məəcəlləsinin tələblərinə uyğun olaraq yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

Rəhbərliyin və konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının idarə edilməsi üzrə məsul tərəflərin öhdəlikləri

Rəhbərlik bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (BMUSS) tərəfindən dərc edilmiş MHBS Mühasibat Uçotu Standartlarına uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə görə və konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması ilə əlaqədar, saxtakarlıq və ya səhvlərdən qaynaqlanan əhəmiyyətli təhriflərin qarşısının alınması məqsədi ilə rəhbərliyin zəruri hesab etdiyi daxili nəzarət sisteminin təşkil edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları hazırlayarkən rəhbərlik Qrupun daimilik prinsipi əsasında işini davam etdirmə potensialını qiymətləndirmək, müvafiq olduqda daimilik prinsipi ilə bağlı məsələləri açıqlamaq və rəhbərlik Qrupu ləğv etmək və ya fəaliyyətini dayandırmaq istəyəndək, yaxud bunu etmək üçün real seçimi olmayanadək hesabatlılığın daimilik prinsipindən istifadə etmək üzrə məsuliyyət daşıyır.

İdarəçilik üzrə məsul tərəflər Qrupun maliyyə hesabatvermə prosesinə nəzarət etmə öhdəliyi daşıyır.

MÜSTƏQİL AUDITORUN HESABATI (DAVAMI)

Azərbaycan Sənaye Bankı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (ASC) Səhmdarlarına (davamı)

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının auditi üzrə hesabat (davamı)

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının auditi üzrə auditorun öhdəlikləri

Bizim məqsədimiz bütövlükdə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında saxtakarlıq və ya səhvlərdən dolayı əhəmiyyətli təhriflərin mövcud olmadığına təminat vermək və rəyimizi əks etdirən auditor hesabatı təqdim etməkdir. Təminat olduqca önəmli olsa da, Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun aparılmış audit yoxlamasının hər zaman mövcud olan təhrifləri aşkarlayacağına zəmanət vermir. Təhriflər saxtakarlıq və ya səhvlərdən irəli gələ və bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları əsasında verilmiş iqtisadi qərarlara ciddi təsir göstərə bilər.

Beynəlxalq Audit Standartları əsasında aparılan audit yoxlamasının bir hissəsi kimi biz audit prosesində peşəkar mühakimə və peşəkar skeptisizm prinsipi tətbiq edirik. Biz həmçinin:

- Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında saxtalaşdırma və ya səhvlərdən irəli gələn ciddi təhrif risklərini aşkarlayır və təhlil edir, bu risklərə cavab verən audit prosedurların hazırlayır və icra edir və rəyimiz üçün əsas təşkil edəcək kafi və müvafiq dəlil toplayırıq. Saxtakarlıqdan irəli gələn ciddi təhrifləri aşkarlamama riski səhvlərdən qaynaqlanan riskdən daha yüksəkdir, belə ki saxtakarlıq əlbir olma, saxtalaşdırma, məqsədli buraxma, təhrif və ya daxili nəzarətin yetərsizliyi kimi hallarla əlaqəli olur.
- Mövcud şərtlərdə müvafiq olacaq, lakin Qrupun daxili nəzarətinin səmərəliliyi ilə bağlı rəy bildirmək məqsədi daşımayan audit prosedurları hazırlamaq üçün auditə müvafiq daxili nəzarət haqqında anlayış əldə edirik.
- İstifadə olunan uçot siyasətlərinin, uçot smetalarının və rəhbərlik tərəfindən açıqlanan əlaqədar məlumatların müvafiqliyini təhlil edirik. Rəhbərliyin uçotun davamlılıq prinsipindən istifadəsinin müvafiqliyinə və Qrupun davamlılıq prinsipini davam etdirmə imkanına dair ciddi şübhələr yarada biləcək hadisə və ya şərtlərlə əlaqədar ciddi qeyri-müəyyənliyin olub olmaması ilə bağlı əldə edilmiş dəlillər əsasında yekun rəy bildiririk. Bizim yekun rəyimizdə ciddi qeyri-müəyyənlik mövcuddur deyilsə, auditor hesabatımızda konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında əlaqədar məlumatlara diqqət çəkməyimiz, yaxud da bu cür məlumatlar müvafiq olmazsa, rəyimizi dəyişdirməyimiz tələb olunur. Bizim yekun rəylərimiz auditor hesabatımızın hazırlanma tarixinədək əldə edilmiş audit dəlillərinə əsaslanır. Bununla belə, gələcək hadisə və şərtlər Qrupun işində davamlılıq prinsipini poza bilər.
- Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının, o cümlədən açıqlanan məlumatların ümumi təqdimatı, strukturu və məzmunu, həmçinin konsolidə edilmiş hesabatların obyektiv təqdimatının əsasını təşkil edən başlıca əqd və hadisələri əks etdirib etdirmədiyini təhlil edirik.
- Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları üzrə rəy bildirmək üçün Qrup daxilində qurum və ya biznes fəaliyyətlərinin maliyyə məlumatları ilə bağlı kifayət qədər və müvafiq audit dəlili toplayırıq. Biz Qrupun audit yoxlamasının istiqamətləndirilməsi, nəzarəti və icrası üzrə məsuluq. Audit rəyimizə görə tam məsuliyyət daşıyıq.

Biz auditin və mühüm audit tapıntılarının, o cümlədən audit yoxlaması zaman daxili nəzarətdə aşkarladığımız mühüm çatışmazlıqların nəzərdə tutulan əhatə dairəsi və zamanlaması ilə bağlı idarəetmə üzrə məsul tərəflərlə əlaqədə oluruq.

AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT 31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNƏ

	Qeydlər	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
AKTİVLƏR			
Pul vəsaitləri və Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş vəsaitlər	5	41,967,963	50,877,743
Banklardan alınacaq vəsaitlər	6	424,357,816	425,940,834
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	7	290,713,423	250,329,877
Digər məcmu gəlirdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivləri	8	1,621,651	2,007,979
Aktivlərdən istifadə haqqı	9	778,866	570,187
Əmlak və avadanlıqlar	10	1,250,727	1,991,081
Qeyri-maddi aktivlər	11	1,435,567	1,536,992
Təxirə salınmış vergi aktivləri	24	510,591	470,456
Digər aktivlər	12	10,181,583	9,185,537
CƏMİ AKTİVLƏR		772,818,187	742,910,686

ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL

ÖHDƏLİKLƏR:

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankına qarşı öhdəlik	13	-	34,469
Banklar və dövlət qurumlarına qarşı öhdəlik	14	176,670,800	156,495,539
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	15	473,164,810	471,973,485
Digər öhdəliklər	16	8,985,605	6,611,135
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR		658,821,215	635,114,628

KAPİTAL:

Bankın səhmdarlarına aid edilən kapital:

Səhmdar kapitalı	17	60,000,000	60,000,000
Xəzinə səhmləri	17	(344,900)	(344,900)

Digər məcmu gəlirdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivlərinin yenidən qiymətləndirməsi üzrə gəlir

8 134,009 443,071

Bölüşdürülməmiş mənfəət

54,207,863 47,697,887

CƏMİ KAPİTAL

113,996,972 107,796,058

CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL

772,818,187 742,910,686

İdarə Heyəti tərəfindən:

Kənan Orucov
İdarə Heyətinin Sədri

Sarvan Mikayılov
Baş Maliyyə İnzibatçısı

14 Aprel 2025-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

14 Aprel 2025-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

1-31-ci qeydlər konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MƏNFƏƏT VƏ YA ZƏRƏR VƏ DİGƏR MƏCMU GƏLİR HAQQINDA HESABAT 31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

	Qeydlər	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
Xalis faiz gəlirləri	18	36,044,791	33,189,110
Faiz xərcləri	18	(18,256,353)	(17,089,152)
Dəyərsizləşmə zərərlərinin bərpasından əvvəl xalis faiz gəliri		17,788,438	16,099,958
Dəyərsizləşmə zərərlərinin bərpası	19	139,776	706,549
Xalis faiz gəliri		17,928,214	16,806,507
Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis gəlir	20	2,756,672	1,919,585
Haqq və komissiya gəlirləri	21	12,792,308	10,134,364
Haqq və komissiya xərcləri	22	(12,448,645)	(9,872,998)
Digər (xərclər)/gəlirlər-xalis		641,224	(40,544)
Xalis qeyri-faiz gəlirləri		3,741,559	2,140,407
Əməliyyat gəlirləri		21,669,773	18,946,914
Əməliyyat xərcləri	23	(13,440,279)	(12,283,804)
Mənfəət vergisindən əvvəlki mənfəət		8,229,494	6,663,110
Mənfəət vergisi xərcləri	24	(1,682,387)	(1,520,187)
Təxirə salınmış vergi xərci	24	(37,131)	(75,159)
İl üzrə xalis mənfəət		6,509,976	5,067,764
Gələcək dövrlərdə mənfəət və ya zərər kimi yenidən təsnifləşdirilməyəcək maddələr			
Digər məcmu gəlir/(xərc)			
Digər məcmu gəlirdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivlərinin yenidən ölçülməsi üzrə gəlir/(zərər)		(386,328)	50,975
Əlaqədar təxirə salınmış vergi effekti	24	77,266	(10,195)
		(309,062)	40,780
CƏMİ MƏCMU GƏLİR		6,200,914	5,108,544
HƏR SƏHM ÜZRƏ GƏLİR	25	0.108	0.084

İdarə Heyəti tərəfindən:

Kənan Qəucov
İdarə Heyətinin Sədri

Sarvan Mikayılov
Baş Maliyyə İnzibatçısı

14 Aprel 2025-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

14 Aprel 2025-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

1-31-ci qeydlər konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT 31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

	Səhmdar kapitalı	Xəzinə səhmləri	Digər məcmu gəlirdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivlərinin yenidən qiymətləndirməsi üzrə gəlir	Bölüşdürülməmiş mənfəət	Cəmi Kapital
	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN
1 yanvar 2023-cü il	60,000,000	(344,900)	402,291	43,081,679	103,139,070
İl üzrə xalis mənfəət	-	-	-	5,067,764	5,067,764
Digər məcmu gəlir - təxirə salınmış vergi çıxılmaqla	-	-	40,780	-	40,780
Cəmi məcmu gəlir	-	-	40,780	5,067,764	5,108,544
<i>Sabiblərlə əməliyyatlar</i>					
Dividend	-	-	-	(451,556)	(451,556)
31 dekabr 2023-cü il	60,000,000	(344,900)	443,071	47,697,887	107,796,058
İl üzrə xalis mənfəət	-	-	-	6,509,976	6,509,976
Digər məcmu zərər - təxirə salınmış vergi çıxılmaqla	-	-	(309,062)	-	(309,062)
Cəmi məcmu gəlir	-	-	(309,062)	6,509,976	6,200,914
31 dekabr 2024-cü il	60,000,000	(344,900)	134,009	54,207,863	113,996,972

İdarə Heyəti tərəfindən:

Kənan Orucov
İdarə Heyətinin Sədri

[Signature]

Sarvan Mikayılov
Baş Maliyyə İnzibatçısı

14 Aprel 2025-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

14 Aprel 2025-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

1-31-ci qeydlər konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT 31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

	Qeydlər	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
ƏMƏLİYYAT FƏALİYYƏTLƏRİNDƏN YARANAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
Mənfəət vergisindən əvvəl il üzrə mənfəət		8,229,494	6,663,110
<i>Düzəlişlər:</i>			
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avansların dəyərsizləşmə zərərlərin geri qaytarılması/ödənilməsi	19	(40,435)	48,617
Qarantiyalar üzrə ehtiyatın ləğvi üçün ödəniş	19	19,212	(469,967)
Banklardan alınacaq dəyərsizləşmə zərərlərinin bərpası	19	(118,553)	(285,199)
Dividend gəlirləri		(50,000)	(17,360)
Əmlak, avadanlıqlar köhnəlmə	10	862,247	1,015,938
Qeyri-maddi aktivlərin amortizasiyası	11	544,040	551,641
Müsadirə edilmiş aktivlər üzrə təminat üçün ödənişin ləğvi		(382,500)	290,382
Aktivlərdən istifadə haqqı üzrə köhnəlmə	9	270,454	260,375
Aktivlərin satışı üzrə gəlir		(13,006)	(14,500)
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitləri		9,320,953	8,043,037
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklər:			
Əməliyyat aktivlərində azalma/(artma):			
Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankında məcburi ehtiyat depozitləri		9,098,338	(24,723,666)
Müddətli depozitlər, günlük və bloklanmış hesablar		5,466,016	(14,899,828)
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar		(40,343,111)	(15,056,462)
Digər aktivlər		(376,544)	2,222,827
Əməliyyat öhdəliklərində (azalma)/artma:			
AR MB-dan alınmış kredit		(34,469)	(34,470)
Banklar və dövlət qurumlarına qarşı öhdəlik		20,175,261	(10,549,048)
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər		1,191,325	9,813,649
Digər öhdəliklər		1,470,303	(2,362,004)
Vergidən əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən istifadə olunan pul vəsaitləri		5,968,072	(47,545,965)
Ödənilmiş mənfəət vergisi	24	(1,513,567)	(2,698,586)
Əməliyyat fəaliyyətlərindən /(istifadə olunan) xalis pul vəsaitləri		4,454,505	(50,244,551)

AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT (DAVAMI) 31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

İNVESTİSIYA FƏALİYYƏTLƏRİNDƏN YARANAN PUL VƏSAİTLƏRİ:	Qeydlər	31 dekabr 2024-cü il	31 dekabr 2023-cü il
Əmlak və avadanlıqların alışı üzrə ödəniş	10	(121,893)	(1,567,146)
Əmlak və avadanlıqların satışından əldə edilən gəlir		13,006	14,500
Qeyri-maddi aktivlərin alışı üzrə ödəniş	11	(442,615)	(140,413)
Dividendlərdən əldə edilən gəlir		50,000	17,360
İnvestisiya fəaliyyətindən istifadə olunan xalis pul vəsaitləri		(501,502)	(1,675,699)

MALİYYƏ FƏALİYYƏTLƏRİNDƏN YARANAN PUL VƏSAİTLƏRİ:

Ödənilmiş dividend		-	(451,556)
Maliyyə fəaliyyətindən istifadə olunan xalis pul vəsaitləri		-	(451,556)
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərində xalis artım/(azalma)		3,953,003	(52,371,806)
İlin əvvəlinə pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		45,476,909	97,848,715
İlin sonuna pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	5.1	49,429,912	45,476,909

İdarə Heyəti tərəfindən:

Kənan Orucov
İdarə Heyətinin Sədri

14 Aprel 2025-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Sarvan Mikayılov
Baş Maliyyə İnzibatçısı

14 Aprel 2025-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI) 31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

1. GİRİŞ

1.1. Hüquqi status və əməliyyatların təbiəti

“Azərbaycan Sənaye Bankı” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti (“Bank”) 1996-cı ildə Azərbaycan Respublikasında təsis edilmişdir. Bank kommersiya xidmətləri göstərmək üçün qeydiyyatdan keçmiş və 28 sentyabr 1996-cı il tarixindən 241 sayılı bank lisenziyası əsasında fəaliyyət göstərir. Bank, əvvəlcə “Kaspian İnvestisiya Bankı” kimi yaradılmış və 02 iyun 1998-ci ildə “Kapital İnvestisiya Bankı” (“Cİ Bank”) olaraq adlandırılmış və 28 mart 2006-cı ildə Bank özünün hüquqi statusunu Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə dəyişmişdir. 30 noyabr 2006-cı ildə Bank öz adını “Azərbaycan Sənaye Bankı”-na dəyişmişdir. Bankın əsas fəaliyyətinə kommersiya fəaliyyəti, kreditlərin və zamanətlərin verilməsi, depozitlərin qəbul edilməsi, köçürmələr, hesablaşma-kassa əməliyyatları, qiymətli kağızların və xarici valyutaların alqı-satqısı daxildir. 31 dekabr 2024-cü ildə Bankın Azərbaycan Respublikasında müvafiq olaraq 6 filialı (31 dekabr 2023: 6 filialı) fəaliyyət göstərmişdir. Bankın qeydiyyatdan keçmiş ünvanı aşağıdakı kimidir: Bakı şəhəri, Suraxanı rayonu, AZ1045, “Dreamland” Yaşayış Kompleksi, Azərbaycan.

31 dekabr 2024-cü il və 31 dekabr 2023-cü il tarixlərinə aşağıdakı səhmdarlar Qrupun buraxılmış səhmlərinə sahib olmuşlar:

	2024	2023	2024	2023
Səhmdar:	%	%	AZN	AZN
Anadolu Investment Company MMC	98.4252%	98.4252%	59,055,100	59,055,100
Gozal Kurt Leyla	1.0000%	1.0000%	600,000	600,000
Azərbaycan Sənaye Lizing MMC	0.5748%	0.5748%	344,900	344,900

Qrup son nəzarəti cənab Ahmad Abdolbari Gozal həyata keçirir.

Bankın birgə aşağıdakı törəmə müəssisəsi (“Törəmə müəssisə”) (“Qrup”) vardır:

Adı	Fəaliyyət göstərdiyi ölkə	Səhm payların səhmdarlara görə bölgüsü/səsvərmə hüququ		Nizamnamə kapitalı AZN		Əməliyyat növü
		2024	2023	2024	2023	
Azərbaycan Sənaye Lizing MMC	Azərbaycan Respublikası	100%	100%	1,000,000	1,000,000	Lizing

“Azərbaycan Sənaye Lizing” MMC Azərbaycan Respublikasında 20 aprel 2004-cü il tarixində qeydiyyatdan keçmiş məhdud məsuliyyətli cəmiyyətdir. Cəmiyyət “Cİ Lizing” MMC kimi yaradılmış və daha sonra 06 fevral 2007-ci il tarixində adını “Azərbaycan Sənaye Lizing” MMC-yə dəyişmişdir. Şirkətin əsas fəaliyyəti lizing əməliyyatlarından ibarətdir, lakin il ərzində heç bir fəaliyyət olmamışdır. Cəmiyyətin dövlət qeydiyyatından keçmiş ünvanı aşağıdakı kimidir: Zərifə Əliyeva küçəsi 3, Bakı AZ 1005, Azərbaycan Respublikası.

1.2. Təşkilatın əməliyyat mühiti

Azərbaycan Respublikası. Neft ixrac edən bir ölkə kimi və neftin dövlət büdcəsinin həcmi, eləcə də dəyəri etibarlı ilə əsas paya sahib olduğu üçün Azərbaycan iqtisadiyyatı neftin dəyərindən əhəmiyyətli dərəcədə aslıdır. Bu səbəbdən sözügedən sahənin qiymətlərində yaranan fərqlər iqtisadiyyat üzərində böyük təsirə malikdir və neftin dəyərindəki kəskin dəyişikliklər valyuta dəyərdəndüşməsi, iqtisadiyyat və sənaye sahələrinin inkişafında ləngimələr, həmçinin pul vəsaitlərinin dövriyyəsində yaranan qeyri-sabitlik kimi bu və ya digər makro-iqtisadi faktorların mövcudluğuna gətirib çıxarır.

**KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ**

1. GİRİŞ (DAVAMI)**1.2. Təşkilatın əməliyyat mühiti (davamı)**

2014-cü ilin iyun ayının ortalarından etibarən neftin qiymətində qəfil enmə müşahidə olunmağa başlamışdır və bu birbaşa neft istehsal edən ölkələrə, eləcə də Azərbaycana öz təsirini göstərdi. Qeyd olunan hadisələr də öz növbəsində neft sahəsindəki gəlirlərin və dolayısı ilə illik büdcə gəlirlərinin azalması, neft istehsalatının aşağı enməsi və bu sahədə aparılan əməliyyatların dayandırılması ilə nəticələndi.

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı (ARMB) beynəlxalq valyuta bazarında rəqabət qabiliyyətini qoruyub saxlamaq məqsədilə, valyuta siyasətini dəyişərək 21 Fevral 2015-ci il tarixli mətbuat bəyanatı ilə Azərbaycan manatının dəyərini ABŞ dollarına nisbətə 34 % və 21 Dekabr 2015-ci il tarixli mətbuat bəyanatı ilə 48 % endirilməsi haqqında qərarını açıqladı. Manatın ABŞ dollarına münasibətdə tədricən dəyərdən düşməsi 2016-cı il ərzində davam etmiş və bütövlükdə il üzrə təxminən 23%-ə bərabər olmuşdur.

2017-ci ilin 12 yanvar tarixindən, Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı üzən məzənnə sistemində sərbəst keçid imkanı üçün kommersiya banklarına tətbiq etdiyi 4% məzənnə dəhlizini ləğv etmişdir. 01 yanvar 2017-ci il tarixinə ABŞ dollarına nisbətə manatın məzənnəsi 1.7707 AZN olmuş və il boyu dəyəri artaraq 31 dekabr 2017-ci il tarixinə 1.7001 AZN-də qərarlaşmışdır. 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023 və 2024-cü il ərzində manatın dəyəri sabit qalmış, 31 dekabr 2023 və 31 dekabr 2024-cü il tarixində 1.7000 AZN-ə bərabər olmuşdur.

Neft qiymətlərində dəyişmələr neft və enerji sektorunun maliyyə və likvidlik mövqelərinə əhəmiyyətli dərəcədə təsirini göstərir, bu isə öz növbəsində həmin sahələrə kreditlərin ayrılmasındakı çətinliklərə, həmçinin mövcud borcların ödənilmə qabiliyyətinin aşağı enməsinə gətirib çıxara bilər. Müəssisələrin əməliyyat şəraitinin zəifləməsi rəhbərliyin pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə bağlı proqnozlarına, maliyyə və qeyri-maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi üzrə qiymətləndirmə proseslərinə mənfi təsirini göstərməsi də ehtimal olunur. Mümkün əldə edilə bilən məlumatlar əsasında rəhbərlik dəyərsizləşmə üzrə qiymətləndirmələrində gələcək dövrün pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə bağlı yenilənmiş təxminlərdən istifadə etmişdir.

Gələcəklə bağlı qeyri-müəyyənliyə görə, makroiqtisadi amillərdə gözlənilən dəyişikliklər və bununla bağlı müvafiq tədbirin reaksiyası səbəbindən Qrupun əməliyyatlarına təsirləri dəqiq qiymətləndirmək mümkün deyil. Rəhbərlik, mövcud şəraitdə Təşkilatın fəaliyyətinin davamlılığını və inkişafını təmin etmək üçün bütün lazımi tədbirlərin görüldüyünü hesab edir. Ölkədə sahibkarlığın inkişafı, biznes mühitinin daha da yaxşılaşdırılması məqsədilə 2018 və 2019-cu ildə vergi qanunvericiliyinə bir neçə istiqamətdə çox mühüm dəyişikliklər layihəsi hazırlanmış və qanun layihəsi Milli Məclis tərəfindən qəbul edilmişdir. Bunlar sahibkarlığın dəstəklənməsi, vergidən yayınmanın və "kölgə iqtisadiyyatı"nın miqyasının azaldılması, vergitutma bazasının genişləndirilməsi, vergi inzibatçılığının təkmilləşdirilməsi, mövcud və yeni veriləcək vergi güzəştlərinin səmərəliliyinin yüksəldilməsi kimi istiqamətləri əhatə edir.

Vergi qanunvericiliyinə edilmiş ən mühüm dəyişiklik kimi qeyri-neft sektorunun özəl bölməsində çalışan vətəndaşların əməkhaqlarından tutulan vergilər üzrə vergi güzəştlərinin verilməsinə. Dəyişikliyə əsasən aylıq əməkhaqqı 8,000 manata qədər olan vətəndaşlar üçün 7 il müddətində gəlir vergisi üzrə 100 faizlik güzəşt verilib, 8,000 manatdan yuxarı olan məbləğdə maddəli işlə əlaqədar gəlir əldə edən fiziki şəxslər üzrə isə gəlir vergisi 14 faiz həcmində müəyyənləşdirilib ki, bu da dövlətin sözügedən məsələdə çox böyük fiskal güzəştə getməsi deməkdir. Rəhbərlik vergi qanunvericiliyinə tətbiq olunan digər dəyişikliklərin Təşkilatın maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsirinin olmayacağını hesab edir.

2. MHBS-A UYGUNLUQ HAQQINDA BƏYANAT

Bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (BMUSŞ) tərəfindən dərc edilmiş Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (MHBS) uyğun olaraq hazırlanmışdır. Bundan əlavə, bu konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında tətbiq edilən mühasibat uçotu siyasəti, qeyd 31-də təsvir olunan uçot siyasətindəki dəyişikliklər istisna olmaqla, 31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatan il üzrə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında tətbiq edilən siyasətlərə uyğun gəlir.

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ**3 Standartlar, şərhlər və mövcud standartlara düzəlişlər****3.1 2024-cü ildə qüvvəyə minən standartlar, şərhlər və mövcud standartlara düzəlişlər**

1 yanvar 2024-cü il tarixindən etibarən qüvvəyə minmiş və buna görə də qəbul edilmiş bəzi mühasibat uçotu bəyanatları Qrupun maliyyə nəticələrinə və ya vəziyyətinə əhəmiyyətli təsir göstərmir.

3.2 Qrup tərəfindən erkən qəbul edilməmiş standartlar, şərhlər və mövcud standartlara düzəlişlər

Bu maliyyə hesabatlarının təsdiq edildiyi tarixdə bir neçə yeni, lakin hələ qüvvəyə minməmiş Standartlar və mövcud Standartlara düzəlişlər və Şərhlər IASB və ya IFRIC tərəfindən dərc edilmişdir. Bu Standartların heç biri və ya mövcud Standartlara düzəlişlər Şirkət tərəfindən erkən qəbul edilməmişdir və hər iki hesabat tarixində tətbiq oluna bilən və Qrup tərəfindən nəzərə alınmalı olan şərhlər verilməmişdir. Rəhbərlik bütün müvafiq bəyanatların elanın qüvvəyə mindiyi tarixdən və ya ondan sonra başlayan ilk dövr üçün qəbul ediləcəyini gözləyir. Yeni dərc olunmuş MHBS 18 istisna olmaqla, cari ildə qəbul edilməmiş yeni standartlar, düzəlişlər və Şərhlər açıqlanmır, çünki onların Şirkətin maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsiri gözlənilmir. Rəhbərlik hazırda MHBS 18-in Şirkətin maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirir.

4. Əhəmiyyətli Uçot Siyasətlərinin İcmalı**4.1. Ümumi mülahizələr**

Hazırkı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları hər növ aktiv, öhdəlik, gəlir və xərc üzrə MHBS ilə müəyyən edilmiş qiymətləndirmə prinsiplərindən istifadə etməklə hazırlanmışdır. Qiymətləndirmə prinsipləri aşağıdakı uçot qaydalarında daha dolğun təsvir edilir.

4.2. Hazırlığın əsasları

Bu konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında tətbiq edilən mühasibat uçotu siyasəti, qeyd 3.1-də təsvir olunan uçot Siyasətindəki dəyişikliklər istisna olmaqla, 31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatan il üzrə bu konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında tətbiq edilən siyasətlərə uyğun gəlir.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının MHBS-a uyğun hazırlanması rəhbərlikdən mühasibat uçotunun prinsiplərinin tətbiqinə, bəyan edilmiş aktivlər, öhdəlik, gəlir və xərc məbləğlərinə təsir edə biləcək mühakimələr yürütməyi, hesablamlar aparmağı, fərziyyələr irəli sürməyi tələb edir. Faktiki nəticələr mühakimələrdən fərqli ola bilər. Hesablamlar və onların əsasını təşkil edən fərziyyələr davamlı olaraq təkrar nəzərdən keçirilir. Mühasibat hesablamlarına düzəlişlər hesablamanın nəzərdən keçirildiyi dövr və təsir altında qala biləcək gələcək dövrlər üçün qəbul edilir. Mühasibat siyasətlərin tətbiqində qeyri müəyyənliyin ehtimal edilməsi üçün tanınan məbləğlərə mühüm təsiri edəcək məlumatlar və səciyyəvi fərziyyələr konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının 4.22 və 4.23-cü-qeydində açıqlanır. Qrup maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatını likvidlik ardıcılığı ilə geniş şəkildə təqdim edir. Konsolidə olunmuş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın verilməsi tarixindən sonra 12 ay ərzində (cari) və 12 aydan çox müddət (uzunmüddətli) ərzində əvəzləşdiriləcək və ya ödəniləcək məbləğlər üzrə təhlili 30 sayılı qeyddə göstərilir. Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri əvəzləşdirilir və xalis məbləğ yalnız uçotda tanınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün qanuni hüquq mövcud olduqda və xalis əsaslarla hesablaşmaq və ya eyni vaxtda aktivləri tanımaq və öhdəliyi ödəmək niyyəti varsa konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda bildirilir. Gəlir və xərclər, hər hansı bir mühasibat standartı və ya şərh tərəfindən tələb olunmadıqda və ya icazə verilmədikdə və Qrupun mühasibat siyasətində xüsusi olaraq açıqlanmadığı təqdirdə, konsolidə edilmiş mənfəət və zərər hesabatında əvəzləşdirilmir.

4.3. Konsolidasiyanın əsasları

Bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına 31 dekabr 2024-cü il tarixinə şirkət və onun törəmə şirkəti haqqında məlumatlar daxildir. Nəzarət o zaman həyata keçirilir ki;

- Təsis müəssisə investor üzrə iqtidara malikdir
- Müəssisə sərmayə qoyulan müəssisənin fəaliyyətlərindən müxtəlif sərmayə əldə etməyə məruzdur və ya hüququna malikdir
- Törəmə müəssisəsinin mənfəətinə təsir edə biləcək səlahiyyəti istifadə etməyə qadirdir.

Lazım olduqda, törəmə müəssisələrdə tətbiq edilən mühasibat uçotu qaydalarının Qrupdakı digər müəssisələr tərəfindən istifadə olunan mühasibat uçotu qaydalarına uyğunlaşdırılması üçün törəmə müəssisələrinin maliyyə hesabatlarına düzəlişlər edilir. Qruparası bütün əməliyyatlar, qalıqlar, gəlir və xərclər konsolidasiya zamanı tam çıxarılır.

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ**4. Əhəmiyyətli Uçot Siyasətlərinin İcmalı (Davamı)****4.4. Xarici valyuta qalıqlarının çevrilməsi**

Qrupun hər fərdi müəssisəsinin maliyyə hesabatları hazırlanarkən, müəssisənin əməliyyat valyutasından başqa digər valyuta (xarici valyutalar) ilə aparılan əməliyyatlar belə əməliyyatların aparıldığı tarixdə üstünlük təşkil edən mübadilə məzənnələri ilə qeydə alınır. Hər hesabat dövrünün sonunda, xarici valyuta ilə ifadə olunmuş monetar müddəaların valyuta mövqeyi ədalətli dəyərin müəyyən olunduğu tarixdə üstünlük təşkil edən məzənnə ilə təkrar qiymətləndirilir. Xarici valyutada ədalətli dəyər ilə uçota alınmış qeyri-monetar müddəaların valyuta mövqeyi ədalətli dəyərin müəyyənləşdirildiyi tarixdə üstünlük təşkil edən məzənnə ilə təkrar qiymətləndirilir. İlkin dəyərlə xarici valyutada ölçülmüş qeyri-monetar müddəaların valyuta mövqeyi təkrar qiymətləndirilir.

Təqdimat valyutası Azərbaycan Manatı “AZN” - dir. Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı Qrup tərəfindən istifadə edilən hesabat tarixinə valyuta məzənnələri aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2024-cü il	31 dekabr 2023-cü il
1 ABŞ dolları/AZN	1.7000	1.7000
1 Avro/AZN	1.7724	1.8766
1 İngilis funt serlinqi/AZN	2.1382	2.1643
100 Rusiya rublu/AZN	1.6300	1.8800

İl ərzində ARMB Rublun məzənnəsini 1 manat üçün 100 Rubl şəklində təqdim etməyə başladı.

4.5. Maliyyə alətləri**Tanınma, ilkin qiymətləndirmə və uçotdan silmə**

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatında maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri Qrupun maliyyə alətinin müqavilə müddəaları üzrə tərəfə çevrildiyi halda tanınır. Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri sonradan aşağıda təsvir edildiyi kimi ölçülür.

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri ilkin olaraq ədalətli dəyərlə qiymətləndirilir. İlkin dəyərləndirmədə maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərin əldə edilməsi və ya satılması ilə birbaşa əlaqəli əməliyyat xərcləri (ədalətli dəyəri mənfəət və ya zərər vasitəsilə tanınan maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri istisna olmaqla) maliyyə aktivlərinin ədalətli dəyərində əlavə edilir yaxud çıxılır. Ədalətli dəyəri mənfəət və ya zərər ilə tanınan maliyyə aktivlərinin və ya maliyyə öhdəliklərinin əldə edilməsi ilə əlaqəli əməliyyat xərcləri dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Maliyyə aktivləri maliyyə aktivini ilə bağlı pul vəsaitlərinin hərəkəti üzrə müqavilə hüquqlarının müddəti bitdikdə və ya maliyyə aktivini və bütün əhəmiyyətli risklər və faydalar ötürüldükdə uçotdan silinir.

Maliyyə öhdəliyi ödənilməyi, dayandırıldığı, ləğv edildiyi ya da müddəti bitdiyi halda uçotdan silinir.

4. Əhəmiyyətli Uçot Siyasətlərinin İcmalı (Davamı)

4.5. Maliyyə alətləri (davamı)

Təsnifat və qiymətləndirmə

Maliyyə aktivləri

İlkin tanınmada, maliyyə aktiv, amortizasiya edilmiş dəyərlə, ədalətli dəyərin digər məcmu gəlirlə (SMGƏD) və ədalətli dəyərin mənfəət və zərər ilə (MZ(H)ƏD) qiymətləndirildiyi kimi təsnifləşdirilir.

Maliyyə aktiv, həm də aşağıdakı şərtləri yerinə yetirirsə və MZ(H)ƏD -də göstərilirsə, amortizasiya edilmiş dəyərlə ölçülür.

- aktivin məqsədi müqavilə əsasında pul vəsaitlərinin hərəkətini toplamaq üçün aktivləri saxlamağı nəzərdə tutan bir biznes modelində saxlanılır; və
- maliyyə aktivinin müqavilənin şərtləri müəyyən edilmiş tarixlərdə pul vəsaitlərinin hərəkətinə, əsas pul vəsaitlərinin ödənilməməsi və əsas məbləğ üzrə mənfəətin artmasına səbəb olur.

Borc aləti SMGƏD -də yalnız aşağıdakı şərtlərə cavab verirsə və MZ(H)ƏD -də göstərilirsə ölçülür:

- aktivin məqsədi həm müqaviləli pul vəsaitlərinin hərəkəti toplanması, həm də maliyyə aktivlərinin satışı ilə əldə edilən biznes modeli çərçivəsində keçirilir; və
- maliyyə aktivinin müqavilənin şərtləri müəyyən edilmiş tarixlərdə pul vəsaitlərinin hərəkətinə, əsas pul vəsaitlərinin ödənilməməsi əsas məbləğin ödənilməsinə səbəb olur.

Ticarət üçün tutulmayan kapital investisiyalarının ilkin tanınması zamanı Qrup qətiyyətlə Digər məcmu gəlirdə ədalətli dəyərdə sonrakı dəyişiklikləri təqdim edə bilər. Bu seçki investisiya yatırımı əsasında aparılır.

Bütün digər maliyyə aktivləri MZ(H)ƏD -də ölçülmüş kimi təsnifləşdirilir.

Əlavə olaraq, ilkin tanınma zamanı Qrup, əgər əksinə, yaranan mühasibat uyğunsuzluğunu aradan qaldıran və ya əhəmiyyətli dərəcədə azaltdıqda, MZ(H)ƏD -də olduğu kimi amortizasiya olunmuş dəyərdə və ya SMGƏD -də ölçülmək üçün tələb olunan tələblərə cavab verən bir maliyyə aktivini qətiyyətlə təyin edə bilər.

Biznes modelinin qiymətləndirilməsi:

Qrup, aktivin portfel səviyyəsində saxlanıldığı bir biznes modelinin məqsədini qiymətləndirir, çünki bu, biznesin idarə olunma üsulunu əks etdirir və informasiya idarəetmə üçün təmin edilir.

Təqdim olunan məlumatlar daxildir:

- portfel üçün nəzərdə tutulan siyasət və vəzifələr və bu siyasətlərin praktikada işlənməsi. Xüsusilə, rəhbərliyin strategiyası, müqavilə üzrə faiz gəliri qazanmağa, xüsusi faiz dərəcəsi profilinin saxlanmasına, maliyyə aktivlərinin müddəti ilə həmin aktivləri maliyyələşdirən öhdəliklərin müddəti və ya aktivlərin satışı vasitəsi ilə pul vəsaitlərinin hərəkəti həyata keçirilməsi uyğunluğuna yönəlmiş olsun;
- Portfelin icrası necə qiymətləndirildiyini və Qrupun rəhbərliyinə necə bildirildiyini;
- Biznes modelinin (və biznes modeli çərçivəsində saxlanılan maliyyə aktivlərinin) fəaliyyətinə və bu risklərin idarə olunmasına təsir edən risklər;
- biznesin menecerləri necə kompensasiya olunur - məs. təminat idarə olunan aktivlərin ədalətli dəyərinə və ya yığılmış pul vəsaitlərinin hərəkətinə əsaslanırsa; və

4. Əhəmiyyətli Uçot Siyasətlərinin İcmalı (Davamı)

4.5. Maliyyə alətləri (davamı)

Təsnifat və qiymətləndirmə (davamı)

Biznes modelinin qiymətləndirilməsi: (davamı)

• əvvəlki dövrlərdə satışların həcmi, həcmi və vaxtı, satışın səbəbləri və gələcək satış fəaliyyətinə dair gözləntiləri. Bununla yanaşı, satış fəaliyyətinə dair məlumat təcrid vəziyyətində deyil, lakin maliyyə aktivlərini idarə etmək üçün Qrupun göstərilən məqsədinə nail olmaq və pul vəsaitlərinin hərəkəti necə həyata keçirildiyini ümumi qiymətləndirmənin bir hissəsi kimi.

Müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti yalnız əsas və mənfəət ödənişləri olub-olmadığını qiymətləndirir:

Bu qiymətləndirmə məqsədilə "əsas" maliyyə aktivinin ilkin tanınmasında ədalətli dəyəri kimi müəyyən edilir.

Müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti yalnız əsas və mənfəət ödənişləri olub-olmadığını qiymətləndirir:

"Mənfəət" pul vəsaitinin vaxt dəyəri və müəyyən bir müddət ərzində istisna edilən əsas məbləğə və digər əsas maliyyə riskləri və məsrəfləri (məsələn, likvidlik riski və inzibati xərclər) ilə əlaqədar olan kredit riski üçün müəyyən edilir. Ayrıca olaraq mənfəət marjası da buna aiddir.

Müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti yalnız əsas və mənfəət ödənişlərinin olub-olmadığını qiymətləndirərkən, Şirkət müqavilənin şərtlərini nəzərdən keçirir. Bu, maliyyə aktivinin bu şərtlərə cavab verməyəcəyinə dair müqaviləli pul vəsaitlərinin hərəkətinin vaxtı və ya məbləğini dəyişdirə biləcək müqavilə şərtlərinin olub-olmadığını qiymətləndirməkdən ibarətdir. Qiymətləndirmənin aparılmasında Qrup aşağıdakıları nəzərdən keçirir:

- pul vəsaitlərinin hərəkətinin məbləğini və vaxtı dəyişdirən şərti hadisələr;
- borclanma xüsusiyyətləri;
- əvvəlcədən ödəniş və uzadılma şərtləri;
- qrupun müəyyən edilmiş aktivlərdən pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə bağlı tələbini məhdudlaşdıran şərtlər (məsələn, istifadə edilməmiş aktiv üzrə razılaşmalar); və
- pulun vaxt dəyərinin nəzərə alınmasını dəyişdirən xüsusiyyətlər - məs. faiz dərəcəsinin dövrü olaraq yenidən qurulması.

Yenidən təsnifat:

Maliyyə aktivləri maliyyə aktivlərini idarə etmək üçün Qrup öz biznes modelini dəyişdirdikdən sonrakı dövr ərzində istisna olmaqla, maliyyə aktivləri ilkin tanınmasından sonra yenidən təsnifləşdirilmir.

Dəyərdən düşmə

Qrup, gözlənilən kredit itkiləri (GKZ) üzrə amortizasiya olunmuş dəyərdə olan maliyyə aktivləri üzrə dəyərsizləşmə ehtiyatını tanıyır.

Qrup, ilk 12 aylıq GKZ ölçülməsinin başlanmasından sonra kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artmadığı maliyyə alətləri istisna olmaqla, ömür boyu GKZ -ə bərabər olan məbləğdə dəyərsizləşmə ehtiyatını ölçür. 12 aylıq GKZ, GKZ -nin hesabat tarixindən 12 ay ərzində mümkün olan bir maliyyə aləti üzrə hadisələrin baş verməməsi nəticəsində yaranmış hissəsidir. Hər hansı maliyyə aktivinin mərhələsi Qrupun idarə heyəti tərəfindən təsdiq edilmiş siyasətlə müəyyən edilir.

4. Əhəmiyyətli Uçot Siyasətlərinin İcmalı (Davamı)**4.5. Maliyyə alətləri (davamı)****GKZ -nin ölçülməsi:**

GKZ, kredit itkiləri ehtimalı ağırlıqlı təxminlərdir. Bunlar aşağıdakı kimi ölçülür:

- hesabat tarixində dəyərsizləşməyən maliyyə aktivləri: bütün pul vəsaitlərinin çatışmazlıqlarının indiki dəyəri (yəni müqaviləyə uyğun olaraq müəssisəyə aid olan pul vəsaitlərinin hərəkəti və Qrupun əldə etməyi planlaşdırdığı pul vəsaitlərinin hərəkəti arasındakı fərq).
- hesabat tarixində kredit itkisinə məruz qalan maliyyə aktivləri: məcmu balans dəyəri və təxmin edilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkəti indiki dəyəri arasındakı fərq kimi;
- alınmamış maliyyə öhdəlikləri: öhdəliyin alınması və Qrupun qəbul etməsini gözlədiyi pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə bağlı olan müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti arasındakı mövcud dəyər kimi.
- maliyyə zəmanət müqavilələri: sahibinə geri qaytarılacaq ödəniş məbləğləri çıxılsın Qrupun bərpa etməyi gözlədiyi hər hansı məbləğ ödəmələri.

Yenidən qurulan maliyyə aktivləri

Borcalanın maliyyə çətinlikləri üzündən bir maliyyə aktivinin şərtləri yenidən müzakirə olunduqda və ya dəyişdirilmiş və ya mövcud maliyyə aktivini yeni bir şəkildə əvəz olunarsa, maliyyə aktivinin tanınmasının dayandırılması və yaxud GKZ in qiymətləndirilməsi aşağıdakı şərtlər altında baş verir:

- gözlənilən yenidənqurma mövcud aktivin tanınmasının dayandırılmasına gətirməyəcəkdir, dəyişilmiş maliyyə aktivindən yaranan gözlənilən pul vəsaitlərinin hərəkəti mövcud olan aktivin pul vəsait çatışmazlığının hesablanmasına daxil edilir.
- əgər gözlənilən yenidənqurma mövcud aktivin tanınmasının dayandırılmasına səbəb olarsa, yeni aktivin gözlənilən ədalətli dəyəri onun tanınması dayandırıldığı tarixdə mövcud maliyyə aktivindən son nağd pul axını kimi qəbul edilir. Bu məbləğ, mövcud maliyyə aktivini üzrə pul çatışmazlığının hesablanmasına daxil edilir. Nağd pul çatışmazlığı, mövcud maliyyə aktivinin orijinal effektiv faiz dərəcəsini istifadə edərək, hesabat tarixinin gözlənilən tarixdən gözlənilən tarixindən endirilir.

Kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri:

Hər hesabat tarixində, SMGƏD -də daşınan amortizasiya edilmiş dəyərdə və maliyyə aktivlərində əks etdirilən maliyyə aktivləri kredit itkisinə məruz qaldıqlarını qiymətləndirir. Maliyyə aktivinin təxmin edilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinə zərərli təsir göstərən bir və ya daha çox hadisə baş verdikdə maliyyə aktivini "kredit itkisinə məruz qalmışdır".

Maliyyə aktivinin kredit itkisinə məruz qaldığı sübutlar aşağıdakı müşahidə olunan məlumatları ehtiva edir:

- borcalanın və ya emitentin əhəmiyyətli maliyyə çətinlikləri;
- müqavilənin pozulması kimi və ya keçmiş öhdəlik kimi;
- Qrupun başqa cür hesab etmədiyi şərtlərlə Qrup tərəfindən kreditin və ya avansın yenidən qurulması;
- borcalanın iflasına və ya digər maliyyə yenidən qurulmasına ehtimalı olduqda; və ya
- maliyyə çətinlikləri üzündən təhlükəsiz bir fəal bazarın itməsi.

**KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ**

4. Əhəmiyyətli Uçot Siyasətlərinin İcmalı (Davamı)**4.5. Maliyyə alətləri (davamı)****Satın alınan və ya yaranan kredit dəyərsizləşməmiş aktivlər (AYKD)**

AYKD aktivləri ilkin tanınma zamanı dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləridir. AYKD aktivləri orijinal tanınmada ədalətli dəyerdə qeydə alınır və faiz gəliri sonradan kredit tənzimlənən EFD əsasında tanınır. GKZs-in ömür müddəti yalnız GKZ -də sonrakı bir dəyişiklik olduğu ölçüdə tanınır və ya sərbəstdir.

Dövr edən məhsullar

Qrupun məhsul təklifi Qrupun qısa müddətdə ləğv etmək və / və ya azaltmaq hüququna malik olduğu bir sıra korporativ və pərakəndə overdraft və kredit kartl məhsullarını əhatə edir. Qrup müqavilə bildiriş müddətinə kredit itkisinə məruz qalması məhdudlaşdırmır, lakin GKZ-ni müştərilərin davranışlarına dair gözləntilərini, uduş ehtimalı və Qrupun gələcək risklərin azaldılması prosedurlarını əks etdirən bir müddət ərzində hesablayır, buna zəlamət və ya kreditlərin ləğv edilməsi daxildir. Keçmiş təcrübəyə və Qrupun gözləntilərinə əsasən, Qrupun bu məhsullar üzrə GKZləri hesabladığı dövr, Qrupun kredit riskinə məruz qaldığı dövr və kredit itkiləri rəhbərlik hərəkətləri ilə azalda bilməz.

Silinmə:

SMGƏD-də amortizasiya olunmuş dəyəri və borc qiymətli kağızları ilə uçota alınan aktivlər bərpa perspektivi olmadığı təqdirdə (qismən və ya tam olaraq) silinir. Bu, ümumiyyətlə, Şirkət müştərilərin bərpası üçün bütün qanuni və düzəliş səylərini tükəndiyi vəziyyətdir. Bununla yanaşı, silinən maliyyə aktivləri şirkətin ödəməli məbləğləri geri qaytarma qaydalarına riayət etmək üçün hələ də icra fəaliyyətinə məruz qala bilər.

İtkinin bərpası

Əgər dəyərsizləşmə zərərinin məbləği sonrakı dövrdə azalırsa və azalma dəyərsizləşmə tanındıqdan sonra baş verən hadisəyə obyektiv təsir göstərə bilərsə, ehtimal olunan kreditin dəyərsizləşmə ehtiyatının hesabını müvafiq qaydada azaldır. Bərpa konsolidasiya edilmiş məcmu gəlir hesabatında tanınır.

Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri pul vəsaitlərini, müxbir və müddəti depozit hesabları üzrə məhdudiyyətsiz qalıqları və 90 gün ərzində orijinal ödəmə müddəti olan banklara olan avansları əhatə edir. Pul vəsaitlərinin hərəkəti müəyyənləşdirilməsi məqsədi ilə tələb olunan minimum ehtiyat depoziti Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı ("ARMB") tərəfindən təmin olunur və bloklanmış hesablar onların mövcudluğu ilə bağlı məhdudiyyətlərə görə pul vəsaitləri hesabına daxil edilmir. Əsas uçot siyasətlərinin xülasəsi (DAVAMI)

Banklardan alınan ödənişlər

Normal fəaliyyət dövründə Qrup müxtəlif dövrlərdə digər banklarla avans və ya depozitləri saxlayır. Banklardan alınan ödənişlər əvvəlcə ədalətli dəyerdə tanınırlar. Sabit ödəmə müddəti olan banklardan alınan məbləğlər sonradan effektiv faiz metodundan istifadə edərək amortizasiya edilmiş dəyərle ölçülür və dəyərsizləşmə zərərləri üçün hər hansı ehtiyatlardan silinir. Müəyyən edilmiş ödəmə müddəti olmadıqları gözlənilən vərəqələrə əsasən amortizasiya olunmuş dəyərle əks etdirilir. Maliyyə müəssisələrindən alınacaq məbləğlər dəyərsizləşmə zərərləri üçün hər hansı ehtiyatlardan silinir.

4. Əhəmiyyətli Uçot Siyasətlərinin İcmalı (Davamı)**4.5. Maliyyə alətləri (davamı)****Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar**

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar, digər maliyyə aktivləri kateqoriyasında təsnif edilənlərdən başqa, fəal bazarda qeyd edilməyən sabit və ya müəyyənləşdirilə bilən ödənişlər olan qeyri-törəmə aktivlərdir. Qrup tərəfindən verilən kreditlər ilkin olaraq ədalətli dəyərlə bağlı əməliyyat xərcləri ilə tanınır.

Verilmiş ədalətli dəyərin, kreditin ədalətli dəyərində bərabər gəlməməsi, məsələn, kreditin bazar qiymətlərindən aşağı səviyyədə verildiyi zaman verilmiş kreditlərin ədalətli dəyəri ilə kreditin ədalətli dəyəri arasındakı fərq kreditin ilkin tanınması üzrə zamanı zərər kimi tanınır və bu itkilərin təbiətinə görə məcmu gəlir hesabatına daxil edilmişdir. Sonradan kreditlər effektiv faiz metodunu istifadə edərək amortizasiya olunmuş dəyerdə əks etdirilir. Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar, dəyərsizləşmə zərərləri üçün hər hansı bir ehtiyatdan silinir.

Ədalətli dəyəri mənfəət və ya zərər üzrə tanınan maliyyə aktivləri

İlkin tanınmada Qrup müəyyən maliyyə aktivlərini MZ(H)ƏD olaraq təyin etmişdir. MZ(H) ƏD-də maliyyə aktivləri, ticarət üçün saxlanılan və ya müəyyən şərtlərə cavab verən və ilk tanınma zamanı mənfəət və zərər hesabında ədalətli dəyərlə təyin edilmiş maliyyə aktivlərini ehtiva edir. Bunlar mənfəət və ya zərərdə tanınan ədalətli dəyər ilə ölçülür.

Ədalətli dəyəri digər məcmu gəlir üzrə tanınan maliyyə aktivləri

Digər məcmu gəlirlər vasitəsilə ədalətli dəyerdə olan investisiyalar, biznes modelinə əsasən, digər məcmu gəlirlər vasitəsilə ədalətli dəyerdə olan investisiyalar kimi təsnifləşdirilən qeyri-törəmə maliyyə aktivləridir. Qrup bu investisiyaların ədalətli dəyərində investisiyaların tanınması dayandırılınca qədər və ya investisiyanın dəyərinin azalması müəyyən olunduqdan sonra ədalətli dəyerdə təqdim edilməsini seçir, bu zaman əvvəlcə məcmu gəlirdə əks etdirilən yığım gəlirləri və ya zərərləri indi mənfəət və zərər hesabına köçürülür. Ədalətli dəyər investisiya qoyulan müəssisələrin maliyyə nəticələri nəzərə alındıqdan sonra müəyyən edilmişdir.

Ədalətli dəyərin təyin edilməsi

Aktiv bazarda satılan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri hesabat tarixində satış qiyməti və ya diler qiyməti kotirovkaları (uzun mövqelər üçün təklif qiyməti və qısamüddətli mövqelərin qiymətini soruşmaq) əsasında, əməliyyat xərcləri üçün heç bir azalma olmadan həyata keçirilir.

Aktiv bazarda qeydə alınmayan bütün digər maliyyə alətləri üçün ədalətli dəyər müvafiq qiymətləndirmə üsulları ilə müəyyən edilir.

Qiymətləndirmə metodlarına hazırkı dəyər metodlarını, bazarda müşahidə oluna bilən qiymətlər mövcud olan oxşar vasitələrlə müqayisə, seçim qiymətləri modelləri, uçot dəyəri və digər müvafiq qiymətləndirmə modelləri daxildir.

Maliyyə zamanətləri və kredit öhdəlikləri

Maliyyə zamanətləri, borc alətinin şərtlərinə uyğun olaraq müəyyən borclu ödəmə müddətini ödəmədikləri üçün sahibləri zərər çəkməsi üçün ödəmə ödəməsi üçün müəyyən ödənişləri tələb edən müqavilələrdir. Maliyyə zamanəti öhdəliyi müqavilə üzrə ödəmə ehtimalı olduqda amortizasiya olunmuş dəyərlə əks etdirilir. "Kredit öhdəlikləri", müəyyən şərtlər altında kredit vermək üçün qətiyyən geri dönməz öhdəliklərdir. Kredit vermək üçün verilmiş maliyyə zamanətləri və ya geri alınmayan öhdəliklər əvvəlcə ədalətli dəyərlə ölçülür və onların ilkin ədalətli dəyəri təminatın öhdəliyi və ya öhdəliyi üzrə amortizasiya edilir. Sonradan, bu amortizasiya edilmiş məbləğdən və zərər itkisinin məbləğindən yüksək qiymətləndirilir.

4. Əhəmiyyətli Uçot Siyasətlərinin İcmalı (Davamı)**4.5. Maliyyə alətləri (davamı)****İcarələr**

İcarənin şərtləri sahibliyin bütün risk və mükafatlarını icarədarə ötürdüyü zaman icarə maliyyə icarəsi kimi təsniflənir. Bütün digər icarələr əməliyyat icarəsi kimi təsniflənir.

Qrup icarəçi qismində

Maliyyə lizinqi üzrə icarəçidən alınan aktivlər Qrupun lizinqdə xalis investisiyasının məbləğində debitor borcları kimi uçota alınır. Maliyyə lizinqi üzrə gəlirlər lizinqlə bağlı Qrupun xalis investisiya üzrə gəlirin daimi dövrü dərəcəsini əks etdirmək üçün mühasibat dövrləri üzrə bölünür.

İcarə üzrə ödənişlər müvafiq lizinq müddəti üzrə düz xətt əsasında tanınır. Əməliyyat lizinqinin razılaşdırılması və təşkili zamanı çəkilmiş ilkin birbaşa xərclər icarəyə verilmiş aktivin balans dəyərində əlavə edilir və lizinq müddəti üzrə düz xətt əsasında tanınır.

Qrup icarəyə götürən qismində

Əməliyyat icarə haqları 16 №-li MUBS-a uyğun olaraq tanınır.

Maliyyə aktivlərinin uçotunun xitamı

Qrup maliyyə aktivini müqaviləsi üzrə pul vəsaitlərinin alınması hüququnun başa çatması və ya maliyyə aktivini, eləcə də sahiblik hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatların digər tərəfə ötürülməsi halında maliyyə aktivinin tanınmasına xitam verir.

Qrup sahiblik hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatların digər tərəfə ötürüldə belə transfer edilmiş aktiv üzərində nəzarəti saxlayırsa, bu zaman saxlanılmış maraqlar hesabatlardan aktiv kimi tanınır və müvafiq şəraitdə Qrupun ödənilməsi ehtimal edilən məbləğlər də müvafiq olaraq öhdəlik kimi tanınır. Əgər Qrup transfer edilən maliyyə aktivinin sahiblik hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatları özündə saxlayırsa, bu zaman aktivin tanınması davam edir və əlavə olaraq girov qoyularaq götürülmüş vəsaitlər də borc məbləği kimi maliyyə vəziyyəti hesabatında tanınır.

Maliyyə aktivini hesabatlardan tam şəkildə çıxarıldıqda, aktivin qalıq dəyəri ilə onun transferindən alınan və ya alınması nəzərdə tutulan məbləğlərin cəmi arasındakı fərq, məcmu gəlir hesabında xitam anınadək tanınmış və kapital hesablarında uçotu aparılan mənfəət və zərər məbləğləri dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Maliyyə aktivini hesabatlardan qismən çıxarıldıqda (məsələn, Qrupun transfer edilmiş aktivin bir hissəsini geri almaq seçimi olduqda və ya bu aktiv üzrə sahiblik hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatların digər tərəfə ötürülərək yalnız cüzi bir hissənin saxlanılması və bunun nəticəsində nəzarətin Qrupda qalması halları), Qrup aktivin qalıq dəyərini cari iştirak ilə bağlı tanınması davam edən qism və transfer edilən hissələrin nisbi ədalətli dəyərində görə təyin edilmiş və maliyyə vəziyyəti hesabatında tanınmayan qismdən ibarət iki hissəyə ayırır.

Aktivin tanınmasına xitam verilmiş qismində aid edilən qalıq dəyəri ilə onun transferindən alınan məbləğlərin cəmi arasındakı fərq, məcmu gəlir hesabında xitam anınadək tanınmış mənfəət və zərər məbləğləri dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır. Məcmu gəlir hesabında tanınmış mənfəət və zərər məbləğlərini, aktivin tanınmasına xitam verilən qismi ilə tanınması davam edən qismi arasında bölərkən bu qismlərin ədalətli dəyərlərinin nisbətləri əsas götürülür.

4. Əhəmiyyətli Uçot Siyasətlərinin İcmalı (Davamı)**4.5. Maliyyə alətləri (davamı)****Borc və ya kapital qismində təsnifləşdirmə**

Borc və kapital alətləri müqavilə şərtləri, habelə maliyyə öhdəliyi və kapital alətlərinə verilmiş tərifə əsasən maliyyə öhdəlikləri yaxud da kapital müddəası kimi təsnif edilir.

Kapital alətləri

Bütün öhdəliklər ödəndikdən sonra xalis aktivlərdə sahiblik hüququna dəlalət edən istənilən müqavilə kapital aləti sayılır. Qrup tərəfindən yerləşdirilən kapital alətləri, müvafiq yerləşdirmə xərcləri çıxıldıqdan sonra müvafiq vəsaitlərin daxil olması zamanı maliyyə hesabatlarında tanınır. Qrupun öz kapital alətini yenidən alması birbaşa olaraq kapitalda tanınır və çıxılır. Qrupun öz kapital alətlərinin alışı, satışı, buraxılması və ya ləğvi üzrə heç bir mənfəət və ya zərər gəlir və ya zərərdə tanınmır.

Banklar və dövlət qurumları tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər

Banklar və dövlət qurumları tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər qarşı tərəflərin pul və ya digər bənzər aktivlərin Qrupa ötürülməsi zamanı tanınır. Qeyri-törəmə öhdəliklər amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə ölçülür.

Əgər Qrup öz borcunu satın alırsa, bu öhdəlik maliyyə vəziyyəti hesabatından silinir və ödənilən vəsaitlə öhdəliyin qalıq dəyəri arasında olan fərq mənfəət və zərər hesablarında müvafiq olaraq öhdəliklərin vaxtından tez icra edilməsinin nəticəsi kimi təqdim edilir.

Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər

Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər fərdi müştərilərin, dövlət və özəl müəssisələrinin vəsaitlərini təmsil edir və amortizasiya olunmuş ilkin dəyər ilə tanınır.

Digər maliyyə öhdəlikləri

Digər maliyyə öhdəlikləri ilkin olaraq bütün əməliyyat xərcləri çıxıldıqdan sonra ədalətli dəyər ilə ölçülür.

Digər maliyyə öhdəlikləri növbəti dövrlərdə effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə olunmaqla amortizasiya edilmiş maya dəyərində ölçülür və faiz xərcləri effektiv gəlir kriteriyasına əsaslanaraq tanınır.

Effektiv faiz dərəcəsi metodu, maliyyə öhdəliyinin amortizasiya olunmuş maya dəyərinin hesablanması və faiz xərci məbləğinin müvafiq dövrlər üzrə paylaşdırılmasını nəzərdə tutur. Bu metod maliyyə öhdəliyinin nəzərdə tutulan istifadə müddəti üzrə təxmin edilən gələcək ödəniləcək vəsaitləri və ya müvafiq olduqda, daha qısa müddət üzrə maliyyə öhdəliyinin qalıq dəyərini dəqiq diskontlaşdıran dərəcədir.

Maliyyə öhdəliklərinin tanınmasına xitam verilməsi

Maliyyə öhdəliyinə yalnız bu öhdəliyin silinməsi, ləğv edilməsi və ya müddətinin başa çatması hallarında xitam verilir. Tanınmasına xitam verilmiş maliyyə öhdəliyinin qalıq dəyəri ilə ödənilmiş və ya ödəniləcək məbləğlərin cəmi arasındakı fərq dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Maliyyə aktiv və öhdəliklərin əvəzləşdirilməsi

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri yalnız aktiv və öhdəliklərin əvəzləşdirilməsi üçün müəyyən edilmiş hüquq olduqda və ya eləcə də müqavilə üzrə əvəzləşdirməni aparmaq və ya eyni zamanda aktiv realizasiya edərək öhdəliyi ödəmək niyyəti mövcud olduğu hallarda həyata keçirilə bilər. Maliyyə aktivlərinin müvəqqəti olaraq qarşı tərəfə transfer edilməsi zamanı bu maliyyə aktivləri qarşı tərəfin öhdəliyi ilə əvəzləşdirilmir.

**KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ****4. Əhəmiyyətli Uçot Siyasətlərinin İcmalı (Davamı)****4.6. İnvestisiya əmlakı**

Torpaq sahəsindən ibarət olan investisiya əmlakı kapital dəyərinin artırılması üçün nəzərdə tutulur. İnvestisiya əmlakı əməliyyat xərcləri daxil olmaqla ilkin dəyərlə ölçülür. İlkin tanınmadan sonra investisiya əmlakı ehtimal olunan zərər çıxılmaqla ilkin dəyərlə qeyd edilir. Dəyərsizləşmə aktivlərin faydalı istismar müddətinə bərabər hissələrə bölünməklə hesablanır ki, bu da 14 ildir.

İnvestisiya əmlakı satılaraq hesabdan silindikdə yaxud belə əmlak mütəmadi olaraq istismardan çıxarıldıqda və onun satılmasından iqtisadi mənfəətin əldə olunması güman edilmədikdə investisiya əmlakının tanınması dayandırılır. Əmlakın tanınmasının dayandırılmasından irəli gələn hər hansı gəlir yaxud zərər (əmlakın xalis satış gəliri ilə onun balans dəyəri arasındakı fərq kimi müəyyən olunmuş) onun tanınmasının dayandırıldığı dövrdə mənfəət və zərər hesabatına əlavə edilir.

4.7. Əmlak və avadanlıq

Əmlak və avadanlıqlar yığılmış amortizasiya və ehtimal edilən dəyər azalmaları üzrə ehtiyatlar çıxılmaqla tarixi dəyəri ilə tanınır. Köhnəlmə əmlak, avadanlıqların qalıq dəyərinə onların faydalı iqtisadi ömrü nəzərə alınmaqla hesablanmış dərəcələrdən istifadə etməklə tətbiq edilir. Faydalı iqtisadi ömür təxminləri, qalıq dəyərləri və köhnəlmə metodları hər bir hesabat tarixində yenidən təhlil edilir və təxminlərdə olan dəyişikliklərin təsiri prospektiv olaraq aşağıdakı dərəcələrdə tətbiq edilir:

Mebel və avadanlıq	25%
Kompüterlər	25%
Nəqliyyat vasitələri	25%
İcarə mülkiyyətinin təkmilləşdirilməsi	20%
Digər avadanlıqlar və Lizing	20%

Mülkiyyətdə olan torpaq amortizasiya olunmur.

Silindikdə, satıldıqda və ya istifadəsinin davam etdirilməsi zamanı gələcəkdə iqtisadi faydanın əldə edilməsi təxmin edilmədikdə əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin tanınmasına xitam verilir. Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin tanınmasına xitam verilməsi nəticəsində yaranan mənfəət və zərərlər satış nəticəsində əldə edilən vəsaitlərlə aktivin qalıq dəyəri arasında olan fərq kimi hesablanır və dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

4.8. İstifadə hüququ olan aktivlər və icarə öhdəlikləri

Müqavilə bağlanarkən, Qrup müqavilənin icarə olub-olmamasını qiymətləndirir. Müqavilə müəyyən edilmiş aktiv üçün ödəniş müqabilində müəyyən müddət ərzində onun istifadəsinə nəzarət etmək hüququ verirsə, müqavilə icarədir və ya icarə tərkibli. Müqavilənin müəyyən edilmiş aktivin istifadəsinə nəzarət hüququnu verib-vermədiyini qiymətləndirmək üçün Qrup aşağıdakıları qiymətləndirir:

- müqavilə müəyyən edilmiş aktivin istifadəsinə nəzərdə tutur – bu, açıq və ya dolaylı şəkildə göstərilə bilər və fiziki cəhətdən fərqlənməlidir və ya fiziki cəhətdən fərqli aktivin bütün imkanlarını təmsil etməlidir. Təchizatçının əsaslı əvəzetmə hüququ varsa, o zaman aktiv müəyyən edilmir;
- Qrup istifadə müddəti ərzində aktivdən istifadədən bütün iqtisadi səmərələri əldə etmək hüququna malikdir; və
- Qrup aktivdən birbaşa istifadə etmək hüququna malikdir. Qrup aktivin necə və hansı məqsədlə istifadə edildiyini dəyişdirmək üçün ən uyğun qərar qəbul etmə hüquqlarına malik olduqda bu hüquqa malikdir. Aktivin necə və hansı məqsədlə istifadə edilməsi barədə qərarın əvvəlcədən müəyyən edildiyi nadir hallarda, Qrup aktivdən birbaşa istifadə etmək hüququna malikdir, əgər :

- Qrupun aktivini idarə etmək hüququ varsa ; və ya
- Qrup aktivin necə və hansı məqsədlə istifadə olunacağını əvvəlcədən müəyyən edən şəkildə tərtib etmişdirsə.

4. Əhəmiyyətli Uçot Siyasətlərinin İcmalı (Davamı)**4.8 İstifadə hüququ olan aktivlər və icarə öhdəlikləri (davamı)**

İcarə komponentlərindən ibarət olan müqavilənin başlanğıcında və ya yenidən qiymətləndirilməsi zamanı Qrup müqavilədə nəzərdə tutulan məbləği nisbi müstəqil proses əsasında hər bir icarə elementinə ayırır. Bununla belə, əgər müqavilə icarə və qeyri-icarə komponentinə bölünə bilməzsə, o zaman Qrup icarəyə aid olmayan komponentləri ayırmamağı və icarə və qeyri-icarə komponentlərini vahid icarə komponenti kimi uçota almağı seçmişdir.

Qrup aktivdən istifadə hüququnu və icarə öhdəliyini icarənin başlandığı tarixdə tanıyır. Aktivdən istifadə hüququ ilkin olaraq maya dəyəri ilə ölçülür ki, bu, başlanğıc tarixində və ya ondan əvvəl həyata keçirilən hər hansı icarə ödənişləri əlavə edilmiş icarə öhdəliyinin ilkin məbləğindən, əsas aktivin sökülməsi və çıxarılması ilə bağlı təxmin edilmiş məsrəflər, əsas aktivin və ya yerləşdiyi sahənin bərpası ilə bağlı məsrəflərdən, alınan hər hansı icarə stimulları çıxılmaqla ibarətdir.

Aktivdən istifadə hüququ, başlama tarixindən faydalı ömürün sonuna və ya icarə müddətinin sonuna qədər düz xətt metodundan istifadə etməklə amortizasiya edilir. Aktivdən istifadə hüququnun təxmin edilən faydalı ömrü torpaq tikili və avadanlıqlarla eyni əsasda müəyyən edilir. Bundan əlavə, aktivdən istifadə hüququ hər il, əgər varsa, dəyərsizləşmə hesabına azaldılır və icarə öhdəliyinə müəyyən düzəlişlər edilir. İcarə öhdəliyi ilkin olaraq başlanğıc tarixində ödənilməmiş icarə ödənişlərinin cari dəyəri ilə ölçülür, icarədə nəzərdə tutulan faiz dərəcəsiindən istifadə etməklə diskontlaşdırılır və ya bu dərəcəni asanlıqla müəyyən etmək mümkün olmadıqda Qrupun artan borc dərəcəsi əsas götürülür.

İcarə öhdəliyinin müəyyənləşdirilməsinə daxil edilən icarə ödənişlərinə aşağıdakılar daxildir:

- sabit ödənişlər, o cümlədən mahiyyət etibarilə sabit ödənişlər;
- indeksdən və ya dərəcədən asılı olan, başlanğıc tarixi kimi indeks və ya dərəcədən istifadə etməklə ilkin olaraq müəyyən edilən dəyişkən icarə ödənişləri;
- qalıq dəyər zəmanəti altında ödənilməsi gözlənilən məbləğlər; və
- Qrupun uzadılma opsiyonunu həyata keçirəcəyinə əsaslı şəkildə əmin olduğu alış opsiyonunun icra qiyməti və Qrupun müqaviləni vaxtından əvvəl ləğv etməyəcəyinə əsaslı şəkildə əmin olmadığı halda, icarəyə erkən xitam verilməsinə görə cəzalar.

İcarə öhdəliyi effektiv faiz metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülür. İndeks və ya dərəcənin dəyişməsindən irəli gələn gələcək icarə ödənişlərində dəyişiklik olduqda, Qrupun qalıq dəyər zəmanətinə əsasən ödənilməsi gözlənilən təqribi məbləğə dəyişiklik olduqda və ya Qrup satınalma, uzadılma və ya xitam opsiyasından istifadə edib-etməməsi ilə bağlı qiymətləndirməsini dəyişərsə yenidən qiymətləndirmə olunur. İcarə öhdəliyi bu şəkildə yenidən qiymətləndirildikdə, aktivdən istifadə hüququnun balans dəyərinə müvafiq düzəliş edilir.

16 №-li MHBS ilə bağlı mühakimələr və qiymətləndirmə qeyri-müəyyənliklərindəki müvafiq dəyişikliklər aşağıda verilmişdir:

İcarəyə götürmə müddətini təyin edərkən rəhbərlik uzadılma opsiyasının həyata keçirilməsi və ya xitam verilmə opsiyasının həyata keçirilməməsi üçün iqtisadi stimula yaradan bütün faktları və halları nəzərə alır.

İcarənin uzadılması (və ya xitam variantlarından sonrakı dövrlər) opsiyaları yalnız icarə müddətinin uzadılmasına (və ya xitam verilməməsi) əsaslı şəkildə əmin olduqda, icarə müddətinə daxil edilir. İcarə ödənişləri Qrupun artan borc faizindən ("ABF") istifadə etməklə diskontlaşdırılır.

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

4. Əhəmiyyətli Uçot Siyasətlərinin İcmalı (Davamı)**4.9. Qeyri-maddi aktivlər**

Müəyyən istismar ömrü olan ayrı-ayrılıqda alınmış qeyri-maddi aktivlər yığılmış köhnəlmə və yığılmış dəyərsizləşmə zərəri çıxılmaqla ilkin maya dəyəri ilə uçotda qeyd edilir. Köhnəlmə aktivin təxmin edilən faydalı istismar ömrü ərzində düz xətt metodundan istifadə etməklə uçotda tanınır. Təxmin edilən faydalı istismar ömrü və köhnəlmə metodu aşağıda göstərilən illik faiz dərəcəsi ilə perspektiv əsaslarla uçota alınan təxminlərdəki hər hansı dəyişikliklərin təsiri nəzərə alınmaqla hər hesabat dövrünün sonunda təhlil edilir.

Lisensiyaların və sertifikatların amortizasiya dərəcəsi 33.3%-dir,
Digər qeyri-maddi aktivlərin amortizasiya dərəcəsi 10%-dir.

Qeyri-maddi aktivlər satılaraq hesabdən silindikdə, yaxud onların sonrakı istismarı və ya satılması gələcəkdə iqtisadi mənfəət gətirmədikdə, belə aktivlərin tanınması dayandırılır. Qeyri-maddi aktivlərin tanınmasının dayandırılmasından yaranan gəlir və ya zərər, belə aktivlərin balans dəyəri ilə satışdan əldə olunan xalis gəlir məbləği arasındakı fərq kimi ölçülür və aktivin tanınması dayandırıldığı zaman mənfəət və zərər hesabatında tanınır.

4.10. Müsadirə edilmiş aktivlər

Qrup məqsədamüvafiq hesab edildiyi hallarda müştərilərin öhdəlikləri müqabilində girov alır. Girov adətən müştəri əmlakının həbs olunmasını nəzərdə tutur və Qrupa müştərinin həm cari, həm də gələcək öhdəlikləri ilə əlaqədar əmlaka qarşı iddianın irəli sürülməsi üçün əsas yaradır.

Bəzi hallarda girov ödənilməmiş kreditlərin ötürülməsindən sonra müsadirə edilir. Müsadirə edilmiş girov ya balans dəyəri, ya da real dəyərindən satış üçün olan xərclər çıxılmaqla ölçülür.

4.11. Qeyri-maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi

Qrup maddi və istismar ömrü müəyyən olunmuş qeyri-maddi aktivlərin dəyərsizləşməyə məruz qalaraq qiymətlərinin düşüb – düşmədiyini müəyyənləşdirmək üçün hər hesabat dövrünün sonunda belə aktivlərin balans dəyərini təhlil edir. Dəyərsizləşmənin baş verdiyinə dəlilət edən hər hansı hallar mövcud olarsa, dəyərsizləşmə üzrə zərərin (əgər varsa) həcmi müəyyən etmək üçün aktivin bərpa dəyəri hesablanır.

Aktivin fərdi hallarda bərpa dəyərini hesablamaq mümkün olmazsa, Qrup belə aktivin aid olduğu gəlir gətirən aktivlər qrupunun bərpa dəyərini müəyyən edir. Fərdi gəlir gətirən aktivlər qrupunda yerləşdirilə bilər yaxud, başqa cür, müvafiq qaydada və ardıcılıq gözlənilməklə yerləşdirilmə əsasları müəyyən edilmiş ən kiçik gəlir gətirən aktivlər qrupunda yer alır. Qeyri-müəyyən istifadə müddəti olan və istifadə üçün hazır olmayan qeyri-maddi aktivlər ən azından ildə bir dəfə və ya dəyərsizləşmə əlaməti olduqda dəyərsizləşmə üzrə yoxlamadan keçirilməlidir.

Bərpa dəyəri ədalətli dəyərdən satış və istifadə dəyərlərini çıxıldıqdan sonra alınan daha yüksək məbləğdir. İstismar dəyərini qiymətləndirərkən təxmin edilən gələcək dövrlərin pul axınları pulun vaxt üzrə dəyərinin və gələcək pul axınları ilə bağlı təxminlərə düzəliş edilməmiş aktiv üçün səciyyəvi olan risklərin hazırkı bazar qiymətləndirilməsini özündə əks etdirən vergiyə qədərki diskont dərəcəsindən istifadə etməklə cari dəyərinə diskontlaşdırılır. Aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) bərpa dəyərinin onun balans dəyərindən az olduğu hesablanarsa, belə aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) balans dəyəri bərpa dəyərinə kimi azaldılır. Dəyərsizləşmə zərərinin yenidən qiymətləndirmədən irəli gələn azalma kimi hesab edildiyi hal olaraq müvafiq aktiv uçotda yenidənqiymətləndirilmiş dəyərdə əks olunmayana qədər, belə zərər dərhal mənfəət və zərər hesabatında tanınır.

Dəyərsizləşmə üzrə zərər sonradan əvəzləşdirilərsə, aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) balans dəyəri hesablanmasına düzəliş verilmiş bərpa dəyərinə qədər artırılır, bu şərtlə ki, artırılmış belə balans dəyəri aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) dəyərsizləşmənin tanınmadığı keçmiş illərdə müəyyən edilmiş balans dəyərindən artıq olmasın. Dəyərsizləşmə üzrə zərərin yenidənqiymətləndirmədən irəli gələn artım kimi hesab edildiyi hal olaraq müvafiq aktiv yenidənqiymətləndirilmiş dəyərlə uçotda əks edilməyənə qədər, belə zərərin əvəzləşdirilməsi dərhal mənfəət və zərər hesabatında tanınır.

4. Əhəmiyyətli Uçot Siyasətlərinin İcmalı (Davamı)**4.12. Digər aktivlər**

Digər aktivlər ilkin tanınma zamanı ədalətli dəyərlə ölçülür və sonradan effektiv faiz dərəcəsi metodu ilə amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülür.

4.13. Vergi qanunvericiliyi**Mənfəət vergisi**

Mənfəət vergisi xərcləri cari və təxirə salınmış vergi xərclərinin cəmindən ibarətdir.

Cari vergi xərci hesabat dövrü ərzində yaranmış vergi mənfəəti əsasında hesablanır. Hesabatdakı bəzi gəlir və xərclərin digər dövrlərdə vergi bazasına aid ediləcəyinə və bəzi maddələrin heç bir vaxt vergi bazasını hesablayarkən istifadə edilməyəcəyinə görə vergi mənfəəti maliyyə hesabatlarındakı mənfəətdən fərqlənir. Bankın cari mənfəət vergisi xərci, hesabat dövründə qüvvədə olan vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır.

Təxirə salınmış vergi

Təxirə salınmış vergi isə aktiv və öhdəliklərin mühasibat uçotuna uyğun qalıq dəyərləri ilə onların vergiyə uyğun qalıq dəyərləri arasındakı fərqlərdən yaranan və gələcəkdə ödəniləcək və ya geri alınacaq məbləğlərin əsasında hesablanır və bu zaman öhdəlik üsulundan istifadə edilir. Təxirə salınmış vergi öhdəliyi ümumiyyətlə bütün vergi bazasını artıran maddələr üçün hesablanır, təxirə salınmış vergi aktivləri isə bu aktivdən gələcəkdə istifadə etmək üçün kifayət qədər mənfəətin olması təxmini nəzərə alınaraq tanınır.

Müvəqqəti fərqlərin mühasibat mənfəətinə və vergi mənfəətinə təsir göstərməyən digər aktiv və öhdəliklərin ilkin tanınması zamanı yarandığı hallarda (biznes kombinasiyaları istisna olmaqla), belə vergi aktiv və öhdəlikləri tanınmır.

Təxirə salınmış vergi aktivinin qalıq dəyəri hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və əgər gələcəkdəki mənfəət əldə edilməsi ilə bağlı təxminlər bu aktivin reallaşdırmağa imkan vermirsə bu vergi aktivinin dəyəri tam və ya qismən bu təxminlərə uyğunlaşdırılmaq üçün azaldılır.

Təxirə salınmış vergini hesablayarkən vergi aktivinin reallaşdırılması və ya öhdəliyin ödənilməsi zamanı qüvvədə olan vergi dərəcəsindən istifadə edilməlidir. Birbaşa səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlar istisna olmaqla, təxirə salınmış vergi xərci və ya gəliri birbaşa məcmu gəlir hesabında əks etdirilir. Səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlarla bağlı təxirə salınmış vergilər də səhmdar kapitalında öz əksini tapır.

Qrup cari mənfəət vergisi aktivini mənfəət vergisi öhdəliyi ilə əvəzləşdirmək üçün qanuni və icrası mümkün olan hüququ mövcud olduqda; və təxirə salınmış aktiv və öhdəliklər bir vergi orqanı tərəfindən qoyulan məbləğlərə aid edildikdə və bu vergilər üzrə öhdəlik eyni müəssisəyə məxsus olduqda.

Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən bankların fəaliyyəti nəticəsində digər vergilər də yaranır. Bu vergilər əməliyyat xərclərinin bir hissəsi kimi tanınır və məcmu gəlir hesabatına daxil edilir.

4.14. Ehtiyatlar

Ehtiyatlar, Qrup keçmiş hadisələr nəticəsində cari hüquqi və ya əsaslanmış öhdəliyə malik olduqda, öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün iqtisadi səmərə yaradan ehtiyatların azalma ehtimalı olduqda və öhdəlik məbləği etibarlı şəkildə qiymətləndirildikdə uçota alınır. Ehtiyat kimi tanınan məbləğ hesabat dövrünün sonunda müvafiq risklər və qeyri-müəyyənliklər də nəzərə alınmaqla cari öhdəliyi yerinə yetirmək üçün tələb olunan məbləğin təxmini göstəricisidir. Ehtiyatı hesablayarkən cari öhdəliyi yerinə yetirmək üçün tələb olunan pul vəsaitlərinin təxminindən istifadə edilsə, ehtiyatın qalıq dəyəri bu pul vəsaitlərinin cari dövrə olan diskontlaşdırılmış dəyərinin cəminə bərabərdir (pulun vaxt dəyərinin əhəmiyyət kəsb etdiyi hallarda).

Ehtiyatın qarşılınması üçün tələb edilən iqtisadi faydaların tam və ya qismən üçüncü şəxslərin hesabına geri qaytarılması gözlənilirsə, debitor borc aktiv kimi yalnız o halda tanınır ki, üçüncü tərəfin kompensasiya ödəməsi ehtimalı var və bu məbləğ etibarlı şəkildə təxmin edilə bilər.

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

4. Əməliyyatlı Uçot Siyasətlərinin İcmali (Davamı)**4.15. Digər öhdəliklər**

Digər öhdəliklər ilkin olaraq ədalətli dəyərlə ölçülür və sonradan effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülür.

4.16. Nizamnamə kapitalı

Adi səhmlər kapital olaraq təsnif edilir. Adi səhmlərin emissiyası ilə birbaşa əlaqəli olan əlavə xərclər bütün vergi təsirləri istisna olmaqla kapitaldan tutulma kimi tanınır. Adi səhmlər üzrə dividendlər elan olunduqları dövrdə azalma kimi tanınır. Yenidən qazanılmış kapital alətləri (xəzinə səhmləri) ilkin dəyərdə tanınır və kapitaldan çıxılır. Qrupun öz kapital alətlərinin alışı, satışı, buraxılması və ya ləğv edilməsi üzrə mənfəət və zərər hesabatında heç bir gəlir və ya zərər qeydə alınmır.

4.17. Faiz üzrə gəlir və xərclərin tanınması

Faiz gəliri və xərci effektiv faiz metodundan istifadə etməklə, hesablama metodu ilə uçot əsasında tanınır. Effektiv faiz metodu maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliyinin yaxud maliyyə aktivləri və ya öhdəlikləri qrupunun amortizasiya olunmuş dəyərinin hesablanması və faiz gəliri yaxud faiz xərcinin müvafiq dövr üzrə bölüşdürülməsi üsuludur.

Effektiv faiz dərəcəsi borc alətinin nəzərdə tutulan müddəti və ya (tətbiq olunarsa) daha qısa müddət ərzində hesablanmış nağd pul daxilolmalarını (o cümlədən, effektiv faiz dərəcəsinin ayrılmaz hissəsini təşkil edən məntəqələrdə ödənilmiş yaxud alınmış bütün haqlar, əməliyyat xərcləri və digər mükafat yaxud endirimlər) ilkin tanınma anında xalis qalıq məbləğinədək dəqiqliklə diskontlaşdırılan dərəcədir. Gəlir borc alətləri üzrə effektiv faiz dərəcəsi əsasında uçotda tanınır.

Maliyyə aktivləri yaxud bənzər maliyyə aktivləri qrupu ehtimal olunan zərərin baş verməsi nəticəsində hesabdan qismən (bir hissəsi qismən) silinərsə, faiz gəliri bundan sonra dəyərsizləşmə üzrə zərərin ölçülərini müəyyən etmək məqsədilə gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin diskontlaşdırılması üçün tətbiq edilən faiz dərəcələrindən istifadə olunmaqla uçotda tanınır.

4.18. Komissiya gəlir və xərclərinin tanınması

Kreditin köçürülməsi haqqı təxirə salınır və əlaqəli birbaşa xərclər ilə birlikdə kreditin effektiv faiz dərəcəsinə düzəliş kimi tanınır. Kredit öhdəliyinin müəyyən bir kreditləşmə razılaşmasına gətirib çıxaracağı ehtimalı olduqda, kredit öhdəliyi haqqı təxirə salınır və əlaqəli birbaşa xərclərlə birlikdə, nəticədə çıxarılan kreditin effektiv faiz dərəcəsinə düzəliş kimi tanınır. Kredit öhdəliyinin spesifik kreditləşmə razılaşmasına gətirib çıxaracağı ehtimalı olduqda, kredit öhdəliyi haqqı kredit öhdəliyinin qalan müddətində mənfəət və ya zərərdə tanınır. Kredit öhdəliyinin kreditlə nəticələnmədən sona çatdıqda, kredit öhdəliyi haqqı müddəti bitdikdə mənfəət və ya zərərdə tanınır. Kredit xidmətlərinə görə xidmət haqqı xidmətlər kimi təqdim edilir. Bütün digər komissiyalar xidmətlər təqdim edildikdə tanınır.

4.19. Dividend gəlirinin tanınması

Dividend gəliri, Qrupa iqtisadi səmərələrin daxil olması ehtimalı olduqda və gəlirin məbləği etibarlı şəkildə ölçülə bildikdə, keçmiş dividend tarixində tanınır, yəni Şirkətin dividend almaq hüququ müəyyən edildikdə.

4.20. Əməliyyat xərcləri

Əməliyyat xərcləri xidmətdən istifadə etdikdən sonra və ya onların başlanğıc tarixində mənfəət və ya zərərdə tanınır.

4.21. Səhm üzrə mənfəət / zərər

Səhm üzrə mənfəət / zərər Bankın sahiblərinə aid olan mənfəət və ya zərərin hesabat ilində iştirak payının ağırlıqlı orta sayına bölünməsi ilə müəyyən edilir.

4. Əhəmiyyətli Uçot Siyasətlərinin İcmali (Davamı)**4.22. Mühəsibat Uçotu Siyasətinin Tətbiqi Zamanı Rəhbərliyin Əhəmiyyətli Müləhizələri**

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanmasını rəhbərliyin maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin hesablanmış məbləğinə və dəyərsizləşmə və ədalətli dəyərlərə aid olan müavinətlərə təsir edən müəyyən qərarlar, hesablamalar və fərziyyələr verməsini tələb edir. Xüsusilə, müştərilərə dəyərsizləşmiş kreditlər üçün tələb olunan ehtiyatların səviyyəsini müəyyən edərkən və gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinin vaxtı və məbləğinin qiymətləndirilməsində rəhbərliyin əhəmiyyətli qərarı tələb olunmur. Qiymətləndirmələr davamlı olaraq qiymətləndirilir və məqbul hesab edilən gələcək hadisələrin gözləntiləri də daxil olmaqla, tarixi təcrübəyə və digər amillərə əsaslanır. Qiymətləndirmə və əsaslandırılmış fərziyyələr davamlı olaraq nəzərdən keçirilir. Qiymətləndirmələr üzrə düzəlişlər prospektiv şəkildə tanınır.

Təxminlər və əsas götürülən fərziyyələr davamlı qaydada təhlil edilir. Mühəsibat təxminlərinə olan düzəlişlər, belə düzəliş yalnız onun baş verdiyi dövrə təsir göstərdikdə həmin dövrdə, cari və gələcək dövrlərə təsir göstərdikdə isə, düzəlişin baş verdiyi və gələcək dövrdə tanınır. Kritik qiymətləndirmə qeyri-müəyyənlikləri 4.23-cü bənddə təsvir edilmişdir.

Maliyyə alətlərinə müləhizələr və qiymətləndirmələr

31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatan dövr üzrə maliyyə hesabatlarında tanınmış məbləğə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərən mühəsibat uçotu siyasətinin tətbiqi ilə bağlı mühakimələrə edilən dəyişikliklər 9 sayılı MHBS-nin qəbul edilməsi nəticəsində tətbiqi ilə bağlı qərarlar belədir:

- Maliyyə aktivlərinin təsnifatı: aktivlərin saxlanıldığı biznes modelinin qiymətləndirilməsi və maliyyə aktivlərinin müqavilə şərtləri yalnız əsas pul vəsaitinin ödənilməməsi və faiz ödənilməməsi olub-olmadığını qiymətləndirir.
- Gözlənilən kredit itkisinin hesablanması (GKZ): 31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatan il üçün GKZ - də əhəmiyyətli təsir göstərən fərziyyələrə və qiymətləndirmə qeyri-müəyyənliklərinə edilən dəyişikliklər 9 sayılı MHBS-nin qəbul edilməsi nəticəsində yaranan dəyişikliklərə aiddir: Maliyyə alətləri. Təsir əsasən 9 sayılı MHBS metodologiyası əsasında GKZ hesablanması üçün istifadə edilən giriş, fərziyyə və üsullarla idarə olunur.

GKZ hesablamasında istifadə edilən giriş, fərziyyə və üsullar – 9 sayılı MHBS Metodologiya

Təsinin qiymətləndirilməsini müəyyən edərkən, şirkət tərəfindən nəzərdən keçirildiyi kimi, ən əhəmiyyətli təsiri olan və yüksək səviyyəli qərar tələb edən 9 sayılı MHBS-də əsas anlayışlar aşağıdakılardır:

Kredit riskinin əhəmiyyətli artımının qiymətləndirilməsi:

Kredit riskin əhəmiyyətli artımının nisbi əsasda qiymətləndirilməsi aparılır. Bir maliyyə aktivini üzrə kredit riskinin başlanmasından sonra əhəmiyyətli dərəcədə artdığını qiymətləndirmək üçün, Şirkət, maliyyə aktivinin gözlənilən ömrü boyunca hesabat tarixində baş verən səhv riskini müqayisədə, baş vermədikdə default riskinin riskini müqayisə edərək, əsas risk göstəriciləri Şirkətin mövcud risk idarəetmə proseslərində istifadə olunur.

Aşağıdakı göstəricilərə əsasən hər bir fərdi məruzə üçün kredit riskində əhəmiyyətli artımların qiymətləndirilməsi ən azı üç ayda bir dəfə həyata keçiriləcəkdir. Aşağıdakı faktorlardan hər hansı birinin kredit riskində əhəmiyyətli bir artımın meydana gəldiyini ifadə edərsə, alət Mərhələ 1-dən Mərhələ 2-ə köçürülür:

- İlkin tanınma ilə müqayisədə kredit riskində əhəmiyyətli artımlar üçün limit qoyulur.
- Əhəmiyyətli dərəcədə artmış mövqeləri yaxşılaşdırmaq üçün mərhələlərin nəticələrini qiymətləndirmək və zərurət yarandıqda düzəlişlər etmək üçün əlavə keyfiyyətli rəylər aparılır.
- 9 sayılı MHBS öhdəliyini 30 gündən gec olmayaraq alətlərin kredit riskinə əhəmiyyətli dərəcədə artdığını sübuta yetirir.

4. Əhəmiyyətli Uçot Siyasətlərinin İcmalı (Davamı)**4.22. Mühəsibat Uçotu Siyasətinin Tətbiqi Zamanı Rəhbərliyin Əhəmiyyətli Müləhizələri (Davamı)****Kredit riskinin əhəmiyyətli artımının qiymətləndirilməsi (davamı):**

Mərhələ 2 və Mərhələ 3 arasındakı hərəkətlər, maliyyə aktivlərinin olduğu kimi kreditlərin dəyərsizləşməsinə əsaslanan hesabat tarixidir. 9 saylı MHBS-ə uyğun olaraq kredit dəyərsizləşməsinin müəyyən edilməsi, 39 saylı MUBS-a uyğun olaraq dəyərsizləşmə obyektiv sübutlar üçün maliyyə aktivlərinin fərdi qiymətləndirilməsinə oxşardır.

Makroiqtisadi amillər, Gələcək yönümlü informasiyalar (GYİ) və müxtəlif senarilər:

Hər bir mərhələ üçün gözlənilən kredit itkilərinin ölçülməsi və kredit riskində əhəmiyyətli artımların qiymətləndirilməsi keçmiş hadisələr və mövcud şəraitlər haqqında məlumatları, eləcə də gələcək hadisələrin və iqtisadi şəraitin məqbul və dəstəklənən proqnozlarını nəzərdən keçirməlidir. İrəli görünən məlumatların qiymətləndirilməsi və tətbiqi mühüm mühakimə tələb edir.

Mərhələ 1 və Mərhələ 2 kredit itkiləri ehtimallarını qiymətləndirmək üçün istifadə edilən DE, Defolt halında zərər (DHz) və Default halında risklərin həcmi (DHRH) girişləri tarixi tendensiyalara və makroiqtisadi dəyişənlərə (ya da makroiqtisadi dəyişənlərdəki dəyişikliklərə) əsasən müvafiq portfəldə kredit itkiləri modelləşdirilir. Rəhbərliyin bünövrəsi makroiqtisadi faktorları portfelin mövcud vəziyyəti ilə ən yaxşı idarəetmə təxmin və məlumatlarına əsaslanaraq uyğunlaşdırmaq üçün də istifadə olunur. Mərhələ 1 və Mərhələ 2-də gözlənilən kredit itkilərinin qiymətləndirilməsi minimum üç makroiqtisadi göstəriciləri nəzərdən keçirən diskontlaşdırılmış ehtimalı ağırlıqlı təxmindir.

Defoltun təsviri

Gözlənilən kredit itkilərinin ölçülməsində istifadə edilən standartın müəyyən edilməsi və mərhələlər arasında hərəkətin müəyyənəşdirilməsi üçün qiymətləndirmə, daxili kredit riskinin idarə olunması məqsədləri üçün istifadə edilən defoltun müəyyən edilməsinə uyğun gəlir. 9 saylı MHBS standartı müəyyən etmir, ancaq gecikmə 90 gündən artıq olan zaman baş verən hadisənin baş vermə ehtimalı ehtimalını ehtiva edir.

Ömür müddəti

GKZ -ni qiymətləndirərkən, Qrupun kredit riskinə məruz qaldığı maksimum müqavilə dövrünü nəzərdən keçirməlidir. Bütün tətbiq olunan müqavilə şərtləri, qabaqcadan ödəniş variantları və uzadılması və köçürmə variantları daxil olmaqla, gözlənilən ömür müddətinin müəyyən edilməsi zamanı nəzərə alınır. Sabit ödəmə qabiliyyəti olmayan bəzi kreditlər üçün gözlənilən ömrü Qrupun kredit riskinə məruz qaldığı dövr əsasında hesablanır.

İdarəetmə

Mövcud risklərin idarə edilməsi çərçivəsinə əlavə olaraq, Qrup 9 saylı MHBS dəyərsizləşmə prosesinə nəzarət etmək üçün daxili komitə yaratmışdır. Komitə Maliyyə, Risklərin İdarə Edilməsi və İqtisadiyyat sahəsində yüksək səviyyəli nümayəndələrdən ibarətdir və gözlənilən kredit itkiləri təxminlərimizdə istifadə olunan əsas giriş və fərziyyələrin nəzərdən keçirilməsi və təsdiqlənməsi üçün məsuliyyət daşıyır. Həmçinin ümumi ehtiyat nəticələrinin maliyyə hesabatlarına daxil edilməsinin uyğunluğunu qiymətləndirir ARMB-nin iqtisadi normativləri ilə yanaşı, Bankın maliyyə aktivinin dəyərsizləşdiyini müəyyən edərkən nəzərə aldığı əsas amillər onun vaxtında ödənmə statusu və müvafiq olduqda, əlaqədar girovun realizə edilə bilməsidir.

4. Əhəmiyyətli Uçot Siyasətlərinin İcmalı (Davamı)**4.22. Mühəsibat Uçotu Siyasətinin Tətbiqi Zamanı Rəhbərliyin Əhəmiyyətli Müləhizələri (Davamı)**

Dəyərsizləşmənin baş tutduğuna dair obyektiv dəlilin olduğunu müəyyən etmək üçün aşağıdakı əsas meyarlar da həmçinin istifadə edilir:

- Müştərinin biznes modelinin həyat qabiliyyəti və onun maliyyə çətinliklərindən adlayaraq uğurla ticarət etmək, borc öhdəliklərini yerinə yetirmək üçün kifayət qədər nağd pul axını yaratmaq potensialı;
- Qiymətli kağızların (və digər kredit kompensasiyalarının) realizasiya qiyməti və sahibliyin uğurla qaytarıla bilmək ehtimalı;
- Borc məbləğinin bərpasına cəlb edilmiş hər hansı xərcin saxlanması ehtimalı;
- Borclu haqqında banka məlum olan maliyyə məlumatına görə, borclu əsaslı maliyyə çətinliklərindən əziyyət çəkir;
- Borclu müflislik və ya maliyyə baxımından yenidən təşkilatlanma haqqında düşünür; və
- Borcluya təsir edən beynəlxalq və ya yerli iqtisadi şərtlər nəticəsində, ödəmə statusunda mənfi dəyişiklik yaranıb.

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin tanınması

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin tanınması dərəcəsi çıxıla bilən müvəqqəti fərqlərin istifadə oluna bilməsi üçün Şirkətin gələcək vergiyə cəlb edilən mənfəətinin əldə edilməsi ehtimalının qiymətləndirilməsinə əsaslanır. Əlavə olaraq, əhəmiyyətli mühakimə istənilən hüquqi və ya iqtisadi məhdudiyyətlərin təsirinin və ya müxtəlif vergi qanunvericiliyində qeyri-müəyyənliklərin qiymətləndirilməsində tələb olunur.

4.23 Hesablamanın qeyri-müəyyənliyi

Aktivlərin, öhdəliklərin, gəlirin və xərclərin tanınması və qiymətləndirilməsi üzrə ən əhəmiyyətli təsiri olan hesablamlar və fərziyyələr haqqında məlumat aşağıda göstərilib. Faktiki nəticələr əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənə bilər.

Dəyərdən düşən aktivlərin yararlılıq müddəti

Rəhbərlik, aktivlərin Qrup üzrə gözlənilən faydasına əsaslanaraq hər bir hesabat tarixində, əmlak və avadanlıqları və qeyri-maddi aktivləri də özündə cəmləşdirən bütün amortizasiya oluna bilən və aktivlərin yararlılıq müddətini nəzərdən keçirir. Bununla yanaşı, , xüsusilə proqram təminatı və IT avadanlıqları ilə bağlı faktiki nəticələr, teniki köhnəlmələr səbəbilə fərqlənə bilər.

Əsas vəsaitlərin və qeyri-maddi aktivlərinin dəyərsizləşməsi

Dəyərsizləşmə zərəri aktivin və ya pul vəsaitlərini yaradan vahidin balans dəyərinin bərpa edilə bilən məbləğdən artıq olduğu məbləğdə tanınır. Bərpa edilə bilən məbləği müəyyən etmək üçün rəhbərlik hər bir pul vəsaitlərini yaradan vahiddən pul vəsaitlərinin gözlənilən gələcək hərəkətini qiymətləndirir və həmin pul vəsaitlərinin hərəkətinin diskontlaşdırılmış dəyəri hesablamaq məqsədilə münasib faiz dərəcəsini müəyyən edir. Pul vəsaitlərinin gözlənilən gələcək hərəkətinin qiymətləndirilməsi prosesində rəhbərlik gələcək əməliyyat nəticələri haqqında fərziyyələrini edir.

Bu fərziyyələr gələcək hadisələrə və hallara aiddir. Faktiki nəticələr dəyişə bilər və növbəti maliyyə ili ərzində Qrupun aktivlərində əhəmiyyətli düzəlişlərə səbəb ola bilər. Bir çox hallarda tətbiq olunan diskont dərəcəsinin müəyyən edilməsinə bazar riskinə və aktivə xas risk amillərinə müvafiq düzəlişlərin qiymətləndirilməsi daxildir.

4. Əhəmiyyətli Uçot Siyasətlərinin İcmalı (Davamı)

4.23. Hesablamanın qeyri-müəyyənliyi (davamı)

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avansların dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar, dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyatlar çıxılmaqla amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülür. Dəyərsizliyə görə ehtiyatların qiymətləndirilməsi mühüm mühakimənin və qiymətləndirmələrin həyata keçirilməsini nəzərdə tutur. Qrup, ehtiyatların Qrupun kredit portfelində yaranan zərərləri ödəmək üçün kifayət etməsi qənaətində olan bir səviyyədə ehtiyatların saxlanması məqsədi ilə dəyərsizləşmə ehtiyatlarını qiymətləndirir. Hükümlərin hesablanması əsasən GKZ modeli və tətbiq olunan prudensial tənzimləmələrlə təyin olunan vaxt əsas meyarlarından istifadə olunur.

Şərti öhdəlik

Qrup əməliyyatlarının xarakterindən asılı olaraq adi biznes fəaliyyətində yaranan məhkəmə proseslərinə cəlb oluna bilər. Tədbirlərdən yaranan şərti öhdəliklər üçün ehtiyat iqtisadi resursların xaric olma ehtimalına və belə çıxışın qiymətləndirilməsinin etibarlılığına əsaslanır. Belə məsələlər çoxsaylı qeyri-müəyyənliklərə məruz qalır və fərdi məsələlərin nəticəsi güvən ilə proqnozlaşdırıla bilməz. Qiymətləndirmə və əsaslandırılmış fərziyyələr davamlı olaraq nəzərdən keçirilir. Qiymətləndirmələr prospektiv şəkildə tətbiq olunur.

5. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MƏRKƏZİ BANKINDA YERLƏŞDİRİLMİŞ VƏSAİTLƏR

	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
Nağd pul	14,283,014	17,697,988
Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş vəsaitlər	27,684,949	33,179,755
Cəmi pul vəsaitləri və Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankında	41,967,963	50,877,743

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankında (ARMB) yerləşdirilmiş vəsaitlərə daxil edilmiş ARMB-də yerləşdirilən məcburi ehtiyat depoziti 22,814,379 AZN (2023: AZN 31,912,717) məhdud məbləğlərdən ibarət olmuşdur. Bank müxbir hesablarındakı bütün vəsaitlərdən istifadə etmək hüququnu əldə edir, bu şərtlə ki, vəsaitlərin orta günlük qalığı 30 gün müddətində tələb olunan məcburi ehtiyat məbləğindən çox olsun.

AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI) 31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

5. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MƏRKƏZİ BANKINDA YERLƏŞDİRİLMİŞ VƏSAİTLƏR (DAVAMI)

5.1. Konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat məqsədi üçün pul və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri

	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
Pul vəsaitləri və Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş vəsaitlər (Qeyd 5)	41,967,963	50,877,743
İlkin ödəniş müddəti 90 gündən artıq olmamaqla digər banklardan alınacaq vəsaitlər	26,302,269	13,004,694
Müxbir hesablar (Qeyd 6)	4,144,059	13,677,189
	72,414,291	77,559,626
Çıxılsın: Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş məcburi ehtiyat depoziti	(22,814,379)	(31,912,717)
Çıxılsın: Blokləşdirilmiş hesablar	(170,000)	(170,000)
Cəmi pul və pul vəsaitləri	49,429,912	45,476,909

Məcburi ehtiyat depozitləri və blokləşdirilmiş hesablar Bankın gündəlik əməliyyatlarında istifadə üçün əlverişli deyil. Pul vəsaitləri və ARMB-də yerləşdirilmiş vəsaitlər və məcburi minimum ehtiyat depozitləri faiz gəliri gətirmir.

6 BANKLARDAN ALINACAQ VƏSAİTLƏR

	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
Overnayt və müddətli depozitlər	424,452,860	416,621,301
Müxbir hesablar	4,144,059	13,677,189
	428,596,919	430,298,490
Çıxılsın: dəyərdəndüşmə zərəri üzrə ehtiyat	(4,239,103)	(4,357,656)
Cəmi banklardan alınacaq vəsaitlər	424,357,816	425,940,834

31 dekabr 2024-cü il və 31 dekabr 2023-cü il tarixlərinə digər banklardan alınan vəsaitlərə daxil edilmiş hesablanmış faiz gəlirləri müvafiq olaraq 7,348,460 AZN və 7,579,301 AZN təşkil etmişdir. İllik faiz dərəcəsi 1.5% -dən 6.55%-ə qədərdir. (2023: 1.5% - 6.5%)

Dəyərsizləşmə üçün ehtiyatda dəyişiklik aşağıdakı kimidir:

	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
1 yanvar tarixinə balans	4,357,656	4,642,855
İl üçün ödəniş	(118,553)	(285,199)
31 dekabr tarixinə balans	4,239,103	4,357,656

AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI) 31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

6 BANKLARDAN ALINACAQ VƏSAİTLƏR (DAVAMI)

	12 aylıq GKZ AZN	31 dekabr 2024-cü il Ömür müddəti ər- zində GKZ üzrə dəyər- sizləşməmiş kreditlər AZN	Ömür müddəti ərzində GKZ üzrə dəyər- sizləşmiş kreditlər AZN	Cəmi qalıq dəyər AZN
Ümumi məbləğ	428,421,920	-	174,999	428,596,919
Dəyərsizləşmə üzrə zərər üçün ehtiyat	(4,064,104)	-	(174,999)	(4,239,103)
	424,357,816	-	-	424,357,816

	12 aylıq GKZ AZN	31 dekabr 2023-cü il Ömür müddəti ərzində GKZ üzrə dəyər- sizləşməmiş kreditlər AZN	Ömür müddəti ərzində GKZ üzrə dəyər- sizləşmiş kreditlər AZN	Cəmi qalıq dəyər AZN
Ümumi məbləğ	430,111,906	-	186,584	430,298,490
Dəyərsizləşmə üzrə zərər üçün ehtiyat	(4,171,072)	-	(186,584)	(4,357,656)
	425,940,834	-	-	425,940,834

7 MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR VƏ AVANSLAR

	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	300,042,599	259,702,960
Çıxılsın: kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	(9,329,176)	(9,373,083)
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	290,713,423	250,329,877

31 dekabr 2024-cü il və 31 dekabr 2023-cü il tarixlərində başa çatmış illər üzrə ehtimal olunan zərər üzrə hərəkətlər 19 saylı Qeyddə açıqlanır.

Müştərilərə verilmiş kreditlərə daxil edilmiş 31 dekabr 2024-cü il və 31 dekabr 2023-cü il tarixlərinə hesablanmış faiz gəlirləri müvafiq olaraq 3,626,936 AZN və 3,310,832 AZN təşkil etmişdir. Orta çəkili faiz dərəcəsi 6.72%-ə (2023: 6.02 %) bərabər idi.

AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ**KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ****7 MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR VƏ AVANSLAR (DAVAMI)**

Aşağıdakı cədvəldə girovun ədalətli dəyəri deyil, növünə görə təhlil edilmiş müştərilərə verilmiş kreditlərin yekun balans dəyəri göstərilir:

	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
Depozitlər və blok edilmiş nəğd pul əsasında təmin edilmiş kreditlər	229,503,626	201,964,075
Daşınmaz əmlak əsasında təmin edilmiş kreditlər	21,670,288	16,684,020
Təminatlı kreditlər	18,436,081	8,965,812
Avadanlıqlar əsasında təmin edilmiş kreditlər	14,026,997	15,173,556
Qarantıya əsasında təmin edilmiş kreditlər	6,800,967	8,815,107
Digər	9,604,640	8,100,390
	300,042,599	259,702,960
Çıxılsın: kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	(9,329,176)	(9,373,083)
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	290,713,423	250,329,877

Aşağıdakı cədvəldə sənaye sektoru üzrə təhlil edilmiş müştərilərə kreditlərin yekun balans dəyərləri göstərilir:

	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
Sektorlar üzrə təhlil		
Ticarət və xidmət	198,806,758	164,409,248
Fiziki şəxslər	29,490,777	23,543,631
Kənd təsərrüfatı	25,332,075	22,121,521
İstehsal	17,028,061	8,586,536
Tikinti	2,725,470	2,725,470
Digər	26,659,458	38,316,554
	300,042,599	259,702,960
Çıxılsın: kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	(9,329,176)	(9,373,083)
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	290,713,423	250,329,877

Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər aşağıdakı məhsullardan ibarətdir:

	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
İpoteka kreditləri	21,285,960	16,272,958
İstehlak kreditləri	6,508,568	5,751,221
Plastik kartlar	1,366,629	1,188,211
Avtomobil kreditləri	329,620	331,241
	29,490,777	23,543,631
Çıxılsın: kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	(2,659,306)	(1,889,873)
Cəmi fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər və avanslar	26,831,471	21,653,758

AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI) 31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

7 MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR VƏ AVANSLAR (DAVAMI)

31 dekabr 2024-cü il və 31 dekabr 2023-cü il tarixlərinə bütün kreditlər (portfelin müvafiq olaraq 100%-i həcmində) Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən müştərilərə verilmişdir ki, bu da bir ölkə daxilində əhəmiyyətli coğrafi təmərküzləşmənin bir göstəricisidir.

	31 Dekabr 2024			
	12 aylıq	Ömür müdəti	Ömür müdəti	Cəmi qalıq
	GKZ	ərzində GKZ	ərzində GKZ	
	AZN	üzrə dəyər- sizləşməmiş kreditlər	üzrə dəyər- sizləşmiş kreditlər	AZN
Müştərilərə verilmiş kreditlərin və avansların ümumi məbləği	292,215,126	1,047	7,826,426	300,042,599
MHBS-a uyğun olaraq dəyər- sizləşmə üzrə ehtiyat	(1,517,969)	(16)	(7,811,191)	(9,329,176)
	290,697,157	1,031	15,235	290,713,423
	31 Dekabr 2023			
	12 aylıq	Ömür müdəti	Ömür müdəti	Cəmi qalıq
	GKZ	ərzində GKZ	ərzində GKZ	
	AZN	üzrə dəyər- sizləşməmiş kreditlər	üzrə dəyər- sizləşmiş kreditlər	AZN
Müştərilərə verilmiş kreditlərin və avansların ümumi məbləği	251,827,297	555	7,875,108	259,702,960
MHBS-a uyğun olaraq dəyər- sizləşmə üzrə ehtiyat	(1,586,631)	-	(7,786,452)	(9,373,083)
	250,240,666	555	88,656	250,329,877

31 dekabr 2024-cü il tarixinə müştərilərə verilən kredit üçün gözlənilən kredit zərərindəki (GKZ) hərəkət aşağıdakı kimidir:

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	CƏMİ
	AZN	AZN	AZN	AZN
GKZ ehtiyatı				
1 yanvar balansı	1,586,631	-	7,786,452	9,373,083
Silinmə	-	-	(3,472)	(3,472)
İl ərzində hesablama/(azalma)	(68,662)	16	28,211	(40,435)
CƏMİ	1,517,969	16	7,811,191	9,329,176

31 dekabr 2023-cü il tarixinə müştərilərə verilən kredit üçün gözlənilən kredit zərərindəki (GKZ) hərəkət aşağıdakı kimidir:

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	CƏMİ
	AZN	AZN	AZN	AZN
GKZ ehtiyatı				
1 yanvar balansı	1,502,212	1,210	7,821,527	9,324,949
Silinmə	-	-	(483)	(483)
İl ərzində azalma/ (hesablama)	84,419	(1,210)	(34,592)	48,617
CƏMİ	1,586,631	-	7,786,452	9,373,083

AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI) 31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

8 DİGƏR MƏCMU GƏLİRDƏ ƏDALƏTLİ DƏYƏRİNDƏ TANINAN MALİYYƏ AKTİVLƏRİ

Kotirovkasız kapital investisiyaları	İştirak payı, %		31 dekabr	31 dekabr
	2024	2023	2024-cü il	2023-cü il
Azərbaycan Sənaye Sığorta ASC	5.00	5.00	834,140	834,140
MilliKart MMC	8.33	8.33	500,000	500,000
Bakı Fond Birjası QSC	9.52	9.52	120,000	120,000
			1,454,140	1,454,140
Yenidən qiymətləndirmə üzrə gəlir- xalis			167,511	553,839
Cəmi satıla bilən investisiyalar			1,621,651	2,007,979

Rəhbərlik bu investisiyaların balans dəyərində heç bir dəyərdən düşmə olmadığını bildirir, çünki bunlar aktiv şirkətlərdir. Ədalətli dəyər investisiya qoyulan müəssisələrin maliyyə nəticələri və müəyyən qiymətləndirmə üsulları nəzərə alındıqdan sonra müəyyən edilmişdir.

	31 dekabr	31 dekabr
	2024-cü il	2023-cü il
	AZN	AZN
Digər məcmu gəlirdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivlərin-in yenidən qiymətləndirməsi üzrə gəlir	167,511	553,839
Əlaqədar təxirə salınmış vergi effekti	(33,502)	(110,768)
	134,009	443,071

9 AKTİVDƏN İSTİFADƏ HAQQI

	31 dekabr	31 dekabr
	2024-cü il	2023-cü il
	AZN	AZN
İlkin dəyəri		
İlin əvvəlinə	1,452,446	1,285,532
Əlavələr	479,133	166,914
Silinmə	(584,103)	-
İlin sonuna	1,347,476	1,452,446
Yığılmış amortizasiya		
İlin əvvəlinə	(882,259)	(621,884)
İl üzrə tutulmalar	(270,454)	(260,375)
Silinmə	584,103	-
İlin sonuna	(568,610)	(882,259)
Xalis balans dəyəri	778,866	570,187

Qrup icarə öhdəliklərini 16 №-li MUBS-a uyğun olaraq icarəyə götürülmüş binalar üzrə qalan icarə ödənişlərinin cari dəyəri ilə uçota almışdır. Qrup icarə öhdəliklərinə bərabər istifadə hüququ aktivlərini uçota almışdır. Əlavə məlumat üçün 16 sayılı qeydlərə baxın.

AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

10 ƏMLAK VƏ AVADANLIQLAR

	Torpaq və binalar AZN	Mebel və avadanlıqlar AZN	Kompüterlər AZN	Nəqliyyat vasitələri AZN	İcarəyə götürülmüş mülkiyyətin təkmilləşdirilməsi AZN	Digər avadanlıqlar AZN	Lizinq AZN	Cəmi AZN
2024								
İlkin dəyəri								
01 yanvar 2024-cü il	320	3,554,875	5,027,124	319,207	102,527	11,341	67,099	9,082,493
Əlavələr	-	24,648	45,191	-	51,252	802	-	121,893
Silinmələr	-	(61,240)	(652,894)	(15,000)	-	(1,611)	-	(730,745)
31 dekabr 2024-cü il	320	3,518,283	4,419,421	304,207	153,779	10,532	67,099	8,473,641
Yığılmış köhnəlmə								
01 yanvar 2024-cü il	-	(3,241,644)	(3,351,789)	(319,207)	(102,527)	(9,146)	(67,099)	(7,091,412)
İl üzrə xərc	-	(234,012)	(626,340)	-	(1,050)	(845)	-	(862,247)
Silinmə üzrə xərc	-	61,240	652,894	15,000	-	1,611	-	730,745
31 dekabr 2024-cü il	-	(3,414,416)	(3,325,235)	(304,207)	(103,577)	(8,380)	(67,099)	(7,222,914)
Xalis balans dəyəri								
31 dekabr 2024-cü il	320	103,867	1,094,186	-	50,202	2,152	-	1,250,727

AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

10 ƏMLAK VƏ AVADANLIQLAR (DAVAMI)

2023	Torpaq və binalar AZN	Mebel və avadanlıqlar AZN	Kompüterlər AZN	Nəqliyyat vasitələri AZN	İcarəyə götürülmüş mül- kiyyətin təkmilləşdirilməsi AZN	Digər avadanlıqlar AZN	Lizinq AZN	Cəmi AZN
İlkin dəyəri								
01 yanvar 2023-cü il	320	3,550,846	3,465,993	410,279	102,527	9,355	67,099	7,606,419
Əlavələr	-	4,029	1,561,131	-	-	1,986	-	1,567,146
Silinmələr	-	-	-	(91,072)	-	-	-	(91,072)
31 dekabr 2023-cü il	320	3,554,875	5,027,124	319,207	102,527	11,341	67,099	9,082,493
Yığılmış köhnəlmə								
01 yanvar 2023-cü il	-	(2,839,963)	(2,738,614)	(410,279)	(102,527)	(8,064)	(67,099)	(6,166,546)
İl üzrə xərc	-	(401,681)	(613,175)	-	-	(1,082)	-	(1,015,938)
Silinmə üzrə xərc	-	-	-	91,072	-	-	-	91,072
31 dekabr 2023-cü il	-	(3,241,644)	(3,351,789)	(319,207)	(102,527)	(9,146)	(67,099)	(7,091,412)
Xalis balans dəyəri								
31 dekabr 2023-cü il	320	313,231	1,675,335	-	-	2,195	-	1,991,081

Rəhbərlik hesab edir ki, 2024-cü il 31 dekabr tarixindən sonra Qrupun əmlak və avadanlıqlarının balans dəyərində dəyərsizləşmə olmamışdır. (2023: Sıfır).

AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI) 31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

11 QEYRİ-MADDİ AKTİVLƏR

Qeyri-maddi aktivlər ibarətdir:

	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
İlkin dəyəri		
İlin əvvəlinə	4,714,328	4,573,915
Əlavələr	442,615	140,413
Dəyərsizləşmə / silinmə	(372,893)	-
İlin sonuna	4,784,050	4,714,328
Yığılmış amortizasiya		
İlin əvvəlinə	(3,177,336)	(2,625,695)
İl üzrə tutulmalar	(544,040)	(551,641)
Dəyərsizləşmə / silinmə	372,893	-
İlin sonuna	(3,348,483)	(3,177,336)
Xalis balans dəyəri	1,435,567	1,536,992

12 DİGƏR AKTİVLƏR

Digər aktivlər ibarətdir:

	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
Digər maliyyə aktivləri:		
Pul köçürmələri və plastik kart əməliyyatları üzrə hesablaşmalar və digər	9,406,200	8,921,941
Cəmi maliyyə aktivləri	9,406,200	8,921,941
Digər qeyri-maliyyə aktivləri:		
Əmlak və avadanlıqlar üzrə təchizatçılara ödənilmiş avanslar	96,028	14,257
Əvvəlcədən ödənilmiş xərclər	103,127	161,391
Digər	576,228	87,948
Cəmi qeyri-maliyyə aktivləri	775,383	263,596
Cəmi digər aktivlər	10,181,583	9,185,537

13 AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MƏRKƏZİ BANKINA QARŞI ÖHDƏLİK

	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankına qarşı öhdəlik	-	34,469

Qrupun 31 dekabr 2023-cü il tarixinə ARMB-dən ödəmə müddəti 18 dekabr 2024-cü il və 19 dekabr 2024-cü il tarixlərində olan 26,465 AZN və 8,004 AZN məbləğində iki ödənilməmiş krediti olmuşdur. Bu kreditlər üzrə faiz dərəcəsi illik 0,1% təşkil edib. Qrup bu kreditləri cari il ərzində ödəmişdir.

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

14 BANKLAR VƏ DÖVLƏT QURUMLARINA QARŞI ÖHDƏLİK

	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
Banklardan alınmış depozitlər	140,657,870	119,685,029
Azərbaycan Respublikası Sahibkarlığın İnkişafı Fondunun və Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi ödəniləcək vəsaitlər	16,052,945	21,189,393
Azərbaycan İpoteka Fonduna ödəniləcək vəsaitlər	19,959,985	15,621,115
Digər bankların müxbir hesabları	-	2
Cəmi banklar və dövlət qurumları tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	176,670,800	156,495,539

31 dekabr 2024-cü il və 31 dekabr 2023-cü il tarixlərinə banklardan və dövlət qurumlarından alınan əmanətlər üzrə hesablanmış faiz xərcləri müvafiq olaraq 2,787,870 AZN və 2,555,029 AZN təşkil etmişdir.

31 dekabr 2024-cü il və 31 dekabr 2023-cü il tarixlərinə Qrupun maliyyə institutundan aldığı kreditlər və depozitlərin məbləği müvafiq olaraq 140,657,870 AZN və 119,685,029 AZN təşkil etmişdir. Bu kreditlərin ödəmə müddəti 1 il (2023: 1 il) və illik faiz dərəcəsi 2.5%-6.5% (2023: 2.5%-5.6%) təşkil edir.

31 dekabr 2024-cü il və 31 dekabr 2023-cü il tarixlərinə banklara və dövlət qurumlarına qarşı öhdəliyə, Azərbaycan Respublikası Sahibkarlığın İnkişafı Fondunun və Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyinin verdiyi müvafiq olaraq 16,052,945 AZN və 21,189,393 AZN məbləğində kreditlər daxildir. Bu kreditlərin qaytarılma müddəti 1 ildən 7 ilə qədərdir və illik faizi dərəcəsi 1%-7% (2023: 1%-7%) təşkil edir.

31 dekabr 2024-cü il və 31 dekabr 2023-cü il tarixlərinə banklara və dövlət qurumlarına ödəniləcək vəsaitlərə Azərbaycan Respublikasının İpoteka və Kredit Zəmanət Fondunun verdiyi müvafiq olaraq 19,959,984 AZN və 15,621,115 AZN məbləğində kreditlər daxildir. Bu kreditlərin qaytarılma müddəti 1 ildən 25 ilə qədərdir (2023-cü il: 1-25 il) və illik faiz dərəcəsi 4%-7%-dir (2023:4%-7%).

15 MÜŞTƏRİLƏR TƏRƏFİNDƏN YERLƏŞDİRİLMİŞ DEPOZİTLƏR

Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
Müddətli depozitlər	372,947,119	340,500,683
Tələb əsasında ödənilən	100,217,691	131,472,802
Cəmi müştərilərin yerləşdirdiyi depozitlər	473,164,810	471,973,485

31 dekabr 2024-cü il və 31 dekabr 2023-cü il tarixlərinə müştərilərin depozitlərinə daxil edilmiş hesablanmış faiz xərcləri müvafiq olaraq 4,355,282 AZN və 4,285,284 AZN təşkil etmişdir.

31 dekabr 2024-cü il və 31 dekabr 2023-cü il 16,750,048 AZN və 15,517,864 AZN məbləğlərində müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər Azərbaycan Respublikasının Əmanətlərin Sığortalanması Fondu tərəfindən sığortalanmışdır. Müştəri depozitləri üzrə ortalama faiz dərəcəsi məlumatı Qeyd 30-də göstərilmişdir.

AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI) 31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

15 MÜŞTƏRİLƏR TƏRƏFİNDƏN YERLƏŞDİRİLMİŞ DEPOZİTLƏR (DAVAMI)

	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
Sektorlar üzrə təhlil:		
Fiziki şəxslər	298,897,850	315,478,700
Ticarət və xidmətlər	129,347,455	101,182,524
İstehsal	24,336,417	26,270,069
Tikinti	9,752,337	6,820,199
Nəqliyyat və rabitə	3,942,736	3,606,302
Kənd təsərrüfatı	3,195,114	6,479,725
Mədəncilik	1,256	1,256
Digərləri	3,691,645	12,134,710
	473,164,810	471,973,485

16 DİGƏR ÖHDƏLİKLƏR

Digər öhdəliklər ibarətdir:

	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
Digər maliyyə öhdəlikləri:		
Pul köçürmələri və plastik kart əməliyyatları üzrə hesablaşmalar	6,140,908	4,528,684
Hesablanmış xərclər	382,626	208,606
İşçilərə ödəniləcək vəsaitlər	365,417	203,708
İcarə öhdəlikləri	913,512	657,901
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	7,802,463	5,598,899
Digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri:		
Ödəniləcək vergi xərcləri	1,007,546	768,775
Zəmanət və digər öhdəliklər üzrə ehtiyat	152,883	133,671
Digər	22,713	109,790
Cəmi digər maliyyə öhdəlikləri	1,183,142	1,012,236
Cəmi digər öhdəliklər	8,985,605	6,611,135

16 sayılı MHBS-a uyğun olaraq icarə öhdəliklərini icarəyə götürülmüş binalar üzrə qalan icarə ödənişlərinin cari dəyəri ilə uçota almışdır.

	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
12 aydan sonra		
İcarə öhdəlikləri	647,926	495,458
	647,926	495,458
12 ay ərzində		
İcarə öhdəlikləri	265,586	162,443
	265,586	162,443
Cəmi icarə öhdəlikləri	913,512	657,901

AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI) 31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

16 DİGƏR ÖHDƏLİKLƏR (DAVAMI)

	1 ilə qədər AZN	1 ildən 2 ilə qədər AZN	2 ildən 3 ilə qədər AZN	3 ildən 4 ilə qədər AZN	4 ildən 5 ilə qədər AZN	Cəmi AZN
31 dekabr 2024-cü il						
Minimum icarə ödənişləri	422,828	421,648	203,348	176,798	1,500	1,226,122
Maliyyə xərci	(157,242)	(95,792)	(42,136)	(17,417)	(23)	(312,610)
Xalis cari dəyər	265,586	325,856	161,212	159,381	1,477	913,512

	1 ilə qədər AZN	1 ildən 2 ilə qədər AZN	2 ildən 3 ilə qədər AZN	3 ildən 4 ilə qədər AZN	4 ildən 5 ilə qədər AZN	Cəmi AZN
31 dekabr 2023-cü il						
Minimum icarə ödənişləri	275,580	272,580	268,400	53,100	26,550	896,210
Maliyyə xərci	(113,137)	(78,009)	(35,823)	(9,855)	(1,485)	(238,309)
Xalis cari dəyər	162,443	194,571	232,577	43,245	25,065	657,901

17 SƏHMDAR KAPİTALI

31 dekabr 2024-cü il və 31 dekabr 2023-cü il tarixlərinə Qrupun buraxılmasına icazə verilmiş, buraxılmış və tam ödənilmiş 0.345 milyon xəzinə səhmlərindən ibarət 60 milyon adi səhmlərdən ibarət olmuşdur. Bütün adi səhmlərin nominal dəyəri 1 AZN (2023: 1 AZN) təşkil edir və hər səhm səhmdara bir səs hüququ verir. 31 dekabr 2024-cü il və 31 dekabr 2023-cü il tarixə xəzinə səhmləri Bankın törəmə müəssisəsi tərəfindən saxlanılan səhmlərdən ibarətdir. Səhmlərin strukturu Qeyd 1-də verilmişdir. Anadolu İnvestisiya Şirkəti MMC Şirkətin bilavasitə Baş Müəssisəsidir.

18 XALIS FAİZ GƏLİRLƏRİ

	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
--	--------------------------------	--------------------------------

Faiz gəlirləri aşağıdakılardan ibarətdir:

Amortizasiya olunmuş dəyərdə qeydə alınmış maliyyə aktivləri üzrə faiz gəlirləri:

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	17,209,004	15,405,836
Banklardan alınacaq vəsaitlər	18,835,787	17,783,274
Cəmi faiz gəlirləri	36,044,791	33,189,110

Faiz xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:

Amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində öhdəliklər üzrə faiz xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:

Müştərilərdən depozitlər	(11,364,081)	(10,783,934)
Banklar və dövlət qurumlarından alınmış kreditlər	(6,892,272)	(6,305,218)
Amortizasiya olunmuş dəyərində öhdəliklər üzrə cəmi faiz xərcləri	(18,256,353)	(17,089,152)
	17,788,438	16,099,958

AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI) 31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

19 FAİZ GƏTİRƏN AKTİVLƏR ÜZRƏ EHTİMAL EDİLƏN ZƏRƏR ÜÇÜN EHTİYATLARIN TƏMİN EDİLMƏSİ

Aşağıdakı cədvəldə dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatın açılış və son balanslarının qarşılaşdırılması göstərilir:

	Banklardan alınacaq vəsaitlər AZN (Qeyd 6)	Müştərilərə verilmiş kreditlər AZN (Qeyd 7)	Qarantiya üzrə ehtiyat AZN (Qeyd 16)	Cəmi AZN
1 Yanvar 2023-cü il	(4,642,855)	(9,324,949)	(603,638)	(14,571,442)
Ehtiyat xərcləri	-	483	-	483
İl ərzində azalma/(hesablama)	285,199	(48,617)	469,967	706,549
31 dekabr 2023-cü il	(4,357,656)	(9,373,083)	(133,671)	(13,864,410)
Ehtiyat xərcləri	-	3,472	-	3,472
İl ərzində azalma/(hesablama)	118,553	40,435	(19,212)	139,776
31 dekabr 2024-cü il	(4,239,103)	(9,329,176)	(152,883)	(13,721,162)

20 XARİCİ VALYUTA İLƏ ƏMƏLİYYATLAR ÜZRƏ XALIS GƏLİR

	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
Dilinq əməliyyatı, xalis	2,686,434	1,900,199
Məzənnə fərqiindən gəlir, xalis	70,238	19,386
	2,756,672	1,919,585

21 HAQQ VƏ KOMİSSİYA GƏLİRLƏRİ

	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
Haqq və komissiya gəlirləri:		
Plastik kartlar üzrə xidmətlər	8,358,288	5,909,655
Sənədli əməliyyatlar, hesablaşmalar və digər əməliyyatlar	4,149,539	3,962,343
Nağd pul vəsaitlərinin çıxarılması üzrə əməliyyatlar	284,481	262,366
	12,792,308	10,134,364

AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI) 31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

22 HAQQ VƏ KOMİSSİYA XƏRCLƏRİ

	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
Haqq və komissiya xərcləri:		
Plastik kartlar üzrə	9,667,819	7,292,660
Sənədli əməliyyatlar, hesablaşmalar və digər əməliyyatlar	2,696,410	2,496,099
Nağd pul vəsaitlərinin çıxarılması üzrə əməliyyatlar	84,416	84,239
	12,448,645	9,872,998

23 ƏMƏLİYYAT XƏRCLƏRİ

	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
Əməkhaqları və işçilər üzrə digər xərclər	7,148,022	6,148,359
Proqram təminatının saxlanması xərcləri	1,381,282	1,016,053
Mühafizə xidmətləri	919,439	920,622
Əmlak və avadanlıqların köhnəlməsi (qeyd 10)	862,247	1,015,938
Qeyri-maddi aktivlərin amortizasiyası (qeyd 11)	544,040	551,641
Rabitə xərcləri	321,639	306,456
İcarə xərcləri*	309,652	309,452
Təmir və saxlama xərcləri	295,665	226,257
İstifadə hüququ aktivlərinin köhnəlməsi (qeyd 9)	270,454	260,375
Sığorta xərcləri	216,018	197,666
Pəşəkar xidmət haqları	212,656	220,758
İcarə öhdəlikləri üzrə faiz xərcləri	200,806	139,415
Nəqliyyat və səyahət	177,700	150,916
Reklam və marketinq işləri üzrə xərclər	175,275	147,789
Ofis xərcləri	109,295	303,994
Kommunal	91,353	75,182
İanələr	74,815	165,320
Vergi xərcləri (mənfəət verigisindən başqa)	49,175	49,746
Çek və plastik kartlar üzrə çap xərci	43,546	56,973
Digər xərclər	37,200	20,892
	13,440,279	12,283,804

* Bu, qısamüddətli xarakterli icarə xərclərini əks etdirir, bu səbəbdən BMHS 16 üzrə icarələr icazə verilən istifadə hüquqlu aktivini kimi kapitallaşdırılmamışdır.

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
24 MƏNFƏƏT VERGİSİ XƏRCLƏRİ

Qrup cari mənfəət vergisi ödəmələrini və vergi bazalarını Qrupun fəaliyyət göstərdiyi Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyinə uyğun olaraq aktiv və öhdəliklərdə dəyərləndirir və əks etdirir və bu hesablamlar MHBS-dən fərqlənir. 2024 və 2023-cü illər üçün effektiv mənfəət vergisi dərəcəsi 20% olaraq qalır.

Bəzi xərclərin vergi bazasının hesablanması zamanı nəzərə alınmaması və bəzi gəlirlərin vergiyə tabe tutulmaması nəticəsində Qrupun daimi vergi fərqləri yaranır.

Təxirə salınmış vergilər maliyyə hesabatlarında göstərilən aktiv və öhdəliklərin qalıq dəyəri ilə onların vergi hesabatındakı qalıq dəyərləri arasındakı müvəqqəti fərqlərin xalis vergi təsirini əks etdirir. 31 dekabr 2024-cü il və 31 dekabr 2023-cü il tarixlərinə olan müvəqqəti fərqlər əsasən gəlir və xərclərin tanınmasında müxtəlif üsulların istifadə edilməsinə, eləcə də bəzi aktivlər üzrə vergi uçotunda olan qalıqların maliyyə hesabatlarında olan qalıqlara nisbətən fərqli olması nəticəsində yaranır.

Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyi müxtəlif şərtlər və dəyişikliklər yarada bilər. İdarəetmə şərtləri vergi orqanlarının vergi qanunvericiliyinə dair şərtlərinə uyğun gəlmirsə, əlavə vergi, cəza və faiz vergi orqanları tərəfindən Qrupun maliyyə hesabatları üzrə qiymətləndirilə bilər.

		31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
Təxirə salınmış vergi aktivləri	(a)	797,710	825,327
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri	(b)	(287,119)	(354,871)
Təxirə salınmış xalis vergi aktivləri		510,591	470,456

Təxirə salınmış mənfəət vergisi qalıqları üzrə ümumi hərəkət aşağıdakı kimidir:

	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
İlin əvvəlinə	470,456	555,810
Mənfəət və zərər hesablarına daxil edilmiş	(37,131)	(75,159)
Digər məcmu gəlirə daxil edilmiş	77,266	(10,195)
Təxirə salınmış xalis vergi aktivləri	510,591	470,456

Eyni vergi yurisdiksiyasında qalıqların əvəzləşdirilməsi nəzərə alınmadan il ərzində təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri və öhdəlikləri üzrə hərəkət aşağıdakı kimi olmuşdur:

a) Təxirə salınmış vergi aktivləri

	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
Vergi bazasını azaldan müvəqqəti fərqlər:		
Müştərilərə verilən kreditlər və avanslar	535,155	998,927
Digər aktivlər	1,778,641	1,770,499
Qeyri-maddi aktivlər	701,631	537,256
Əmlak və avadanlıqlar	973,123	819,953
	3,988,550	4,126,635
Təxirə salınmış vergi aktivləri 20% (2023-cü il: 20%)	797,710	825,327

AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI) 31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

24 MƏNFƏƏT VERGİSİ XƏRCLƏRİ (DAVAMI)

b) *Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri*

	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
Vergi tutulan müvəqqəti fərqlər:		
İnvestisiyalar	(91,651)	(477,979)
Aktivdən istifadə hüququ	(778,866)	(570,187)
Digər öhdəliklər	(565,077)	(726,192)
	(1,435,594)	(1,774,358)
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri 20% (2023-cü il: 20%)	(287,119)	(354,871)

31 dekabr 2024-cü il və 31 dekabr 2023-cü il tarixlərində başa çatmış illər üzrə effektiv faiz dərəcəsi üzləşdirilməsi aşağıdakı kimidir:

	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlir	8,229,494	6,663,110
20% (2023-cü il: 20%) məcburi vergi dərəcəsi ilə hesablanmış vergi	(1,645,899)	(1,332,622)
Keçmiş illər üzrə mənfəət vergisi xərcləri	(36,488)	(187,565)
	(1,682,387)	(1,520,187)
Müvəqqəti fərqlərin vergi təsiri	(37,131)	(75,159)
Mənfəət vergisi xərci	(1,719,518)	(1,595,346)
Cari mənfəət vergisi xərci	(1,682,387)	(1,520,187)
Təxirə salınmış vergi gəliri/(xərc)	(37,131)	(75,159)
Mənfəət və zərər hesablarına daxil edilmiş	(1,719,518)	(1,595,346)
Digər məcmu gəlirə daxil edilmiş	77,266	(10,195)
Cəm	(1,642,252)	(1,605,541)

Mənfəət vergisi üzrə öhdəlik

	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
1 yanvar,	(237,002)	(1,415,401)
İl ərzində hesablanmış	(1,682,387)	(1,520,187)
İl ərzində ödənməmiş	1,513,567	2,698,586
31 dekabr,	(405,822)	(237,002)

25 HƏR SƏHM ÜZRƏ GƏLİR

Əsas və kapitala əlavə edilən hər səhm üzrə gəlirin hesablanmasında istifadə edilmiş gəlir və adi səhmlərin orta sayı aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
Bankın təsisçilərinə aid edilən xalis mənfəət	6,509,976	5,067,764
Hər səhm üzrə əsas və kapitala əlavə edilə bilən gəlirin hesablanması üçün adi səhmlərin orta sayı	60,000,000	60,000,000
Hər səhm üzrə gəlir - əsas və kapitala əlavə edilə bilən	0.108	0.084

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
26 TƏƏHHÜDLƏR VƏ ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏR

Adi fəaliyyətin gedişində Qrup müştərilərinin tələbatlarını qarşılamaq məqsədilə şərti öhdəliklər üzrə risk yarada biləcək maliyyə alətlərində tərəf kimi çıxış edir.

Qrup balansda qeyd edilən əməliyyatlar halında olduğu kimi, balansdan kənar öhdəliklərini qəbul edərkən eyni kredit nəzarət və idarəetmə siyasətlərini tətbiq edir.

31 dekabr 2024-cü il və 31 dekabr 2023-cü il tarixlərinə şərti öhdəliklər ibarətdir:

	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
Şərti öhdəliklər və kredit təəhhüdləri		
Zəmanətlər və bənzəri öhdəliklər	36,851,801	39,358,093
Kreditlər və istifadə edilməmiş kredit xətləri üzrə öhdəliklər	24,363,437	23,966,560
Cəmi şərti öhdəliklər və kredit təəhhüdləri	61,215,238	63,324,653

Kredit xətti ilə müştərilərə kreditlərin və avansların ayrılması borcunun maliyyə nəticələri, borca xidmət qabiliyyəti və digər şərtlərdən asılı olaraq və hər bir hadisə əsasında Qrup tərəfindən təsdiqlənmişdir. 31 dekabr 2024-cü il və 31 dekabr 2023-cü il tarixlərinə istifadə edilməmiş belə kredit xətləri müvafiq olaraq 24,363,437 AZN və 23,966,560 AZN təşkil etmişdir.

Kapital qoyuluşları üzrə öhdəliklər – Bank minimum kapital tələblərinə tam uyğun gəlir. Ətraflı məlumat üçün 29 sayılı qeydlərə baxın.

Bundan əlavə, Qrup, müəyyən edilmiş müddətlər üçün Azərbaycan Mərkəzi Bankına hesabatların təqdim etmişdir və maliyyə hesabatları dərc edildiyi tarixədək təqdim elədiyi hesabatlardan heç bir mənfə rəy almamışdır.

Məhkəmə proseduraları - Vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyətin gedişində müştərilər və üçüncü şəxslər tərəfindən Banka qarşı iddialar irəli sürülə bilər. Qrupun rəhbərliyi hesab edir ki, bu iddialarla bağlı heç bir əhəmiyyətli zərər baş verməyəcəkdir və müvafiq olaraq maliyyə hesabatlarında zərərlərin ödənilməsi üçün heç bir ehtiyat yaradılmamışdır. Hesabat tarixinə Qrupa qarşı heç bir iddia olmamışdır.

Vergi qanunvericiliyi - Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyindəki bir neçə şəkildə təsfi oluna bilər. Biznes fəaliyyəti ilə əlaqədar Qrup rəhbərliyinin mülahizələrinə əsaslanan xüsusi mövqe vergi tərəfindən birmənalı qarşılanmadıqda, cərimələr və faizlər hesablanı bilər. Belə qeyri-müəyyənliklər, əsasən maliyyə alətlərinin/derivativlərin və transfer qiymətini təyin etmək məqsədilə əməliyyatın bazar qiymətinin istifadə edilməsi zamanı vergi qanunvericiliyinə uyğun olaraq şərhinə aid edilə bilər. Bu hallar eləcə də kreditlər üzrə ehtiyatların yaradılması zamanı yaranan müvəqqəti fərqlərin və bunun vergi öhdəliyinə təsirinin vergi orqanları tərəfindən mənfəət vergisi bazasının bilərəkdən azaldılması kimi şərh edilməsinə aid edilə bilər. Ümumiyyətlə, vergi ödəyicilərinin audit tarixindən əvvəlki üç ilə aid maliyyə təsərrüfat fəaliyyəti vergi orqanları tərəfindən yoxlanıla bilər. Bundan əlavə, vergi yoxlamaları başa çatdıqda belə aparılmış yoxlamaların daha yüksək vergi orqanları tərəfindən yoxlanılması ehtimalı da istisna edilmir. Rəhbərlik hesab edir ki, 31 Dekabr 2024-cü il tarixinə Qrupun təsviri müvafiq qanunvericiliyə uyğundur və Qrupun vergi və valyuta üzrə mövqeyi davamlı olacaqdır.

26.1 Tənzimləmə nisbətlərinə uyğunluq

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı banklardan qanuni maliyyə hesabatlarına əsasən müəyyən edilmiş prudensial əmsalları saxlamağı tələb edir. 31 Dekabr 2024 tarixində Qrup, bu nisbətlərə uyğundur.

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

27 ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ ƏMƏLİYYATLAR

Bank və onun əlaqəli tərəfləri hesab edilən törəmə müəssisələri arasında əməliyyatlar konsolidə zamanı silinmiş və bu qeyddə açıqlanmamışdır. Qrup və digər əlaqəli tərəflər arasında əməliyyatlar aşağıda açıqlanmışdır. Əqdlər qarşılıqlı razılaşdırılmış şərtlərlə daxil edilmişdir

Qeydlər	31 dekabr 2024-cü il		31 dekabr 2023-cü il	
	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ
	AZN	AZN	AZN	AZN
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar, ümumi:	7	300,042,599		259,702,960
- səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr	*11 144 202		*14,308,787	
- Qrupun əsas rəhbər heyəti/üzvləri- Əlaqəli tərəflər	1,831,791		1,487,795	
Kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlar:	7	9,329,176		9,373,083
- səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr	44		54,715	
- Qrupun əsas rəhbər heyəti/üzvləri- Əlaqəli tərəflər	16,265		15,102	
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər:	15	473,164,810		471,973,485
- səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr	4,400,794		19,366,148	
- Qrupun əsas rəhbər heyəti/üzvləri- Əlaqəli tərəflər	275,085,146		297,337,650	
Zəmanətlər və bənzər öhdəliklər:	26	36,851,801		39,358,093
- səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr	2,469,941		674,403	
- Qrupun əsas rəhbər heyəti/üzvləri - Əlaqəli tərəflər	3,025		332,991	
*bu məbləğin 15,332,855 AZN (2023-cü il: 10,918,990 AZN) nağd vəsait (depozit) qismində girov təşkil edir. Direktorlara və əsas rəhbərliyin digər üzvlərinə əmək haqqları aşağıdakı kimi olmuşdur:				
Qeydlər	31 dekabr 2024-cü il		31 dekabr 2023-cü il	
	Asılı tərəflərlə olan qalıqlar	Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ	Asılı tərəflərlə olan qalıqlar	Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ
Bütün işçilərin kompensasiyası:	23	7,148,022		6,148,359
- əsas rəhbər işçilərin kompensasiyası				
6 nəfər (2023: 4 nəfər)	962,861		630,426	

31 dekabr 2024-cü il və 31 dekabr 2023-cü il tarixlərinə bitən il üzrə məcmu gəlir haqqında konsolidə edilmiş hesabatla aşağıdakı əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar daxildir:

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

27 ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ ƏMƏLİYYATLAR (DAVAMI)

Qeyd	31 dekabr 2024-cü il		31 dekabr 2023-cü il	
	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar AZN	Konsolidə edilmiş maliyyə hesablarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ AZN	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar AZN	Konsolidə edilmiş maliyyə hesablarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ AZN
Faiz gəlirləri:				
18		36,044,791		33,189,110
- səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr	656,563		619,549	
- Qrupun əsas rəhbər heyəti/üzvləri- Əlaqəli tərəflər	111,617		85,330	
Faiz xərcləri:				
18		18,256,353		17,089,152
- səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr	182,531		174,145	
- Qrupun əsas rəhbər heyəti/üzvləri- Əlaqəli tərəflər	8,783,800		9,073,853	
Faiz gətirən aktivlərin dəyərsizləşmə zərərləri üzrə ehtiyatın bərpası	19	139,776		706,549
- səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr	(54,671)		1,061	
- Qrupun əsas rəhbər heyəti/üzvləri- Əlaqəli tərəflər	1,163		(1,729)	
Haqq və komissiya gəlirləri	21	12,792,308		10,134,364
- səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr	222,715		198,955	
- Qrupun əsas rəhbər heyəti/üzvləri- Əlaqəli tərəflər	58,882		52,092	
Əməliyyat xərcləri:	23	13,440,279		12,283,804
- səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr	176,482		705,969	
- Qrupun əsas rəhbər heyəti/üzvləri- Əlaqəli tərəflər	17,758		58,688	

Əlaqədar tərəflərin kredit üzrə faiz dərəcələri illik olaraq 2.5% və 24% arasında dəyişir.

28 MALİYYƏ ALƏTLƏRİNİN ƏDALƏTLİ DƏYƏRİ

Ədalətli dəyər, məcburi satış və ya ləğv etmə halları istisna olmaqla, maraqlı tərəflər arasında cari əməliyyat zamanı maliyyə alətinin mübadilə edilə bilindiylə məbləği təşkil edir.

Ədalətli dəyəri qalıq dəyərinə yaxın olan aktivlər və öhdəliklər

Qısamüddətli ödəmə dövrü (3 aydan az) olan maliyyə aktivləri və öhdəliklər halında belə ehtimal edilir ki, onların qalıq dəyəri ədalətli dəyərinə yaxındır. Belə ehtimal tələb olunanadək depozitlərə və ödəniş müddəti müəyyən olunmamış əmanət hesablarına da qarşı tətbiq olunur.

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

28 MALİYYƏ ALƏTLƏRİNİN ƏDALƏTLİ DƏYƏRİ (DAVAMI)

Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin hesablanması üçün aşağıdakı metodlar və mühüm təxminlər tətbiq edilmişdir:

- Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankında pul vəsaitləri və məcburi ehtiyat depoziti. Belə növ aktivlərin qısa müddəti və mövcudluq məhdudiyyətlərinə görə balans dəyərinin onların ağlabatan ədalətli dəyər olması ehtimal edilir.
- Hesabat tarixinə bir ay qalmış müddətdə banklara verilən kredit və avanslar və müştərilərə verilən kreditlərin ədalətli dəyərinin onların həcminə bərabər ədalətli dəyər olması ehtimal edilir. Digər kreditlərin ədalətli dəyəri bazar faizi dərəcələrinin tətbiqi ilə ehtimal edilir, harada ki, kreditlər hesablanmış ədalətli dəyər həcmindən kredit itkisi üzrə ehtiyatların çıxılması ilə oxşar depozitlər üzrə cari bazar dərəcələri ilə təmin edilmişdir..
- Müştərilərə kredit və avanslar sabit dərəcədə ödənilir. Belə kredit və avanslar üzrə Azərbaycanda heç bir fəal ikinci dərəcəli bazar olmadığına görə bu portfel üçün heç bir etibarlı bazar mövcud deyildir. Ədalətli dəyər ödəmə tarixi qalan sabit müddətə bərabər olan oxşar kreditlər üzrə hesabat tarixində mövcud bazar dərəcələrinə istinad edilməklə hesablanmışdır.
- Maliyyə investisiyaları - Digər ümumi gəlirlər vasitəsilə ədalətli dəyərdə olan maliyyə aktivləri adətən qiymətləndirmə üsulları və ya qiymətli modellər istifadə edilməklə qiymətləndirilir və birja fondlarında qeydə alınmamış səhmlərdən və qiymətlərdən ibarətdir, lakin belə məlumatların olmadığı halda, xüsusilə investisiya obyektinin aktivlərinin əsasən maliyyə xarakterli olduğu hallarda, uçota alına bilən dəyər məqbul qiymətləndirmə kimi hesab edilmişdir.
- Digər maliyyə aktivləri və öhdəlikləri əsasən qısa müddətli debitor borcları və haqqlarla təmsil edilir və beləliklə, balans dəyərinin onların ədalətli dəyər olması ehtimal edilir.
- Hesabat dövrünə bir ay qalmış müddətdə müddətli depozitlər üzrə müddətli depozitlərin balans dəyərinin (müştəri hesablarına və bankların depozitlərinə daxil edilmişdir) onların ədalətli dəyər olması ehtimal edilir. Digər müddətli depozitlərin ədalətli dəyəri oxşar depozitlər üzrə təklif edilən cari bazar dərəcələri ilə depozitlərin yerləşdirildiyi zaman bazar faizi dərəcələrinin tətbiq edilməsi ilə ehtimal edilir.

Aşağıdakı cədvəldə maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin balans dəyərinin onların ehtimal edilən ədalətli dəyəri ilə müqayisəsi verilmişdir:

	31 dekabr 2024-cü il		31 dekabr 2023-cü il	
	Qalıq dəyəri AZN	Ədalətli dəyər AZN	Qalıq dəyəri AZN	Ədalətli dəyər AZN
Maliyyə aktivləri				
Pul vəsaitləri və Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş vəsaitlər	41,967,963	41,967,963	50,877,743	50,877,743
Bankdan alınacaq vəsaitlər	424,357,816	424,357,816	425,940,834	425,940,834
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	290,713,423	290,713,423	250,329,877	250,329,877
Ədalətli dəyəri digər məcmu gəlirdə tanınan maliyyə aktivləri	1,621,651	1,621,651	2,007,979	2,007,979
Digər maliyyə aktivləri	9,406,200	9,406,200	8,921,941	8,921,941
	768,067,053	768,067,053	738,078,374	738,078,374
Maliyyə öhdəlikləri				
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankına qarşı öhdəlik	-	-	34,469	34,469
Banklar və dövlət qurumlarına qarşı öhdəlik	176,670,800	176,670,800	156,495,539	156,495,539
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	473,164,810	473,164,810	471,973,485	471,973,485
Digər maliyyə öhdəlikləri	7,802,463	7,802,463	5,598,899	5,598,899
	657,638,073	657,638,073	634,102,392	634,102,392

29 KAPİTALIN İDARƏ OLUNMASI

Kapitalın idarə olunması Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bank tərəfindən təyin olunmuş kapital tələbləri ilə uzlaşdığı halda Qrupun məqsədləri Qrupun fəaliyyətini davam etdirmək qabiliyyətini qorumaq və azı 10% (2023-cü il: 10%) kapital adekvatlığı əmsalına nail olmaq üçün kifayət qədər kapital bazasını saxlamaqdan ibarətdir.

Kapitalın uyğunluq nisbətinə nail olmaq üçün kifayət qədər kapital bazasını saxlamaqdır. ARMB tərəfindən təyin olunmuş kapitalın uyğunluq nisbəti ilə uzlaşan kapitalın idarə olunmasına Qrupun İdarə Heyətinin sədri, Baş maliyyə inzibatçısı, Baş mühasib, Daxili audit departamentinin direktoru və Müşahidə Şurasının sədri tərəfindən nəzərdən keçirilmiş və imzalanmış hesablamaların icmalı əsasında hazırlanan aylıq hesabatlarla nəzarət olunur.

ARMB tərəfindən təyin olunmuş cari kapital tələbləri əsasında banklar aşağıda qeyd olunan şərtlərə riayət etməlidirlər: (a) nizamnamə kapitalının minimal səviyyəsini 50,000,000 AZN olaraq saxlamaq (2023-cü il: 50,000,000 AZN); (b) minimal kapital və risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər ("nizamnamə kapitalının nisbəti") arasındakı nisbəti minimal olaraq göstərilmiş 10% -də və ya ondan yüksək faizdə saxlamaq (2023-cü il: 10%) və (c) 1-ci dərəcəli kapital və risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər arasındakı nisbəti ("1-ci dərəcəli kapital nisbəti") minimal olaraq göstərilmiş 5%-də və ya ondan yüksək faizdə saxlamaq (2023-cü il: 5%); (d) 2-ci dərəcəli kapital Məcmu kapitalın 50 faizdən çox olmamalıdır; (e) 2-ci dərəcəli kapital 1-ci dərəcəli kapitalın məbləğindən çox olmamalıdır. ARMB Bankın kapitalının normativ tələblərini müəyyən edir və onların yerinə yetirilməsinə nəzarət edir.

Bank, kapitalı kredit təşkilatları üçün qanunvericiliklə müəyyən edilmiş və onların maliyyə sabitliyini və davamlılığını təmin etmək məqsədi daşıyan əsas elementlər kimi tərif edir. ARMB-nin qüvvədə olan kapital normativlərinə uyğun olaraq, banklar risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlərin nisbətini (normativ kapital adekvatlığı əmsalı) təyin edilmiş minimal səviyyədən yuxarıda saxlamalıdır. Bank 31 dekabr 2024 və 31 dekabr 2023-cü il üzrə olan normativ kapital adekvatlığı əmsalı ilə uyğunlaşır. 31 dekabr tarixinə ARMB tərəfindən müəyyən edilmiş və qanuni prudensial qaydalarda bildirilmiş tələblərə əsasən kapital adekvatlığının hesablanması aşağıdakı kimidir:

AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI) 31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

29 KAPİTALIN İDARƏ OLUNMASI (DAVAMI)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr tarixinə ARMB-nin normativ tələblərinə əsasən kapital adekvatlığının hesablanması təqdim olunur:

	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
1-ci dərəcəli Kapital		
Nizamnamə kapitalı	60,000,000	60,000,000
Bölüşdürülməmiş mənfəət	49,380,782	44,261,583
Cəmi 1-ci dərəcəli kapital	109,380,782	104,261,583
1-ci dərəcəli kapitaldan tutulmalar		
Tərixə salınmış vergi aktivləri	(1,136,316)	(1,136,316)
Qeyri-maddi aktivlər	(1,435,567)	(1,536,992)
Tutulmalardan sonra cəmi 1-ci dərəcəli kapital	106,808,899	101,588,275
2-ci dərəcəli kapital		
Ümumi ehtiyatlar	5,043,685	4,939,974
Cari ilin mənfəəti	6,449,532	5,119,198
Cəmi 2-ci dərəcəli kapital	11,493,217	10,059,172
Tutulmalardan əvvəl məcmu kapital	118,302,116	111,647,447
Tutulmalar	(2,530,000)	(2,530,000)
Tutulmalardan sonra məcmu kapital	115,772,116	109,117,447
Risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş cəmi aktivlər:	502,556,652	503,254,284
1-ci dərəcəli kapitalın adekvatlıq əmsalı	21.25%	20.19%
Məcmu kapitalın adekvatlıq əmsalı	23.04%	21.68%

Bank həmçinin, Bazel 1 kimi tanınmış Kapitalın Ölçülməsi və Kapital Standartları üzrə Beynəlxalq Konvensiyada (1998-ci ilin aprel ayında qəbul edilmiş düzəlişlərlə) və bazar risklərinin daxil edilməsi üzrə Kapital Sazişinə Düzəlişdə (2007-ci ilin noyabr ayında qəbul edilmiş düzəlişlərlə) müəyyən edildiyi kimi, Bazel Sazişinə uyğun olaraq hesablanmış kapital adekvatlığı səviyyələrinə nəzarət edir.

AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI) 31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

29 KAPİTALIN İDARƏ OLUNMASI (DAVAMI)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr tarixinə Bazəl Sazişinin tələblərinə uyğun olaraq hesablanmış kapital mövqeyinin tərkibi təqdim olunur:

	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
1-ci dərəcəli kapital		
Nizamnamə kapitalı	60,000,000	60,000,000
Bölüşdürülməmiş mənfəət	54,207,863	47,697,887
Xəzinə səhmləri	(344,900)	(344,900)
Cəmi Kapital	113,862,963	107,352,987
Risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər	502,556,652	503,254,284
Cəmi risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər	502,556,652	
Cəmi kapitalın risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlərə nisbəti	22.66%	21.33%

Risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər hər bir aktiv və kontragentlə bağlı kredit, bazar və digər risklərin xarakterinə uyğun olaraq təsnifləşdirilmiş və onların hesablanması əks edən risk dərəcələri sisteminə əsasən qiymətləndirilir. Bu zaman müvafiq girov və ya zəmanətlər nəzərə alınır. Eyni prosedur, potensial itkilərin gözlənilməyən xarakterini əks etmək üçün qəbul edilən bəzi düzəlişlərlə, uçota alınmamış müqavilə öhdəliklərinə də tətbiq olunur. Bank üzərinə götürdüyü öhdəliklərlə əlaqədar olaraq Bazəl Sazişinə uyğun olaraq hesablanmış minimal kapital adekvatlığı tələblərinə cavab verir.

Cəmi normativ kapitala MHBS-a uyğun kapitalın üzləşdirilməsi

Cədvəl Bankın 31 dekabr 2024-cü il tarixində tamamlanan il üzrə maliyyə hesabatlarının istifadəçilərinə əlavə məlumat vermək niyyəti daşıyır və Maliyyə Hesabatının Beynəlxalq Standartları (MHBS) əsasında tələb edilmir. Aşağıdakı cədvəl 31 dekabr 2024-cü il tarixinə Bankın MHBS-a uyğun hazırlanmış maliyyə hesabatlarında və Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının qayda və qanunlarına əsasən müəyyən edilmiş cəmi normativ kapitalda ("normativ kapital") xalis aktivlərin tərkibində olan fərqləri əhatə edir.

	31 dekabr 2024-cü il AZN	31 dekabr 2023-cü il AZN
Cəmi normativ bölüşdürülməmiş mənfəət (dövriyyə balansına görə)	55,830,314	49,380,782
Cəmi normativ bölüşdürülməmiş mənfəət və MHBS kapitalı arasında fərqlər:		
Keçmiş illərin düzəlişləri	(1,682,895)	(1,631,461)
Kreditlər, avanslar və qarantıya təminatı (GKZ düzəlişi)	182,099	240,403
Haqq və komissiya gəlirləri	18,270	(30,589)
Əməliyyat xərcləri	(46,932)	9,316
Digər gəlirlər (xərclər)	2,500	1,736
Təxirə salınmış vergi (xərci)/gəliri	(102,104)	(284,058)
Mənfəət verigisi	(2,500)	(1,736)
Törəmə müəssisənin bölüşdürülməmiş qazancı (qrup hesabatı)	9,111	13,494
MHBS-a uyğun xalis bölüşdürülməmiş mənfəət	54,207,863	47,697,887

30 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ

Qrupun fəaliyyəti üçün risklərin idarə edilməsi Qrup əməliyyatlarının mühüm elementini təşkil edir. Qrupun əməliyyatlarına təsir göstərəcək əsas risklər aşağıdakılardan ibarətdir:

- Kredit riski;
- Likvidlik riski;
- Bazar riski.

Qrupun rəhbərliyi anlayır ki, səmərəli və effektiv risklərin idarə olunması sisteminə malik olmaq vacib şərtidir. Bu məqsədlə, Qrup rəhbərliyi risklərin idarə olunması qrupu yaratmışdır. Bu qrupun əsas məqsədi Qrupu ehtimal edilən risklərə qarşı qorumaq və ona qarşıda qoyulan hədəflərə çatmaq imkanı yaratmaqdır. Risklərin idarə olunması qrupu vasitəsilə Qrupun rəhbərliyi, aşağıdakı risklərin idarə olunmasına nəzarət edir:

Kredit riski

Bir tərəfin maliyyə aləti üzrə öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədiyi zaman və maliyyə zərərləri ilə nəticələnə bilən hallarda Qrup kredit riskinə məruz qalır. Kredit riskinə məruz qalma halları Qrupun verilmiş kreditlər və digər əməliyyatlar nəticəsində maliyyə aktivlərini istifadə edən zaman yaranır.

Riskin idarə edilməsi və ona nəzarət müəyyən olunmuş səlahiyyətlər çərçivəsində Qrupun Müşahidə Şurası və İdarə Heyəti tərəfindən yerinə yetirilir. Riskin gündəlik idarə edilməsi Kredit Departamentinin rəhbərliyi və kredit bölmələri tərəfindən həyata keçirilir.

Qrup bir borcalan və ya bir qrup borcalanlar ilə bağlı və sənaye seqmentləri üzrə qəbul edilmiş risk məbləğlərini günlük və periodik əsasda izləyərək üzərinə götürdüyü kredit risklərini səviyyələrə bölərək idarə etməkdədir. Müşahidə Şurası və İdarə Heyəti hər borcalan tərəfindən və məhsul üzrə (sənaye sahəsi) yaranan kredit riski dərəcəsi üçün limitlərə nəzarət edir. Banklar və brokerlər də daxil olmaqla hər hansı bir borcalan üzrə təsir Müşahidə Şurası və İdarə Heyəti tərəfindən qoyulan təsirləri əhatə edən sub-limitlərlə məhdudlaşdırılır. Məhdudiyyətlər üzrə faktiki təsirin gündəlik monitorinqi aparılır.

Müvafiq hallarda və ümumiyyətlə bir çox kredit ayırmalarında Qrup girov və korporativ təminatlar və şəxsi zəmanətlər götürür ki, bunların cüzi hissəsi şəxsi kreditlərdir və onlar üzrə belə şərtlər qəbul edilmir. Belə risklər davamlı şəkildə tənzimlənir və ildə bir dəfə və ya daha tez-tez yoxlanılır.

Kreditin uzadılması öhdəlikləri kreditin istifadə olunmamış hissələrinin kreditlər, zəmanətlər və ya akkreditiv şəkildə ifadə olunmasıdır. Şərti maliyyə alətlərinin kredit riski qarşı tərəfin müqavilənin şərtlərini yerinə yetirə bilməməsindən yaranan zərərlər kimi müəyyən olunur. Kreditin uzadılması öhdəliklərinin kredit riski ilə bağlı Qrup ümumi istifadə olunmamış öhdəliklərin məbləği həcmində itkilərə məruz qala bilər. Bununla belə, itkinin təxmini miqdarı ümumi istifadə olunmamış kredit üzrə öhdəlikdən az olur, çünki kredit məbləğinin artırılması bir çox hallarda müştərinin müəyyən kredit standartlarına cavab verməsindən asılı olur. Bank şərti öhdəliklərin müddətinin başa çatması tarixlərinə nəzarət edir, çünki uzunmüddətli öhdəliklər ümumilikdə qısamüddətli öhdəliklərə nisbətən daha yüksək kredit riski daşıyır.

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

30 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Kredit riskinə maksimal məruzqalma həddi

Qrupun kredit riskinə məruzqalma həddi əhəmiyyətli dərəcədə dəyişir və həm fərdi risklərdən, həm də ümumi bazar iqtisadiyyatı risklərindən asılıdır.

Aşağıdakı cədvəldə balans hesabatı, eləcə də balansdan kənar hesabatda əks etdirilən maliyyə aktivləri ilə bağlı kredit riskinə maksimal məruzqalma həddi göstərilir. Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilən maliyyə aktivləri halında kredit riskinə maksimal məruzqalma həddi həmin aktivlərin hər hansı əvəzləşdirmədən və girov sövdələşməsindən qabaq balans dəyərində bərabərdir. Qrupun şərti öhdəlikləri və kreditin ayrılması ilə bağlı öhdəlik üzrə kredit riskinə maksimal məruzqalma həddi isə, qarşı tərəfin öhdəliklərini yerinə yetirmədiyi təqdirdə həmin alətlərin müqavilə üzrə məbləğlərindən ibarət olur ki, bu halda da qarşı iddialar, girov və təminatlar dəyərini itirir.

Kredit riskinə maksimal məruzqalma həddi

	Maksimal risk AZN	Əvəzləşdirmə/ depozitlər AZN	Əvəzləşdirmə- dən sonra xalis risk AZN	Təmin edilmiş kreditlər AZN	Xalis risk AZN
31 dekabr 2024-cü il					
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş vəsaitlər	27,684,949	-	27,684,949	-	27,684,949
Banklardan alınacaq vəsaitlər	424,357,816	-	424,357,816	-	424,357,816
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	290,713,423	(229,503,626)	61,209,797	(42,773,716)	18,436,081
Digər məcmu gəlirdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivləri	1,621,651	-	1,621,651	-	1,621,651
Digər maliyyə aktivləri	9,406,200	-	9,406,200	-	9,406,200
Zəmanətlər və oxşar öhdəliklər	36,851,801	(21,716,048)	15,135,753	(15,135,753)	-
Kreditlər və istifadə edilməmiş kredit xətləri üzrə öhdəliklər	24,363,437	-	24,363,437	(24,363,437)	-
	814,999,277	(251,219,674)	563,779,603	(82,272,906)	481,506,697
31 dekabr 2023-cü il					
Pul vəsaitləri və Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş vəsaitlər	33,179,755	-	33,179,755	-	33,179,755
Banklardan alınacaq vəsaitlər	425,940,834	-	425,940,834	-	425,940,834
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	250,329,877	(201,964,075)	48,365,802	(39,399,990)	8,965,812
Digər məcmu gəlirdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivləri	2,007,979	-	2,007,979	-	2,007,979
Digər maliyyə aktivləri	8,921,941	-	8,921,941	-	8,921,941
Zəmanətlər və oxşar öhdəliklər	39,358,093	(29,518,064)	9,840,029	(9,840,029)	-
Kreditlər və istifadə edilməmiş kredit xətləri üzrə öhdəliklər	23,966,560	-	23,966,560	(23,966,560)	-
	783,705,039	(231,482,139)	552,222,900	(73,206,579)	479,016,321

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
30 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)**Balansdan kənar risk**

Qrup balans uçotu halında olduğu kimi, əsas etibarlı ilə, balansdan kənar müddəalar halında da risklərin idarəedilməsi üzrə eyni siyasətləri tətbiq edir. Kreditlərin ayrılmasına öhdəliklər halında isə, həmçinin kredit və avanslar halında olduğu kimi, müştərilər və qarşı tərəflər ilə bağlı eyni kredit riskinin idarəedilməsi siyasətləri tətbiq olunur. Girov qarşı tərəfin imkanları və əməliyyatın mahiyyətindən asılı olaraq tələb edilə bilər.

Coğrafi konsentrasiya

Risqləri İdarəetmə Komitəsi həmçinin qanunvericilik və tənzimləmə sahəsindəki risklərin idarə edilməsinə və bu risklərin Qrupun fəaliyyətinə təsirinə nəzarət edir. Bu nəzarət mexanizmi Qrupa Azərbaycan Respublikasındakı investisiya mühitinin dəyişməsindən yaranan ehtimal edilən zərərləri minimum həddə salmağa şərait yaradır.

Qrupun konsolidə edilmiş aktiv və öhdəliklərin coğrafi konsentrasiyası aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

31 dekabr 2024-cü il	Azərbaycan Respublikası	İƏİT ölkələri	Qeyri İƏİT ölkələri	31 dekabr 2023-cü il tarixinə
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	AZN	AZN	AZN	AZN
Pul vəsaitləri və Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş vəsaitlər	41,967,963	-	-	41,967,963
Banklardan alınacaq vəsaitlər	190,585,849	190,816,379	42,955,588	424,357,816
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	290,713,423	-	-	290,713,423
Digər məcmu gəlirdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivləri	1,621,651	-	-	1,621,651
Digər maliyyə aktivləri	9,406,200	-	-	9,406,200
	534,295,086	190,816,379	42,955,588	768,067,053
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankına qarşı öhdəlik	-	-	-	-
Banklar və dövlət qurumlarına qarşı öhdəlik	36,012,930	140,657,870	-	176,670,800
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	444,544,880	-	28,619,930	473,164,810
Digər maliyyə öhdəlikləri	7,802,463	-	-	7,802,463
	488,360,273	140,657,870	28,619,930	657,638,073
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ALƏTLƏRİ				
ÜZRƏ XALIS MÖVQE	45,934,813	50,158,509	14,335,658	110,428,980

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

30 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Coğrafi konsentrasiya (davamı)

31 dekabr 2023-cü il	Azərbaycan Respublikası	İƏİT ölkələri	Qeyri İƏİT ölkələri	31 dekabr 2023-cü il tarixinə
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	AZN	AZN	AZN	AZN
Pul vəsaitləri və Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş vəsaitlər	50,877,743	-	-	50,877,743
Banklardan alınacaq vəsaitlər	190,403,586	176,263,547	59,273,701	425,940,834
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	250,329,877	-	-	250,329,877
Digər məcmu gəlirdə ədalətli dəyərində tanınan malıyyə aktivləri	2,007,979	-	-	2,007,979
Digər malıyyə aktivləri	8,921,941	-	-	8,921,941
	502,541,126	176,263,547	59,273,701	738,078,374
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankına qarşı öhdəlik	34,469			34,469
Banklar və dövlət qurumlarına qarşı öhdəlik	36,810,510	119,685,029	-	156,495,539
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	443,353,555	-	28,619,930	471,973,485
Digər malıyyə öhdəlikləri	5,598,899	-	-	5,598,899
	485,797,433	119,685,029	28,619,930	634,102,392
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ALƏTLƏRİ ÜZRƏ XALIS MÖVQE	16,743,693	56,578,518	30,653,771	103,975,982

Qrup heç bir derivativ əməliyyatlarla məşğul deyil.

Girov

Tələb olunan girovun məbləği və növü qarşı tərəf ilə bağlı kredit riskinin qiymətləndirilməsindən asılı olaraq müəyyənləşdirilir. Girov növlərinin qəbul edilə bilməsi və qiymətləndirmə parametrlərinə dair qaydalar tətbiq olunur.

Qəbul edilən əsas girov növlərinə aşağıdakılar aiddir:

- Kommersiya kreditləri halında, daşınmaz və daşınan əmlak vasitələri, avadanlıq, zəmanətlərə qarşı girov hüququ
- Ticarət kreditlərin verilməsi halında, yaşayış sahəsinin ipotekası qoyulmuş girov.

Rəhbərlik girovun bazar dəyərini müşahidə altında saxlayır, baza sazişinə əsasən əlavə girov tələb edir, habelə dəyərsizləşmə zərəri üçün ehtiyatın müvafiq məbləğdə olduğunu təhlil etdiyi müddətdə aldığı girovun bazar qiymətlərinin monitorinqini aparır.

Malıyyə aktivinin sinfinə görə kredit keyfiyyəti

Qrup beynəlxalq agentliklər tərəfindən reyting dərəcəsi müəyyən edilməmiş qarşı tərəflərlə bir çox sövdələşmələr bağlayır. Qrup qarşı tərəflərin beynəlxalq reyting agentliklərinin təqdim etdiyi reyting göstəriciləri ilə müqayisə oluna biləcək səviyyədə reyting dərəcələrini müəyyən etməyə imkan yaradan daxili modellərini işləyib hazırlamışdır. Korporativ borcalanları qiymətləndirmək məqsədilə Qrupda borcalanlar müvafiq borcalan və zəmanət kateqoriyalarına aid edilməklə ödəniş qabiliyyətləri dərəcələndirilməkdədir.

Bu metod borcalanın öhdəliklərini icra etmə dərəcəsini, eləcə də kredit üzrə girovun kifayətliliyini hesablamaq və təyin etmək/təsdiqləmək imkanını verir. Sistem borcalanın əsas fəaliyyət göstəricilərindən asılı laraq verilmiş standartın obyektivliyinin yetərli olmadığı təqdirdə mütəxəssis tərəfindən cüzi düzəliş ediləcəyi ehtimal olunmaqla keyfiyyət qiymətləndirilməsi modelinə əsaslanır

30 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)**Maliyyə aktivinin sinfinə görə kredit keyfiyyəti (davamı)**

Metod aşağıdakı meyarlar əsasında borcalanın müvafiq kateqoriya üzrə dərəcəsinin müəyyənləşdirilməsini nəzərdə tutur: borcalanın bazar göstəriciləri, qudvil, kredit tarixi, məlumatın şəffaflığı və mötəbərliyi, biznes fəaliyyəti və müəssisələrin fəaliyyət mühiti haqqında məlumat, Qrup və borcalan arasında münasibətlər, borcalanın maliyyə vəziyyəti, biznes fəaliyyəti və təqdim edilmiş girov. Maliyyə vəziyyəti və biznes fəaliyyəti ən vacib meyarlardır. Buna görə də keyfiyyət qiymətləndirilməsi modeli borcalanın və kreditin ümumi qiymətləndirilməsi üçün şərait yaradır.

Borcalanın keyfiyyət üzrə qiymətləndirilməsi modeli Qrupda kiçik və orta ölçülü müəssisələrə kreditlər ilə bağlı qiymətləndirmənin aparılması və belə kreditlərin ayrılmasına dair qərar verilməsi məqsədilə işlənib hazırlanmışdır. Keyfiyyət qiymətləndirilməsi modeli adi kredit məhsulları ilə əlaqədar olaraq hazırlanmış və borcalanların əsas fəaliyyət göstəricilərindən ibarətdir: maliyyə vəziyyəti, borcalanla münasibətlər, idarəetmə keyfiyyəti, məqsədyönlü istifadə, yerləşmə, kredit tarixi, girov və sair.

Borcalanın parametrlərinə əsaslanan keyfiyyətin qiymətləndirilməsi kredit ilə bağlı qərar qəbul etmə prosesinin əsas amillərindən biridir.

Fərdi borcalanların qiymətləndirilməsi metodologiyası aşağıdakı meyarlara əsaslanır: təhsil, məşğulluq, maliyyə durumu, kredit tarixi, borcalanın sahib olduğu əmlak. Kreditin maksimal həddi əldə edilmiş məlumata əsasən hesablanır. Kreditin maksimal həddi borcalana borclanma əmsali əsasında hesablanır.

Maliyyə aktivinin sinfinə görə kredit keyfiyyəti

Qrup daxili metodologiyalarını korporativ kreditlərə və fiziki şəxslərə verilən kredit qruplarına qarşı tətbiq edir. Keyfiyyətin qiymətləndirilməsi metodologiyaları müəyyən məhsullar üçün xüsusi olaraq hazırlanıb və kredit müddətinin müxtəlif mərhələlərində tətbiq olunur. Nəticə etibarı ilə isə maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidə edilmiş hesabat üzrə müştərilərə verilmiş kreditlərin ödənilməmiş qalıqlarına uyğun gələn çarpaz məhsul keyfiyyətinin qiymətləndirilməsi ilə müqayisə aparılması mümkün olmur. Bu kimi bir çox müfəssəl məlumatlar təqdim olunmur.

Müştərilərə verilmiş kreditlərdən başqa digər maliyyə aktivləri onlara Fitch, Standard & Poor's və Moody's kimi beynəlxalq səviyyədə tanınmış agentliklər tərəfindən verilən kredit reytinginə görə dərəcələrə bölünür. AAA mümkün ən yüksək reyting dərəcəsi hesab edilir. İnvestisiya dərəcəli maliyyə aktivlərinin reytingi AAA-dan BBB-ya kimi dəyişir. Reytingi BBB-dan aşağı olan maliyyə aktivləri qeyri-investisiya dərəcəli aktiv kimi təsnifləşdirilir.

Likvidlik riski

Likvidlik riski ödənilməli olduğu dövrdə depozitlərin çıxarılması tələbi və maliyyə alətləri ilə bağlı digər maliyyə öhdəliklərinin qarşılınması üçün kifayət qədər vəsaitlərin mövcud olması ilə bağlı riskdir.

Xəzinədarlıq belə növ riskləri ödəniş müddətinin təhlili yolu ilə nəzarətdə saxlamaqla Bankın növbəti maliyyə ili üçün strategiyasını müəyyənləşdirir. Cari likvidlik onun saxlanılması və pul vəsaitləri axınının optimallaşdırılması üçün valyuta bazarında ticarət əməliyyatlarında iştirak edən Xəzinədarlıq departamenti tərəfindən idarə olunur.

Likvidlik riskini idarə etmək üçün Qrup aktivlər/öhdəliklərin idarə olunması prosesinin bir hissəsi olaraq müştərilər və bank əməliyyatları üzrə gözlənilən gələcək pul vəsaitləri axınlarının gündəlik monitorinqini həyata keçirir. İdarə heyəti depozitlərin çıxarılması tələbinin qarşılınması üçün ödənilmə müddəti çatmış vəsaitlər üzrə minimal məbləğ həddlərini və belə tələblərin gözlənilməz məbləğlərdə irəli sürüldüyü təqdirdə təmin edilməsi üçün istifadəyə hazır olmalı banklar arası və digər borc vəsaitlərinin minimal məbləğinə qarşı məhdudiyyətlər müəyyənləşdirir.

AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI AÇIQ SƏHMƏDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

30 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Likvidlik riski

Likvidlik riskinin təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir. Aşağıdakı təqdimat Qrupun əsas idarəedici şəxsinə Qrupdaxilində təqdim olunmuş məlumatlara əsaslanır .

	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Qeyri- müəyyən	31 dekabr 2024-cü il Cəmi AZN
	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ							
Sabit faiz dərəcəli alətlər							
Banklardan alınacaq vəsaitlər	42,376,442	70,850,542	258,029,968	49,171,494	-	-	420,428,446
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	12,864,526	15,543,964	180,672,530	55,875,471	25,756,932	-	290,713,423
Cəmi sabit faiz gəliri gətirən aktivlər	55,240,968	86,394,506	438,702,498	105,046,965	25,756,932	-	711,141,869
Faiz hesablanmayan maliyyə aktivləri							
Pul vəsaitləri və Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş vəsaitlər	41,967,963	-	-	-	-	-	41,967,963
Banklardan alınacaq vəsaitlər	3,929,370	-	-	-	-	-	3,929,370
Digər məcmu gəlirdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivləri	1,621,651	-	-	-	-	-	1,621,651
Digər maliyyə aktivləri	9,406,200	-	-	-	-	-	9,406,200
Cəmi faiz hesablanmayan aktivlər	56,925,184	-	-	-	-	-	56,925,184
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə aktivləri	112,166,152	86,394,506	438,702,498	105,046,965	25,756,932	-	768,067,053

AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI AÇIQ SƏHMƏDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

30 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Likvidlik riski

	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Qeyri- müəyyən	31 dekabr 2024-cü il Cəmi
	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ							
Sabit faiz dərəcəli alətlər							
Azərbaycan Respublikasının							
Mərkəzi Bankına qarşı öhdəlik	-	-	-	-	-	-	-
Banklar və dövlət qurumlarına qarşı öhdəlik	17,833,785	16,110,473	111,283,236	17,150,347	14,292,959	-	176,670,800
Müştərilər tərəfində yerləşdirilmiş depozitlər	29,274,131	102,499,477	241,054,121	119,390	-	-	372,947,119
Digər maliyyə öhdəlikləri	23,085	41,740	200,761	647,926	-	-	913,512
Cəmi sabit faiz gəliri gətirən öhdəliklər	47,131,001	118,651,690	352,538,118	17,917,663	14,292,959	-	550,531,431
Faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri							
Banklar və dövlət qurumları tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	-	-	-	-	-	-	-
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	92,102,848	-	-	-	8,114,843	-	100,217,691
Digər maliyyə öhdəlikləri	6,888,951	-	-	-	-	-	6,888,951
Cəmi faiz hesablanmayan öhdəliklər	98,991,799	-	-	-	8,114,843	-	107,106,642
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə öhdəlikləri	146,122,800	118,651,690	352,538,118	17,917,663	22,407,802	-	657,638,073
Faiz dərəcəsi boşluğu	8,109,967	(32,257,184)	86,164,380	87,129,302	11,463,973		
Yığılmış faiz dərəcəsi boşluğu	8,109,967	(24,147,217)	62,017,163	149,146,465	160,610,438		
Likvidlik boşluğu	(33,956,648)	(32,257,184)	86,164,380	87,129,302	3,349,130		
Yığılmış likvidlik boşluğu	(33,956,648)	(66,213,832)	19,950,548	107,079,850	110,428,980		

AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI AÇIQ SƏHMƏDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

30 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Likvidlik riski

	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Qeyri- müəyyən	31 dekabr 2023-cü il Cəmi AZN
	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ							
Sabit faiz dərəcəli alətlər							
Banklardan alınacaq vəsaitlər	24,316,820	71,658,102	62,265,144	254,345,069	-	-	412,585,135
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	24,889,301	9,090,251	154,745,260	44,888,301	16,716,764	-	250,329,877
Cəmi sabit faiz gəliri gətirən aktivlər	49,206,121	80,748,353	217,010,404	299,233,370	16,716,764	-	662,915,012
Faiz hesablanmayan maliyyə aktivləri							
Pul vəsaitləri və Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş vəsaitlər	50,877,743	-	-	-	-	-	50,877,743
Banklardan alınacaq vəsaitlər	13,355,699	-	-	-	-	-	13,355,699
Digər məcmu gəlirdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivləri	2,007,979	-	-	-	-	-	2,007,979
Digər maliyyə aktivləri	8,921,941	-	-	-	-	-	8,921,941
Cəmi faiz hesablanmayan aktivlər	75,163,362	-	-	-	-	-	75,163,362
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə aktivləri	124,369,483	80,748,353	217,010,404	299,233,370	16,716,764	-	738,078,374

AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

30 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Likvidlik riski

	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Qeyri- müəyyən	31 dekabr 2023-cü il Cəmi
	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ							
Sabit faiz dərəcəli alətlər							
Azərbaycan Respublikasının							
Mərkəzi Bankına qarşı öhdəlik	-	-	34,469	-	-	-	34,469
Banklar və dövlət qurumlarına qarşı öhdəlik	607,398	7,997,654	115,817,585	9,681,723	22,391,177	-	156,495,537
Müştərilər tərəfində yerləşdirilmiş depozitlər	67,419	55,902,057	90,255,643	194,275,564	-	-	340,500,683
Digər maliyyə öhdəlikləri	23,695	25,971	112,777	495,458	-	-	657,901
Cəmi sabit faiz gəliri gətirən öhdəliklər	698,512	63,925,682	206,220,474	204,452,745	22,391,177	-	497,688,590
Faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri							
Banklar və dövlət qurumları tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	2	-	-	-	-	-	2
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	103,035,528	-	-	-	28,437,274	-	131,472,802
Digər maliyyə öhdəlikləri	4,940,998	-	-	-	-	-	4,940,998
Cəmi faiz hesablanmayan öhdəliklər	107,976,528	-	-	-	28,437,274	-	136,413,802
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə öhdəlikləri	108,675,040	63,925,682	206,220,474	204,452,745	50,828,451	-	634,102,392
Faiz dərəcəsi boşluğu	48,507,609	16,822,671	10,789,930	94,780,625	(5,674,413)		
Yığılmış faiz dərəcəsi boşluğu	48,507,609	65,330,280	76,120,210	170,900,835	165,226,422		
Likvidlik boşluğu	15,694,443	16,822,671	10,789,930	94,780,625	(34,111,687)		
Yığılmış likvidlik boşluğu	15,694,443	32,517,114	43,307,044	138,087,669	103,975,982		

AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI AÇIQ SƏHMƏDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

30 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Likvidlilik riski

Yuxarıdakı cədvəldə ödəmə müddətinədək olan şərtlər müqavilə şərtlərinə uyğundur. Lakin, fiziki şəxslər qüvvədə olan qanunvericiliyə əsasən müddətdən öncə depozit müqaviləsini ləğv etmək hüquqlarına malikdirlər.

Aşağıdakı cədvəllərdə Qrupun geri ödəniş müddətləri razılaşdırılmış qeyri-derivativ maliyyə öhdəliklərinin müqavilə üzrə qalan ödəniş müddətlərinin təfərrüatları göstərilir. Cədvəllər Qrupdan ödəniş etməsinin tələb oluna biləcəyi ən erkən tarix əsasında maliyyə öhdəliklərinin diskontlaşdırılmamış pul hərəkəti üzrə tərtib edilmişdir. Cədvəllərdə həm faiz, həm də əsas pul hərəkəti məbləğləri göstərilir. Faiz hərəkəti dəyişən faiz dərəcələr üzrə baş verdiyi halda, diskontlaşdırılmamış məbləğlər hesabat dövrünün sonunda faiz dərəcəsi ayrısı əsasında müəyyən olunur. Müqavilə üzrə ödəniş müddəti Qrupdan ödəniş etməsinin tələb oluna biləcəyi ən erkən tarixə əsasən müəyyən olunur.

	Orta çəkili effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Qeyri-müəyyən	31 dekabr 2024-cü il Cəmi
		AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ								
Sabit faiz dərəcəli alətlər								
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankına qarşı öhdəlik		-	-	-	-	-	-	-
Banklar və dövlət qurumlarına qarşı öhdəlik	4.54%	17,833,785	16,110,473	111,283,236	17,150,347	14,292,959	-	176,670,800
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	3.17%	29,274,131	102,499,477	241,054,121	119,390	-	-	372,947,119
Digər maliyyə öhdəlikləri	20.03%	23,085	41,740	200,761	647,926	-	-	913,512
Cəmi sabit faiz gəliri gətirən öhdəliklər		47,131,001	118,651,690	352,538,118	17,917,663	14,292,959	-	550,531,431
Faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri								
Banklar və dövlət qurumlarına qarşı öhdəlik		-	-	-	-	-	-	-
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər		92,102,848	-	-	-	8,114,843	-	100,217,691
Digər maliyyə öhdəlikləri		6,888,951	-	-	-	-	-	6,888,951
Maliyyə zəmanətləri üzrə öhdəliklər		13,791,784	6,546,562	16,287,455	226,000	-	-	36,851,801
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xəttləri üzrə öhdəliklər		200,000	15,000	19,824,142	4,324,295	-	-	24,363,437
Cəmi faiz hesablanmayan öhdəliklər və təəhhüdlər		112,983,583	6,561,562	36,111,597	4,550,295	8,114,843	-	168,321,880
Cəmi maliyyə öhdəlikləri və təəhhüdlər		160,114,584	125,213,252	388,649,715	22,467,958	22,407,802	-	718,853,311

AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI AÇIQ SƏHMƏDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

30 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Likvidlilik riski

	Orta çəkili effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən Qeyri-müəyyən artıq	31 dekabr 2023-cü il Cəmi
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ		AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN
Sabit faiz dərəcəli alətlər							
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankına qarşı öhdəlik	0.10%	-	-	34,469	-	-	34,469
Banklar və dövlət qurumlarına qarşı öhdəlik	4.27%	607,398	7,997,654	115,817,585	9,681,723	22,391,177	156,495,537
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	3.48%	67,419	55,902,057	90,255,643	194,275,564	-	340,500,683
Digər maliyyə öhdəlikləri	20.03%	23,695	25,971	112,777	495,458	-	657,901
Cəmi sabit faiz gəliri gətirən öhdəliklər		698,512	63,925,682	206,220,474	204,452,745	22,391,177	497,688,590
Faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri							
Banklar və dövlət qurumlarına qarşı öhdəlik		2	-	-	-	-	2
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər		103,035,528	-	-	-	28,437,274	131,472,802
Digər maliyyə öhdəlikləri		4,940,998	-	-	-	-	4,940,998
Maliyyə zəmanətləri üzrə öhdəliklər		10,221,690	10,446,525	16,684,680	2,005,198	-	39,358,093
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xəttləri üzrə öhdəliklər		-	-	2,534,891	21,431,669	-	23,966,560
Cəmi faiz hesablanmayan öhdəliklər və təəhhüdlər		118,198,218	10,446,525	19,219,571	23,436,867	28,437,274	199,738,455
Cəmi maliyyə öhdəlikləri və təəhhüdlər		118,896,730	74,372,207	225,440,045	227,889,612	50,828,451	697,427,045

Yuxarıdakı maliyyə zəmanəti müqavilələri üzrə daxil edilmiş məbləğlər zəmanət üzrə qarşı tərəfin tələbi ilə tam zəmanəti verilmiş məbləğ üzrə razılaşmaya əsasən Qrupun ödəməli olacağı maksimum məbləğdir.

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

30 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Bazar riski

Bazar qiymətlərinin faiz dərəcələrinin dəyişmələrinin səviyyəsindən Qrupun mənfəətinə və ya kapitalına və ya biznes hədəflərinə çatmasına mənfi təsir göstərmək riskidir. Bazar riskinə faiz dərəcəsində, xarici valyuta məzənnələrində və qiymətləndirmədəki dəyişmələrdən yaranan və Qrupun məruz qaldığı bənzəri risklər aiddir. Risklərin Qrup tərəfindən qiymətləndirilməsində və Qrupun məruz qaldığı bazar risklərində əhəmiyyətli dəyişikliklər olmamışdır.

Sabit və dəyişən dərəcələrlə vəsaitləri cəlb etdiyi üçün Qrup faiz dərəcəsi riskinə məruzdur. Risk sabit və dəyişən borc dərəcələrinin müvafiq balanslaşdırılması ilə idarə olunur.

Xəzinədarlıq, Qrupu müsbət faiz marjası ilə təmin edən faiz dərəcəsi mövqeyinə uyğunlaşdıraraq faiz riskini və bazar riskini idarə edir. Xəzinədarlıq departamenti eləcə də Qrupun cari maliyyə təqdimatının monitorinqini keçirir, Qrupun faiz dərəcəsinin dəyişdirilməsinə dair həssaslığını və onun Qrup mənfəətinə təsirini təxmin edir.

Qrupun kredit sazişlərinin və digər maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin əksəriyyəti sabit faiz dərəcəsi daşıyır və borcverənin seçmə hüququ əsasında faiz dərəcəsinin dəyişməsinə nəzərdə tutan müqavilə bəndləri mövcuddur. Qrup faiz dərəcəsi marjasının monitorinqini keçirir və bu səbəbdən zəruri faiz dərəcəsi riskinə və ya əhəmiyyətli pul vəsaitləri axımına məruz qalmadığını hesab edir.

Faiz dərəcəsi riski

Qrup faiz dərəcəsinin ədalətli dəyəri riskini bazar şəraitində mənfi dəyişmələr nəticəsində yarana bilən potensial zərərlərin mütəmadi təxminlərini edir. İdarə Heyəti, Qrupun cari maliyyə fəaliyyətinin monitorinqini keçirir, Qrupun faiz dərəcəsinin dəyişdirilməsinə dair həssaslığını və bunun Qrup mənfəətinə təsirini təxmin edir.

Aşağıdakı cədvəl “risk göstəricisinin ehtimal edilən mümkün dəyişməsi” üsulu ilə hesablanmış və faizlərin dəyişməsinə Qrupun həssaslığını əks etdirir. Bu dəyişikliklərin həddi rəhbərlik tərəfindən təyin edilir və onlara təqdim edilən risk hesabatlarında öz əksini tapır.

Vergidən əvvəlki mənfəətə təsiri:

	31 dekabr 2024-cü il tarixinə		31 dekabr 2023-cü il tarixinə	
	Faiz dərəcəsi +1	Faiz dərəcəsi -1	Faiz dərəcəsi +1	Faiz dərəcəsi -1
Maliyyə aktivləri:	7,111,419	(7,111,419)	6,629,150	(6,629,150)
Maliyyə öhdəlikləri:	(5,505,314)	5,505,314	(4,976,886)	4,976,886
Mənfəət vergisindən əvvəl xalis təsir	1,606,105	(1,606,105)	1,652,264	(1,652,264)

AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ**KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ****30 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)****Xarici valyuta riski**

Məzənnə fərqlərindən asılı olaraq maliyyə alətinin dəyərindəki dəyişmələr xarici valyuta riski adlanır. Qrupun maliyyə vəziyyəti və pul vəsaitlərinin hərəkəti mövcud valyuta məzənnələrinin dəyişməsi zamanı belə risklərin təsirinə məruz qalır.

Xəzinədarlıq manatın devalvasiya səviyyəsinin qiymətləndirilməsi və Qrupa milli valyutaya münasibətdə xarici valyuta kurslarının əhəmiyyətli dərəcədə oynamasından yaranan itkilərin minimallaşdırılması imkanı verən digər makroiqtisadi göstəricilərin əsasında açıq valyuta mövqeyinin idarə olunması yolu ilə valyuta riskini nəzarətdə saxlayır. Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının tələblərinə uyğunluğunu təmin etmək məqsədilə Xəzinədarlıq departamenti Qrupun açıq valyuta mövqeyinin gündəlik olaraq monitorinqini həyata keçirir. Maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin saxlanıldığı başlıca valyutalar üzrə Qrupun açıq mövqeyi aşağıdakı cədvəldə təqdim edilmişdir:

	Azərbaycan manatı	ABŞ dolları 1 ABŞ dolları = 1.7000 manat	Avro 1 Avro = 1.7724 manat	GBP 1GBP= 2.1382 manat	Digər valyuta	31 dekabr 2024-cü il tarixinə cəmi
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ						
Pul vəsaitləri və Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş vəsait- lər	18,715,631	20,472,663	2,014,571	761,709	3,389	41,967,963
Banklardan alınacaq vəsaitlər	22,011,458	170,337,884	54,138,204	177,614,345	255,925	424,357,816
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	218,355,972	72,357,451	-	-	-	290,713,423
Digər məcmu gəlirdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə ak- tivləri	1,621,651	-	-	-	-	1,621,651
Digər maliyyə aktivləri	9,036,704	318,817	50,679	-	-	9,406,200
CƏMİ QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	269,741,416	263,486,815	56,203,454	178,376,054	259,314	768,067,053
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ						
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankına qarşı öhdəlik	-	-	-	-	-	-
Banklar və dövlət qurumlarına qarşı öhdəlik	36,012,930	140,657,870	-	-	-	176,670,800
Müştərilər tərəfindən yer- ləşdirilmiş depozitlər	123,700,336	112,740,998	56,451,364	180,016,225	255,887	473,164,810
Digər maliyyə öhdəlikləri	7,173,037	364,100	265,326	-	-	7,802,463
CƏMİ QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	166,886,303	253,762,968	56,716,690	180,016,225	255,887	657,638,073
AÇIQ VALYUTA MÖVQEYİ	102,855,113	9,723,847	(513,236)	(1,640,171)	3,427	

AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI) 31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

30 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Xarici valyuta riski (davamı)

	Azərbaycan manatı	ABŞ dolları 1 ABŞ dolları = 1.7000 manat	Avro 1 Avro = 1.8766 manat	GBP 1GBP= 2.1643 manat	Digər valyuta	31 dekabr 2023-cü il tarixinə cəmi
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ						
Pul vəsaitləri və Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş vəsait- lər	27,031,417	22,771,061	1,068,482	6,119	664	50,877,743
Banklardan alınacaq vəsaitlər	13,004,694	175,066,446	58,569,202	179,298,018	2,474	425,940,834
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	188,084,782	62,245,095	-	-	-	250,329,877
Digər məcmu gəlirdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə akti- vləri	2,007,979	-	-	-	-	2,007,979
Digər maliyyə aktivləri	8,619,897	263,486	38,558	-	-	8,921,941
CƏMİ QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	238,748,769	260,346,088	59,676,242	179,304,137	3,138	738,078,374

QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankına qarşı öhdəlik	34,469	-	-	-	-	34,469
Banklar və dövlət qurumlarına qarşı öhdəlik	36,810,508	119,685,029	2	-	-	156,495,539
Müştərilər tərəfindən yer- ləşdirilmiş depozitlər	106,450,005	124,414,887	60,020,414	181,087,189	990	471,973,485
Digər maliyyə öhdəlikləri	5,108,762	318,378	171,759	-	-	5,598,899
CƏMİ QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	148,403,744	244,418,294	60,192,175	181,087,189	990	634,102,392

AÇIQ VALYUTA MÖVQEYİ 90,345,025 15,927,794 (515,933) (1,783,052) 2,148

Valyuta riskinə qarşı həssaslıq

Növbəti cədvəldə hesabat tarixində AZN məzənnəsinin müvafiq xarici valyutalara nisbətə 10% dəyişməsinə qrupun həssaslığı barədə ətraflı məlumat verilir. Həssaslığın təhlili yalnız xarici valyutada ifadə edilmiş qalıq monetar vəsaitlərini ehtiva edir və xarici valyuta məzənnələrində 10%-lik dəyişiklik nəzərə alınmaqla onların dövrün sonundakı valyuta mövqeyinin bir valyutadan digərinə çevrilməsinə düzəliş edir.

Aşağıdakı müsbət rəqəmlər manatın müvafiq valyutaya qarşı 10% dərəcədə güclənməsi müqabilində mənfəət və digər kapital vəsaitlərində baş vermiş artımı göstərir. Manatın müvafiq valyutaya qarşı 10% zəifləyəcəyi təqdirdə mənfəət və digər kapital vəsaitləri müqayisəli təsirə məruz qala, aşağıdakı balans göstəriciləri isə mənfi rəqəmlərlə ifadə oluna bilərdi.

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

30 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Xarici valyuta riski (davamı)

Valyuta riskinə qarşı həssaslıq (davamı)

	İl üzrə mənfəət		Kapital	
	31 dekabr 2024-cü il	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2024-cü il	31 dekabr 2023-cü il
	AZN	AZN	AZN	AZN
ABŞ Dolları	972,385	1,592,779	777,908	1,274,224
AVRO	(51,324)	(51,593)	(41,059)	(41,275)
GPB	(164,017)	(178,305)	(131,214)	(142,644)
Digər valyutalar	343	215	274	172

Bu əsasən hesabat dövrünün sonunda Qrupun ABŞ dolları və AVRO ilə ifadə olunmuş debitor və kreditor borcları ilə bağlı qalmaqla olan riskə məruzqalma halına şamil edilir.

Rəhbərlik hesab edir ki, həssaslığın təhlili qaçılmaz xarici valyuta mübadiləsi riskinin səciyyələrini açıqlamır, çünki, ilin sonuna olan itkilər riski il ərzindəki itkilər riskini əks etdirmir.

Həssaslıq təhlilinin məhdudiyyətləri

Yuxarıda göstərilən cədvəllərdə qeyd olunan təsirlər yalnız bir təxminin dəyişməsinə və bu zaman digər təxminlərin sabit qaldığını nəzərdə tutur. Reallıqda isə, təxminlər və digər faktorlar arasında korrelyasiya mövcuddur. O da qeyd edilməlidir ki, bu həssaslıq münasibətləri xətti şəkildə deyil, və bu nəticələri daha böyük və ya daha kiçik təsirləri ölçmək üçün interpolyasiya və ya ekstrapolyasiya etmək olmaz.

Həmçinin, həssaslıq təhlilində Qrupun aktiv və öhdəliklərini mütəmadi olaraq idarə etməsi nəzərə alınmır. Əlavə olaraq, Qrupun maliyyə vəziyyəti istənilən zaman faktiki bazar dəyişmələrinin nəticəsində dəyişə bilər. Məsələn, Qrupun maliyyə risklərinin idarə olunması strategiyası, bazardakı dəyişikliklərdən yaranan risklərə qarşı Qrupu qorumağı qarşısına məqsəd qoyur. İnvestisiya bazarlarında müşayiət edilən düşmələr zamanı qiymətlər müəyyən həddin altına düşdükdə, rəhbərlik investisiyaların satılmasına, investisiya portfelinin strukturunun dəyişdirilməsinə qərar verə bilər və ya digər qoruyucu qərarlar qəbul edə bilər. Nəticədə, aktivlər bazar dəyəri ilə göstərilədiyinə görə, təxminlərdə baş verən dəyişikliklər öhdəliklərə faktiki təsir göstərməyə bilər. Bu kimi hallarda, aktiv və öhdəliklərin ölçülməsində istifadə edilən müxtəlif üsullar səhmdar kapitalında böyük dəyişikliklər yarada bilər.

Yuxarıda göstərilən həssaslıq təhlilinin digər məhdudiyyətlərindən biri Qrupun təxminlərinə görə ehtimal edilən riskləri təqdim etmək məqsədilə yalnız qısa müddətdə bazar dəyişmələri ilə əlaqədar proqnozlaşdırılması çətin olan fərziyyələrdən istifadə etməsidir; bu zaman təxmin edilir ki, bütün faiz dərəcələri eyni qaydada və istiqamətdə dəyişir.

Qiymət riski – Qrupun məhsulları

Qrup ümumi və xüsusi bazar dəyişkənliyinə məruz qalan məhsullarının qiymət riski ilə üzləşir. Qrup qiymət riskini bazar mühitindəki mənfəi dəyişikliklərdən irəli gələ biləcək potensial itkiləri dövrü olaraq hesablamaqla və müvafiq zərər-həddi məhdudiyyətlərini, habelə marja və girov tələblərini müəyyənləşdirib saxlamaqla idarə edir. İstifadə edilməmiş kredit öhdəlikləri halında isə, Qrup məbləği belə öhdəliklərin ümumi məbləğinə bərabər olan potensial zərərlə üzləşir. Lakin, zərərin ehtimal edilən məbləği bundan daha az səviyyədə olur.

30 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Əməliyyat riski

Əməliyyat riski sistemin işləməməsi, insan səhvi, saxtakarlıq və ya xarici hadisələrin təsiri nəticəsində yaranan zərər riskidir. Nəzarət vasitələri işləmədikdə, əməliyyat riskləri nüfuza xələl yetirə, habelə hüquqi müdaxilə və qanuni tənzimləmə yaxud da maliyyə itkiləri ilə nəticələne bilər. Qrup bütün əməliyyat risklərini aradan qaldırmağı gözləyə bilməz, lakin o, bu riskləri nəzarət çərçivəsi və potensial risklərin monitorinqi və reaksiyası vasitəsilə idarə etməyə çalışır. Nəzarət tədbirlərinə ssvəzifələrin effektiv şəkildə bölgüsü, daxil olma, səlahiyyətlərin verilməsi və üzləşdirmə prosedurları, habelə işçilərin təhsili və qiymətləndirilməsi prosesləri daxildir.

31 HESABAT DÖVRÜNDƏN SONRA BAŞ VERMİŞ HADİSƏLƏR

Hesabat tarixi ilə bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının təsdiq edildiyi tarix arasında heç bir düzəliş edilmiş və ya əhəmiyyətli düzəliş olunmayan hadisələr baş verməmişdir.